

Liite n:o 4/Kh 1.12.2020
Liite n:o 5/Valt 10.12.2020

TALOUSARVIO VUODELLE 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022 - 2023

≡ PUDASTÄRVI ≡

[Handwritten signature]

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT.....	4
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2021 TOIMINTAAN.....	4
1.2 YLEINEN KEHITYS.....	6
1.2.1 TOIMIELINORGANISAATIO	8
1.2.2 KAUPUNGIN ALUE JA SIJAINTI	10
1.2.3 HALLINNOLLINEN ASEMA	10
1.2.4 VÄESTÖKEHITYS	11
1.2.5 TYÖLLISYYSTILANNE	12
1.2.6 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN	14
1.2.7 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET	15
1.2.8 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	16
1.3 HENKILÖSTÖ	17
1.4 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	27
1.5 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA.....	30
2 KUNTASTRATEGIAOSA	37
2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2017-2027	37
2.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	38
3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ	39
4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA.....	41
5. KÄYTTÖTALOUSOSA.....	46
5.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	46
5.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN	47
5.3 HALLINTOTOIMINTA.....	48
5.4 SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA	55
5.5 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	65
5.6 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	73
6. TULOSLASKELMAOSA.....	78
7. INVESTOINTIOSA.....	91
8. RAHOITUSOSA.....	101
9. KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	103
9.1. SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS.....	103
10. TYTÄRYHTEISÖT	104
PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	104
KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	106

KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS	107
KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO	108
KAIRAN KUITU OY	109
PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	111
PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY	113
PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	114
11. LIITTEET	119

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2021 TOIMINTAAN

Vuosi 2020 jää historiaan poikkeuksellisena kansainvälisen koronapandemian vuoksi. Maaliskuusta 2020 alkaen toiminta on kuntakentässään merkittävässä määrin poikennut normaalioloista. Keväällä toteutetut yhteiskunnan sulkutoimet valmiuslainsäädännön ollessa voimassa ennustivat kuntatalouden jo kuluvalle vuodelle merkittävää kuoppaa. Valtiontalouden koronakompensaatiot ovat kuitenkin täyttäneet tämän vajeen ainakin Pudasjärvellä hyvin. Lisäksi olemme saaneet liki miljoona euroa harjunnanvaraista valtionosuuden korotusta. Toisaalta valtuuston päätettäväksi on menossa jättimäinen lähes kahden miljoonan euron ylitysesitys Oulunkaaren sote-palveluista. Kokonaisuutena poikkeusvuosi näyttäisi menevän tilikauden tulosenrusteen osalta lähelle nollaa tai enintään vähän miinukselle.

Talousarviovuoden 2021 valmistelu on osin edellä kuvatuista syistä poikkeuksellisen haasteellista. Koronasta aiheutuvia menojen ja tulojen muutoksia kompensoidaan edelleen kuntakentälle, mutta palaaminen rokotusten alkamisen jälkeen lähemmäs normaalia ja talouden kehityssuunta lopulta ratkaisevat, ovatko kompensaatiot riittäviä. Todennäköisesti ensi vuoden aikana tullaan käymään keskustelua siitä, missä määrin velkarahalla elvyttäminen on yhteiskunnassamme mahdollista ja järkevää. Joka tapauksessa kuntakentää odottaa vaikeat ajat. Lisähaasteen tuo sote-uudistus, joka nyt esitetyssä muodossaan tulee leikkaamaan kuntakentän tuloista merkittävän osan. Kuntien poistot, lainat, vastuut ja kiinteistöjen aiheuttama talouskuorma on kuitenkin katettava entisessä laajuudessaan huomattavasti pienemmän taloudellisen liikkumavaran puitteissa. Etenkin suuremmat kaupungit ovat nähneet lausunnoissaan tämän lähes mahdottomaksi yhtälöksi. Aiemmat uudistusyritykset ovat kuitenkin näyttäneet, että ehkä nyt ei kannata yrittää rakentaa täysin valmista pakettia. Sen sijaan olisi paikallaan hyväksyä, että yksityiskohtia joudutaan matkan varrella säätämään.

Kirjoitin jo edellisen talousarviovalmistelun yhteydessä kaupunginjohtajan katsaukseen, että vuoden 2020 aikana käynnistetään mittava talouden tasapainottamiseen tähtäävä valmistelutyö, jonka tavoitteena tulee olla kaupungin tulojen ja menojen saattaminen tasapainoon useamman vuoden ajanjaksona. Koronakriisin takia tämän työn kunnolla käynnistyminen siirtyi syksylle. Kaupunginhallituksen nimeämä laaja poliittinen ohjausryhmä on valmistellut johtoryhmän ja FCG:n konsulttien kanssa sopeutusohjelman, jonka tavoitteeksi asetettiin kolmen vuoden aikana 2,5 miljoonan euron säästöjen toteuttaminen toimintakatteeseen, menoja leikkaamalla ja maksutuloja lisäämällä. Lisäksi keinovalikoimaan, kaupungin niin halutessaan, todettiin kuuluvan veronkorotukset, mutta vain mikäli merkittävä osa sopeutustavoitteesta saavutetaan menoleikkauksilla.

Sopeutusohjelma on tulossa kaupunginvaltuuston päätettäväksi samassa kokouksessa talousarvion käsittelyn kanssa. Marraskuussa valtuusto päätti tuloveroprosentin nostamisesta 0,5 prosenttiyksiköllä ja maltillisista korotuksista myös kiinteistöveroihin. Näillä veronkorotuksilla arvioidaan kerrytettävän lisää 0,55 miljoonaa euroa. Mikäli valtuusto hyväksyy sopeutusohjelman kaupunginhallituksen esittämässä muodossa, menoleikkauksia ja maksutulojen korotuksia kohdistuu ensi vuodelle ohjelmassa yhteensä 1,16 miljoonaa euroa. Sopeutustoimien yhteisvaikutus on ensi vuodelle noin 1,7 miljoonaa euroa, jonka pitäisi muuttaa kaupungin talouden suuntaa jo merkittävästi. Kuitenkin sopeutustoimet koskevat vain kaupungin omaa toimintaa. Oulunkaaren viime aikojen menokehitys edellyttää tarkempaa tarkastelua ja säästöohjelman valmistelua ulottumaan myös heidän toimintaansa. Sopeutusohjelmassa on lisäksi toimenpiteitä, joiden tarkempi valmistelu säästömahdollisuuksiin jatkuu vuonna 2021.

Edellisessä katsauksessa kerroin myös kaupungin alueella meneillään tai suunnitteilla olevista mittavista investoinneista. Kaupungin omien investointien osalta laajimmat saadaan maaliin vuoden 2021 aikana. Niinpä vajaan kolmen miljoonan euron investointisummasta ensi vuodelle merkittävä osa on sellaisia, joissa saatetaan valmiiksi jo aiemmin päätettyjä kokonaisuuksia, muun muassa keskustajaman liikennejärjestelyihin liittyen. Uusia kohteita investointilistalla on nyt vain vähän tässä talouden tilanteessa.

Kiitokset Pudasjärven kaikille toimijoille haasteista huolimatta hyvin sujuneesta poikkeusvuodesta. Erityiskiitos henkilöstölle jaksamisestanne näissä kuormittavissa oloissa. Toivotan jaksamista myös tulevalle vuodelle!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022-2023

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2020 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2023 saakka.

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö tai lainsäädäntömuutokset eli arvio tulevaisuudesta ovat kuitenkin tärkeitä taloussuunnitelman sanallisissa yleisperusteluissa esiintuvia seikkoja. Yleisiä perusteita tarkastellaan kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista.

1.2 YLEINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön 5.10.2020 julkaiseman taloudellisen katsauksen 2020:70 mukaan Suomen bruttokansantuote arvioidaan supistuvan 4,5% v. 2020. Viennin lisäksi supistuvat yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit. Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua tänä vuonna. Talous toipuu alkuvuoden pysähdyksestä asteittain. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,6 % v. 2021 ja 1,7 % v. 2022.

Työmarkkinat eivät nyt vedä työvoimaa, sillä työvoiman ulkopuolella olevien määrä on alkuvuonna lisääntynyt. Etenkin piilotyöttömiä oli viime vuotta enemmän. Työllisten määrän lasku jyrkkenee v. 2020. Työllisyys supistuu 2 % ja työllisyysaste laskee 71,2 prosenttiin. Työllisyyden lasku ja lomautettujen suuri määrä kohottavat työttömyysasteen 8 prosenttiin. Talouskasvun ennustettu palautuminen alkaa asteittain kohentaa työvoiman kysyntää vuosina 2021–2022. Työllisten määrä supistuu alkuvuoden heikkoudesta johtuen v. 2021 vielä hieman ja kääntyy kasvuun v. 2022, jolloin työllisyysaste on 71,5 %.

Vuosina 2021 ja 2022 kansallisen kuluttajahintaindeksin arvioidaan nousevan 1,2 % ja 1,4 %. Molempina vuosina kulutukseen kohdistuvat veronkorotukset kiihdyttävät inflaatiota, selvimmin v. 2021. Julkisen talouden alijäämä kasvaa tänä vuonna 7,7 prosenttiin ja julkisyhteisöjen velka n. 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Julkista taloutta heikentävät covid-19-epidemian aiheuttama talouden taantuma sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden kasvua tukevat toimet.

Talouden näkymät niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ovat edelleen hyvin epävarmoja. Tautitilanne on pysynyt Suomessa hyvänä ja ennusteessa oletetaan, että näin on myös tulevaisuudessa. Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät heikkoina siihen saakka, kun sairauteen on löydetty tehokas hoito tai rokote. Tautitilanteen kääntymisen selvään nousuun syksyn aikana lisäisi taloudenpitäjien epävarmuutta ja heikentäisi talouskasvua ilman varsinaisia uusia rajoitustoimia.

Sekä lyhyet markkinakorot että valtionlainojen korot ovat historiallisen alhaisella tasolla, ja niiden nousun näkymä on lykkääntynyt pidemmälle tulevaisuuteen. Lyhyet korot ovat laskeneet keväisen väliaikaisen nousun jälkeen. Euroalueella eri valtiolainojen korkoero suhteessa Saksaan on pienentynyt. Korot nousevat maltillisesti ennusteperiodin lopulla.

	2019 mrd. euroa	2017	2018	2019	2020**	2021**	2022**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	241	3,3	1,5	1,1	-4,5	2,6	1,7
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	95	4,2	5,5	2,4	-10,0	4,0	2,8
Kokonaistarjonta	336	3,5	2,6	1,5	-6,1	3,0	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	96	8,6	1,7	7,5	-12,5	5,3	3,8
Kulutus	181	0,7	1,7	1,0	-1,5	3,1	0,8
yksityinen	126	1,0	1,8	0,9	-3,8	4,0	1,6
julkisen	55	0,1	1,6	1,2	3,9	1,1	-1,1
Investoinnit	57	4,8	3,9	-1,0	-4,7	0,0	2,9
yksityiset	47	5,7	3,7	-1,5	-7,6	0,2	4,2
julkiset	10	0,5	5,0	1,3	8,7	-0,9	-2,6
Kokonaiskysyntä	336	3,5	2,5	1,8	-5,8	3,2	2,2
kotimainen kysyntä	240	1,8	2,8	-0,3	-3,1	2,5	1,6

Kuva: Keskeiset ennusteluvut Valtiovarainministeriön taloudellisesta katsauksesta 2020:70

Valtiovarainministeriön 5.10.2020 julkaiseman syksyn kuntatalousohjelman 2020:64 mukaan kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tukitoimet ovat kohentaneet kuntatalouden tilaa merkittävästi vuonna 2020. Kuntatalouden haasteena on kuitenkin sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusuraa.

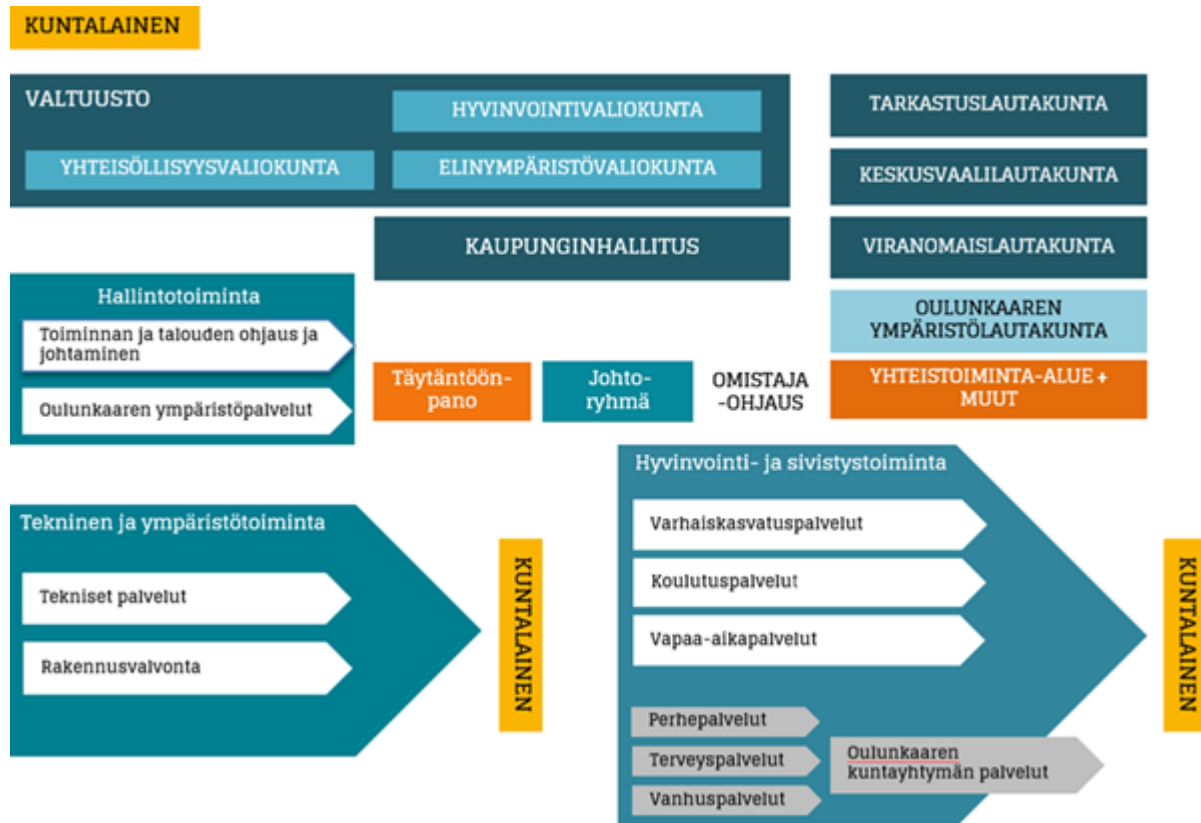
Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on jo pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikä ihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa.

Kuntien talous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Sekä peruskuntien toimintamenot, että lainakanta kasvoivat samalla, kun vuosikate aleni. Kuntien menot kasvoivat noin 3 prosenttia. Kuntien verorahoituksessa oli kuitenkin havaittavissa myönteistä kehitystä.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan talouden sopeutuspaine on lähivuosina suurin kaikissa kuntakokoryhmissä. Laskelman perusteella toiminnan ja investointien rahavirta vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin, mutta pysyy kaikissa kuntakokoryhmissä lähivuosina negatiivisena. Vuonna 2020 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan paranevan koko maan tasolla vuoteen 2019 verrattuna. Merkittävänä syynä tähän on koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen johdosta kuntatalouteen kohdistetut mittavat valtion tukitoimenpiteet. Vuonna 2021 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän voimakkaasti kaikissa kuntakokoryhmissä valtion tukitoimien pienentyessä. Vuonna 2022 toiminnan ja investointien rahavirta näyttää heikkenevän lähestulkoon kaikissa kuntakokoryhmissä. Tarkastelukauden loppuvuosina toiminnan ja investointien rahavirta paranee koko maan tasolla, mutta kuntakokoryhmien välillä kehitys vaihtelee huomattavasti. Heikkenevä toiminnan ja investointien rahavirta näkyy luonnollisesti myös kuntien lainakannoissa.

Painelaskelman perusteella negatiivisen vuosikatteen ja alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan lähivuosina. Vuonna 2020 vuosikatteen arvioidaan olevan negatiivinen vain 13 kunnalla, mutta vuonna 2021 jo 39 kunnalla ja tarkastelukauden lopulla 66 kunnalla. Myös alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan selvästi. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä näyttäisi kasvavan erityisesti 2 000– 5 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, ja alle 2 000 asukkaan kunnista puolella vuosikate olisi negatiivinen vuonna 2024.

1.2.1 TOIMIELINORGANISAATIO

Kuva. Pudasjärven kaupungin toimielinorganisaatio

Kaupungin ja konsernin yleisjohtamisesta vastaavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä kaupunginjohtaja tukena johtoryhmä.

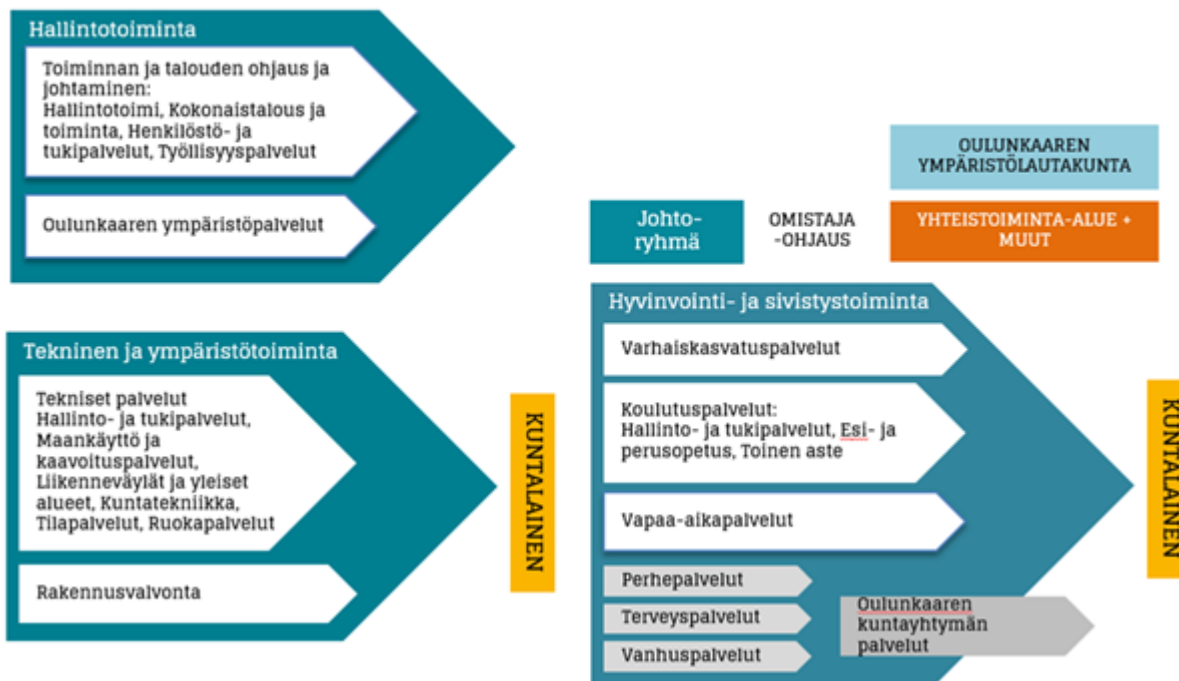
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Kaupungin luottamushenkilöorganisaation muodostavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, valio-kunnat (Yhteisöllisyys, Hyvinvointi ja Elinympäristö) ja valvonta-asioita käsittelevät tarkastus-, viran-omaislautakunta sekä Oulunkaaren ympäristölautakunta (Pudasjärven kaupunki hallinnoi isäntäkunta-na ympäristöpalveluja sopijakuntien alueella). Lisäksi on vaalitoimielimet, kuten keskusvaalilautakun-ta.

VIRANHALTIJAORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltija organisaatio

Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen:

- hallintotoiminta, johtaa hallintojohtaja
- hyvinvointi- ja sivistystoiminta, johtaa opetus- ja sivistysjohtaja
- tekninen ja ympäristötoiminta, johtaa tekninen johtaja

Toiminta-alueet jakaantuvat tulosalueisiin ja ne edelleen tulosyksiköihin.

- Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa.
- Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa.
- Tulosaluejohtaja vastaa tulosalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja toiminta-alajohtajan alaisuudessa.
- Toimintayksikön esimies vastaa toimintayksikön toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa tulosaluejohtajan alaisuudessa.

Kaupunginjohtaja valitsee johtoryhmän ja vastaa johtoryhmän toiminnasta. Johtoryhmän tehtävänä on vastata omalta osaltaan tavoitteellisesta ja tuloksellisesta yhteistoiminnasta kaupungin palvelujen tuottamisessa. Johtoryhmä vastaa yhteistyössä muiden toimielinten kanssa kaupungin toimintojen suunnittelusta, valmistelusta, toimeenpanosta ja valvonnasta sekä palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirjat.

1.2.2 KAUPUNGIN ALUE JA SIJAINTI

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa Iijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,24 km², maapinta-ala 5 638,57 km² ja vesipinta-ala 228,67 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Iinattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekyliä.

1.2.3 HALLINNOLLINEN ASEMA

Pudasjärven kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

- Valtion paikallishallinnossa poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa ostopalveluna Pudasjärven ja Taivalkosken yleinen edunvalvoja/Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri /Oulun edunvalvontatoimisto.
- Käräjäoikeuden asioita hoitaa Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa.
- Oikeusaputoimistojen lakiasioita hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- Ulosoton tehtäviä hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- Syyttäjävirston asioita hoitaa Oulun syyttäjänvirasto.
- Tuomioistuimet: Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Maistraatin palveluja hoitaa Oulun yksikkö/Pohjois-Suomen maistraatti.

Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelupisteen yhteydessä toimii yhteispalvelupiste, josta saa Verohallinnon ja Maistraatin palveluita ja neuvontaa.

1.2.4 VÄESTÖKEHITYS

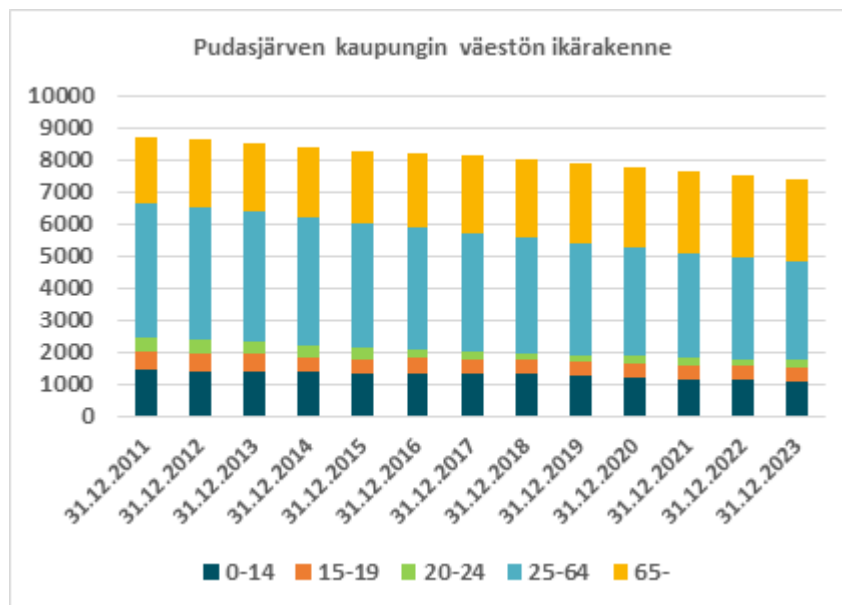
Pudasjärven kaupunki	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahan-muutto	Väestön-lisäys	Väkiluvun korjaus	Väkiluku
2010	79	117	-38	-170	84	-124	4	8827
2011	93	104	-11	-186	63	-134	2	8695
2012	81	116	-35	-111	79	-67	-8	8620
2013	71	116	-45	-159	120	-84	1	8537
2014	93	105	-12	-195	73	-134	-4	8399
2015	77	117	-40	-194	80	-154	12	8257
2016	70	131	-61	-114	98	-77	7	8187
2017	64	117	-53	-93	59	-87	3	8103
2018	61	113	-52	-88	29	-111	-2	7990
2019	55	131	-76	-106	66	-116	-1	7873
2020						-123		7750
2021						-80		7670
2022						-80		7590
2023						-80		7510

Taulukko: Väestökehitys

Pudasjärvellä asui vuoden 2019 lopussa 7873 asukasta. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen 30.9.2019 mukaan väestömäärän ennustetaan olevan vuoden 2020 lopussa 7741, vuoden 2021 lopussa 7623, vuoden 2022 lopussa 7512 ja vuoden 2023 lopussa 7405.

Tilastokeskuksen väestöennustelukuja tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että ennuste osoittaa vain sen, millainen väestökehitys on luvassa, jos viimeaikainen väestökehitys jatkuisi muuttumattomana.

Talousaviossa väestöennuste vuosille 2021-2023 on asetettu ensisijaisesti niin, että negatiivinen kehitys hidastuu. Talousaviovuonna väestömäärän ennustetaan vähenevän 80 henkilöä edellisestä vuodesta ja suunnitelmavuosina väestömäärän vähenemisen ennustetaan olevan samaa tasoa kuin talousarviovuonna.

Kuva: Väestö ikärakenteen mukaan 2010 – 2019, tilastokeskus 24.3.2020

Väestöennuste ikärakenteen mukaan 2020 – 2023, tilastokeskus 30.9.2019 (seuraava ennuste julkaistaan syksyllä 2021)

1.2.5 TYÖLLISYYSTILANNE

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisun 2020:50 ”Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2020” mukaan maaliskuussa 2020 puhjennut äkillinen koronaviruksen synkensi talousnäkymät nopeasti ja nosti työttömyyden räjähdysmäiseen kasvuun. Kevään alkushokin jälkeen toipuminen Pohjois-Pohjanmaalla on edennyt kohtuullisen hyvin samalla kuitenkin tiedostaen, että koronaviruksen ei ole ohi ja useilla aloilla tilanne voi muuttua nopeastikin huonoon suuntaan jo lähiaikoina. Monissa yrityksissä on pystytty sopeutumaan tilanteeseen hallitusti. Liikkuvuuden väheneminen ja kysynnän romahdus näkyivät keväällä nopeimmin niin koko maassa kuin Pohjois-Pohjanmaalla erityisesti palvelualoilla - alkutuotannossa, teollisuudessa ja rakentamisessa negatiiviset vaikutukset olivat suhteellisesti vähäisimmät. Toimintojen supistamista, väliaikaista sulkemista ja työntekijöiden lomautuksia tehtiin varsinkin matkailussa, kuljetuspalveluissa, ravintola- ja ravitsemistoiminnassa, kaupan sektorilla ja yksityisissä hyvinvointipalveluissa. Pahiten tilanne heikentyi Oulun ja Koillismaan seuduilla, joissa palvelualojen työllisyys on suhteellisestikin korkea. Viime kuukausina tilanne on helpottanut. Koronapandemian toisen aallon isoimmat uhkakuvat liittyvät syys- ja talvikauden matkailuun, vientiteollisuuden kysyntäkehitykseen ja matkustusrajoituksista johtuviin kitkoihin.

Poikkeustilanne on koetellut toimialoja ja yrityksiä vaihtelevasti, mutta yleistilanne on kaikkiaan kohtuullinen. Yritysten konkurssit eivät ole kasvaneet Pohjois-Pohjanmaalla koronajakson aikana. Yritykset ovat hyödyntäneet koronarahoituksen eri muotoja ja ne on koettu merkittäviksi välineiksi liiketoiminnan turvaamisessa ja kehittämisessä varsinkin akuutissa kriisivaiheessa.

Monilla aloilla lähitulevaisuuden näkymät ovat utuiset ja tämä jarruttaa investointiaktiivisuutta. Koronakriisin kestästä ei ole selkeää kuvaa vielä alkusyksystä 2020. Matkustusrajoitukset ja niiden muutokset vaikeuttavat varsinkin kausityövoiman liikkumista. Koronaperiodi tuottaa myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja toimintatapoja.

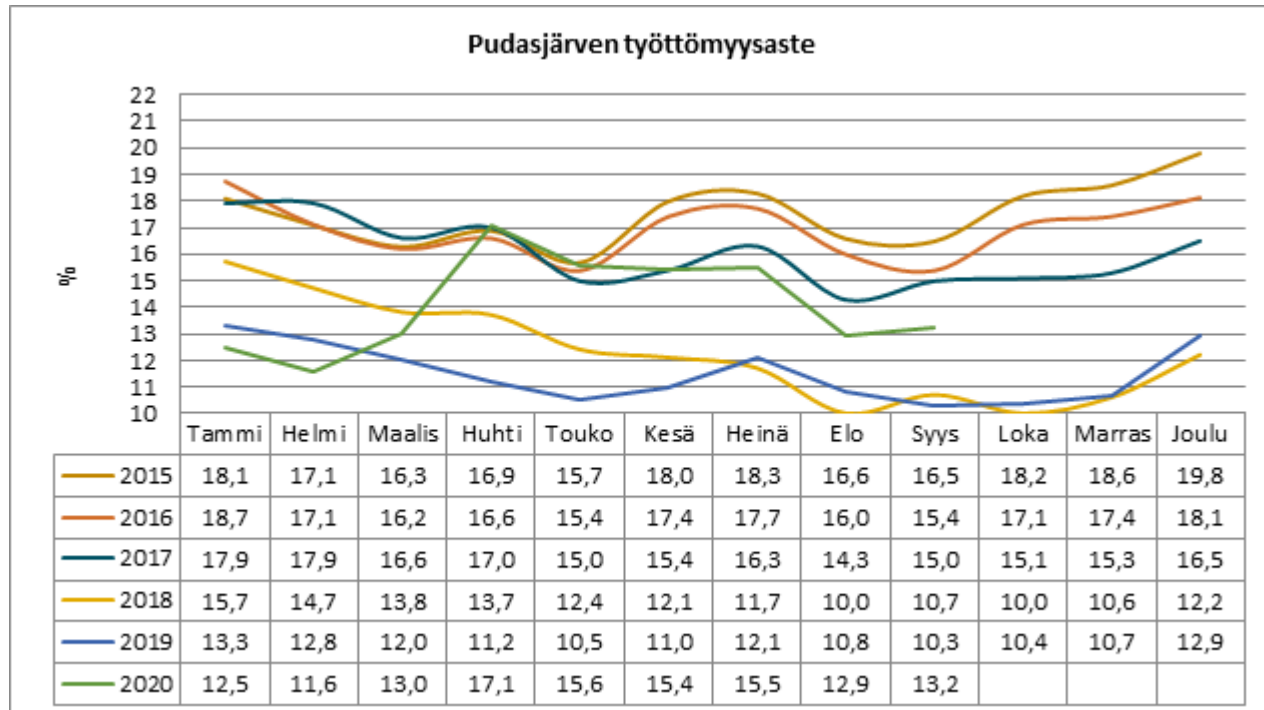
Terveys, testaus, turvallisuus ja digitaalisuus tulevat toistumaan yhä useammassa asiayhteydessä.

Viime vuosina Pohjois-Pohjanmaalla moni työnantaja on kohdannut vaikeuksia löytää osaavaa työvoimaa tarpeisiinsa ja alueella on iso tarve edistää työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa. Koronatilanteesta huolimatta työvoimalle on ollut viime kuukausina edelleen kysyntää ja avoimia paikkoja runsaasti tarjolla.

Pudasjärvi	Työpaikat 2015	Työpaikat 2016	Työpaikat 2017	Työpaikat 2018
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	344	340	323	309
Teollisuus	266	265	292	321
Rakentaminen	132	140	155	172
Tukku- ja vähittäisk; moottoriajon. ja -pyörien korjaus	240	244	239	210
Kuljetus ja varastointi	154	144	163	167
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	101	111	114	118
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	120	136	132	148
Julkinen hallinto ja maanpuol.; pakollinen sosiaalivak.	112	102	122	117
Koulutus	183	173	171	177
Terveys- ja sosiaalipalvelut	481	506	499	543
Muut	314	314	307	322
Yhteensä	2447	2475	2517	2604

Kuva: Alueella työssäkäyvät (työpaikat) toimialan mukaan. Lähde: Tilastokeskus 16.10.2020

TYÖTTÖMYYS

Kuva: Työttömyysaste 2015-2020 kuukausittain. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto

Keskimääräinen työttömyysaste Pudasjärvellä oli 11,5 % vuonna 2019 ja 14,1 % tammi – syyskuussa vuonna 2020.

Syyskuun lopussa työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa 12,0 %. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan ELY-keskuksen alueella työttömyysaste oli syyskuun lopussa 11,8 %, mikä on 2,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. ELY-alueittain Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli maan kahdeksanneksi korkein. Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Pohjois-Pohjanmaalla Pyhännän 5,9 prosentin ja Taivalkosken 14,7 prosentin välillä, Pudasjärvellä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 13,2 %.

Työttömien työnhakijoiden määrä oli Pyhääntää lukuun ottamatta kaikissa Pohjois-Pohjanmaan kunnissa vuoden takaista korkeammalla tasolla. Työttömyys lisääntyi kaikissa alueen seutukunnissa, suhteellisesti eniten työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi Raahen, Ylivieskan ja Koillismaan seutukunnissa vuoden takaiseen verrattuna. Alhaisin työttömyysaste oli Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa (9,0 %) ja korkein Raahen seutukunnassa (12,5 %).

Avoimia työpaikkoja oli ELY-keskukuksen työllisyyskatsauksen mukaan syyskuun lopussa Pohjois-Pohjanmaalla 4208, Pudasjärvellä avoimia työpaikkoja oli syyskuun lopussa 66.

Tarkempien Pudasjärven kuntastrategian 2017-2027 liittyvien toimenpideohjelmien valmistelemista jatketaan tavoitteeksi asetetun 500 uuden työpaikan saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

1.2.6 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen ja Livojoen ranta-alueille laaditut ranta-osayleiskaavat ohjaavat rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarsissa tulevaisuudessa. Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia. Tolpanvaaran tuulivoimapuistoon on suunniteltu rakennuspaikat 22 tuulivoimalalle.

Vuonna 2021 maankäytön suunnittelun painopisteenä on Kurenalan keskustan elinvoimaisuuden lisääminen sekä Syötteen alueen asemakaavoja ajantasaistetaan. Uusia tuulivoimahankkeita on myös viriämässä.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Rakentamattomia asuntotontteja on Kurenalla kohtalaisesti. Kaupunginkin omistuksessa asuntotontteja on lukumääräisesti useiden vuosien tarpeisiin. Rakentamista suunnittelevat ovat kuitenkin valitelleet tonttien huonoa tarjontaa. Tilanteen parantamiseksi on kaupunki ostanut yksityisiltä maanomistajilta tontteja Pietarilasta ja Lakarilta. Ydintaajamassa rivitalotontteja on jäljellä enää muutama kappale, mutta niiden kysyntä näyttää ainakin tilapäisesti olevan vähäistä.

Tavoitteena on aloittaa uusien asuinalueiden kaavoitusta Nivankankaalla sekä valmistella Rimminkan-kaalle aluekehityssuunnitelma.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuin pientaloja rakennettiin kuntaan vuonna 2019 seitsemän kappaletta ja vuonna 2020 neljä kappaletta. Omakotitaloja rakennetaan eri puolelle kuntaa, rantaosayleiskaavat houkuttelevat omakotirakentajia ranta-alueille. Syötteen lomarakentaminen on viime vuosina ollut hyvässä vireessä.

1.2.7 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjausvastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla 1.1.2019 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen mukaan. Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa, muut yrityspalvelut sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Yritysneuvontaa annetaan sekä yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille, että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille.

Kehitysyhtiö toimii yrityslähtöisesti, joten yhtiö pyrkii erityisesti edistämään yritysten ja yritysryhmien omien hankkeiden toteutumista. Tällöin eri kanavista tuleva tukirahoitus kohdistuu suoraan alueen yrityksiin ja niiden omiin kehittämistoimenpiteisiin. Yritykset sitoutuvat parhaiten yrityskohtaisesti suunniteltuihin kehittämistoimenpiteisiin ja yrityshankkeilla on näin vahvempaa vaikuttavuutta elinkeinotoimintaan. Vuoden 2020 aikana koronatukia saatiin Pudasjärvelle yli 1,4 miljoonaa euroa ja tukea myönnettiin eri kanavista yhteensä noin 130 yritykselle. Lisäksi noin 43 000 euroa Leader-tukia myönnettiin muutamalle pudasjärveläiselle yritykselle. Valtio valmistelee vuoden 2020 loppupuolella uusia koronatumuotoja. Pudasjärven Kehitys Oy auttaa sopivien rahoituskanavien löytämisessä ja yritystukien hyödyntämisessä kunkin yrityksen oman tilanteen ja tarpeen mukaisesti.

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisessä noudatetaan kaupunkistrategian linjauksia, jossa painopistealueita ovat tällä hetkellä matkailu, lähiruoka ja elintarviketeollisuus sekä mekaaninen puuteollisuus. Kaupungin strategiaa ollaan uusimassa vuoden 2021 kuluessa, joten jatkossa kärkialoihin ja painopistealueisiin voi tulla muutoksia. Kärkitoimialojen lisäksi tuetaan kaikkien toimialojen uutta yrittäjyyttä. Yrittäjyyteen kannustetaan ja yrittäjyysosaamista vahvistetaan henkilökohtaisen yritysneuvonnan kautta. Kaupungin kanssa ja käytävissä olevien resurssien mukaan kehitetään edelleen kaupungin markkinointia, mikä lisää Pudasjärven tunnettua ja tähtää uusien yritysten houkutteluun paikkakunnalle.

Yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tuetaan järjestämällä yritys kentästä nousevien tarpeiden ja toiveiden mukaan myös koulutusta kehitysyhtiön resurssien ja mahdollisuuksien mukaan. Yrityksille suunnattuja valmennuksia ja työpajoja toteutetaan tehokkaasti ja päällekkäisyyksiä välttäen, kun hyödynnetään laajan yritystukiverkoston tarjoamia asiantuntijapalveluja sekä erilaisten maakunnassa toimivien kehittämishankkeiden tarjontaa. Toistaiseksi vielä vuoden 2021 puolellakin ovat käynnissä liiketoiminnan kasvua hakeville yrityksille suunnattu *Kasvun Kartta*, koronatilanteessa tukea tarjoava *Läsnä yrittäjän arjessa*, yrityksen myyntiä miettiville yrityksille neuvontaa antava *Omistajan-vaihdospalvelut* ja julkisiin hankintoihin liittyvää neuvontaa antava *Hankintaneuvonta*. Nämä hankkeet tarjoavat asiantuntijapalvelujaan myös Pudasjärven alueella toimiville yrityksille ja Pudasjärven Kehitys Oy viestii hankkeiden palveluista yrityksille.

Uuden hanketoiminnan suunnittelussa huomioidaan kaupungin valitsevat kärkitoimialat ja vuonna 2021 uudet kehittämishankkeet kohdistuvat käytännössä matkailualalle. Pudasjärven Kehitys Oy on mukana *Rannikolta tuntureihin* –kehittämishankkeessa, jossa kehitetään alueellista matkailumarkkinointia ja matkailukäytäviä Koillismaahan ja Lapin alueella. Hankkeeseen osallistuu useita kuntia Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin alueelta.

Matkailualan kehittämishankkeissa ja alueen markkinoinnissa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä Syötteen Matkailuyhdistyksen ja Pudasjärven kaupungin kanssa. Kehitysyhtiö auttaa Matkailuyhdistystä uusien kehittämishankkeiden suunnittelussa ja hankerahoituksen haussa tarpeen mukaan. Matkailuyhdistykselle myönnettiin valtakunnallista matkailualalle suunnattua lisärahoitusta ja

Syötteen matkailualueen digitaalisen asiakaspolun kehittäminen -hanke toteutuu vuonna 2021. Pudasjärven kaupungin tekninen toimi haki vuoden 2020 lopulla Ympäristöministeriön kautta myönnettävää erillisrahoitusta lähivirkistysalueiden kehittämiseen. Hanke kohdistuu Kurenaluksen puistoalueiden kehittämiseen ja mikäli rahoitusta myönnetään kaupungin hankkeelle, se toteutetaan vuonna 2021. Pudasjärvellä jatkuu vuonna 2021 myös ProAgria Oulun ja Oulun Maa- ja kotitalousnaisten vetämä *Pohjoisen maisemahelmet* -hanke, josta saa tukea ja neuvontaa muun muassa perinnemaisemien kunnostamiseen.

Matkailun kehittämisessä keskeistä on Matkailun puitesopimuksen toteuttaminen. Kehitysyhtiö tukee yrityksiä investointien eteenpäin viemisessä esimerkiksi auttamalla yritystukien hakemisessa sekä tarvittaessa on mukana yhteistyöneuvotteluissa yritysten ja kaupungin kanssa. Yhtiössä on matkailutoimialan yritysten tukena erityisenä henkilöresurssina matkailun yrityskehittäjä. Uusien matkailuyritysten syntymistä tuetaan yritysneuvonnalla ja tarvittaessa yhteistyöverkostoja kokoamalla. Matkailualan investoinnit painottuvat Syötteelle, mutta koko Pudasjärven alueelta on kartoitettu matkailutoimijoita, joiden toimintaa pyritään aktivoimaan ja tukemaan. Toimijoita autetaan uusien matkailupalvelujen, yritysyhteistyön ja tarvittaessa hanketoiminnan kehittämisessä sekä julkisten tukien hakemisessa. Lisäksi kehitysyhtiö on mukana monien matkailuun liittyvien tapahtumien kehittämisyöryhmissä, joista syntyy alueelle uusia vetovoimaisia tuotteita matkailuyritysten ja esimerkiksi kyläyhdistysten hyödynnettäväksi.

Lähiruokatoimialan hankkeita ei ole toiminnassa vuonna 2021, eikä kehitysyhtiössä ole enää lähiruoka-alan keskittynyttä erityistä toimiala-asiantuntijaa. Lähiruokatoimialan yrityksille, maaseutuyrityksille ja alkutuottajille on tarjolla tavanomaista yritysneuvontaa. Lisäksi asiakkaita ohjataan hyödyntämään olemassa olevan alan asiantuntijaverkoston, kuten ProArgian, Leaderin ja MTK:n palveluja, sekä esimerkiksi maakunnassa tai valtakunnallisesti toimivien lähiruoka-alan kehittämishankkeiden tarjontaa. Yrityslähtöisesti tuetaan yritysneuvonnan kautta paikallisen lähiruokatuotannon ja ruokaketjun toiminnan kehittämistä sekä ollaan tukena Pudasjärven keskuskeittiön ja yritysten välisessä markkinavuoropuhelussa.

Puutuotealan kehittämisessä kehitysyhtiö tukee viestinnällään hirsipääkaupungin tunnettuutta. Tarpeen mukaan osallistutaan puualan kehittämishankkeiden ja alan kehittäjäverkoston toimintaan. Kaupungin positiivista imagoa hyödynnetään alueen markkinoinnissa ja tarvittaessa puutoimialan yrityksiä tuetaan yritysneuvonnan keinoin. Kehitysyhtiö viestii uusista julkisista puurakentamisinvestoinneista Pudasjärvellä, mikä lisää paikkakunnan houkuttelevuutta uusien yritysten ja asukkaiden silmissä, ja markkinoi kohteissa sijaitsevia uusia liiketiloja.

1.2.8 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Nykyinen kuntalaki (410/2015) tuli voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista sovellettiin vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkoi. Kuntalaki edistää kunnan asukkaiden itsehallinnon ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista sekä kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Kuntalaki mahdollistaa kunnan hallinnon ja talouden hoidon järjestämisen paikallisten olosuhteiden mukaan.

Talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja velvoitteet

- Talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa eli talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta
- Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä
- Erillinen toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi on poistunut, jolloin tasapainottamistoimenpiteet esitetään taloussuunnitelmassa.

Peruspalvelujen valtionosuus laskee vuodelle 2021 verrattuna kuluvalle vuodelle toteutuvaan valtionosuuteen. Kuluvan vuoden valtionosuutta kasvattivat valtion myöntämät koronakompensaatiot, joita ei samassa mittakaavassa ole vuodelle 2021 tulossa. Valtionosuuden määrään vaikuttavat indeksikorotus, valtion ja kuntien välinen vuotuinen lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus sekä hallitusohjelman mukaiset tehtävämuutokset. Kuntatalousohjelman mukaan veromenetysten kompensatio on siirretty omalle momentilleen pois peruspalvelujen valtionosuudesta. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen kehittämistä jatketaan. Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei heikennä kuntataloutta. Uusina tai laajenevina tehtävinä esitetään vanhuspalvelulain muutos, sote-asiakasmaksulain uudistus, lastenhuollon jälkihuollon laajennus, subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden laajennus, A1-kielen opetuksen varhentaminen sekä oppivelvollisuuden laajentaminen.

Kuntatalousohjelman mukaan valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 miljoonan euron lisäys, josta 20 miljoonaa euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen. Lisäksi kuntien yhteisöverojen jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaista korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Myös koronatilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille täysimääräisesti.

Valtion toimenpiteet vahvistavat kokonaisuutena kuntataloutta 865 miljoonalla eurolla vuonna 2021 vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Suuri osa kuntataloutta vahvistavista toimista on määräaikaaisia, mutta hallitus päätti budjettiriihen yhteydessä käynnistää myös kuntapolitiikan tulevaisuuden suuntaviivojen valmistelutyön.

(Kuntatalousohjelma syksy 2020, valtiovarainministeriön julkaisu).

1.3 HENKILÖSTÖ

Taloudellinen tilanne, kunta-alan toimintaympäristön muutokset (esim. aluehallintouudistus, soteuudistus, digitalisaatio, niukkenevat julkisen sektorin varat, ikääntyvä väestörakenne) sekä globaalit uhat kuten Korona pandemia pakottavat parantamaan palveluverkkoa ja muuttamaan palvelujen tuottamisen tapoja sekä toimintamallia tehdä asioita aiempaa tuottavammin. Kaupungin henkilöstötoiminta järjestetään siten, että henkilöstövoimavarojen tehokas käyttö ja yhteistoiminta mahdollistavat valtuuston hyväksymien kuntastrategisten päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen.

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen: hallintotoiminta, hyvinvointi- ja sivistystoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

Hallintotoiminnan tavoitteena on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuuden hallinta.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tavoitteina ovat kuntalaisten kaikenpuolisen hyvinvoinnin lisääminen ja varmistaminen yhteistyössä muiden hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden muodostavien, kunnan vastuulla olevien tehtäväkokonaisuuksien kanssa.

Teknisten ja ympäristötoiminnan tavoitteena on pitää kaupungin vastuulla oleva toimintaympäristö turvallisena ja hyvin toimivana kokonaisuutena.

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ- JA KOULUTUSSUUNNITELMA

Pudasjärven kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 27.10.2015. Laadittuun henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan sisältyy kaikki henkilöstöön liittyvät säännöt ja ohjeet.

Pudasjärven kaupungin henkilöstöpoliittinen tavoite on kaupungin toiminta-ajatusta ja visiota toteuttava, hyvinvoiva, ammattitaitoinen, osaamistaan uudistava, yhteistyötaitoinen sekä laatu- ja kustannustietoinen henkilöstö.

Samalla halutaan vahvistaa kaupungin henkilöstön yhteisöllisyyttä, yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja tiimityötä sekä huomioida henkilöstön jaksaminen. Henkilöstön jaksamisessa halutaan tukea henkilöstön työssäjaksamista, työkykyä, kehittymistä, sitoutumista ja tuloksellisuutta sekä organisaation uudistumista, kehittymistä ja kykyä vastata tuleviin haasteisiin.

Johtamisessa korostetaan sitä, että asioihin tartutaan ajoissa ennakoiden ja ennaltaehkäistään mahdollisia työyhteisöön ja toimintaan negatiivisesti vaikuttavia riskejä. Toiminta-alueiden sisäisiä palaveria pidetään säännöllisesti ja huolehditaan myös sisäisestä viestinnästä. Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti vuosittain ja ne tallennetaan KuntaHR -sovellukseen. Henkilöstösuunnitelman eri osa-alueiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen/henkilöstöraportin yhteydessä.

Henkilöstön koulutussuunnitelma päivitetään vuosittain ja kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista. Koulutussopimuksen mukaan kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista myöntämällä työn ohessa tapahtuvaan, oman alansa ammatillisten tutkintojen, täydennyskoulutuksen tai uudelleen koulutuksen suorittamista varten palkallista virkavapautta tai työlomaa. Vapaan pituus on kolmen vuoden aikana 15 palkallista vapaapäivää, josta kuitenkin myönnetään enintään viisi vapaapäivää vuodessa ja enintään kaksi vapaapäivää kuukaudessa. Vaihtoehtoisesti palkalliselle virkavapaalle tai työvapaalle vuonna 2019 lisättiin myös mahdollisuus hakea omaehtoisen koulutusten kustannusten kattamiseksi tukea enintään 100 €/vuosi kolmen (3) vuoden ajan.

Kaikilla toiminta-alueilla on tehty työturvallisuus- ja työterveysriskien arviointi Turva Arvi –palvelun Riski Arvi –sovelluksella, palvelun Turvallisuusilmoitus –sovelluksella kirjataan ja käsitellään työpaikan turvallisuushavaintoja.

Kaupungin henkilöstön työhyvinvointia edistäviä hankkeita käynnistyi vuonna 2020 kaksi. Iin kunnan hallinnoima ESR-rahoitteinen Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön sekä kaupungin ja Lapin Yliopiston kanssa yhteistyössä tehtävä Työsuojelurahaston rahoittama Ihmislähtöinen valmentava johtaminen - Esimies aktiivisena toimijana Pudasjärven kaupungilla hanke. Hankkeet jatkuvat vuodelle 2022.

HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007, jolloin yhteistoiminta säädettiin kunnissakin lain tasolle. Lain tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen sekä kunnallisen palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun edistäminen. Lain perustelut korostavat avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäistä yhteistyötä.

Henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä Pudasjärven kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta.

Henkilöstötoimikuntaan kuuluvat työnantajan edustajina kaupunginjohtaja, työsuojelupäällikkö, kaupunginhallituksen edustaja sekä toiminta-aluejohtajista hallintojohtaja ja opetus- ja sivistysjohtaja. Työntekijäjärjestöjä edustavat Jytyn, KTN:n, Jukon, JHL:n ja Superin edustajat sekä varsinaiset työsuojeluvaltuutetut. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyshuollon edustaja(t) ja toimikunnan sihteeri. Puheenjohtajana toimii vuoron perään työnantajan ja työntekijöiden edustaja kahden vuoden jaksoissa.

Henkilöstötoimikunnan työryhmä on asioita valmisteleva elin. Työryhmään kuuluu henkilöstötoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, työsuojelupäällikkö, työterveyshuollon edustaja, henkilöstötoimikunnan sihteeri sekä kaksi muuta henkilöstötoimikunnan jäsentä.

Työsuojeluasioista vastaa henkilöstöpäällikkö, joka on myös työsuojelupäällikkö.

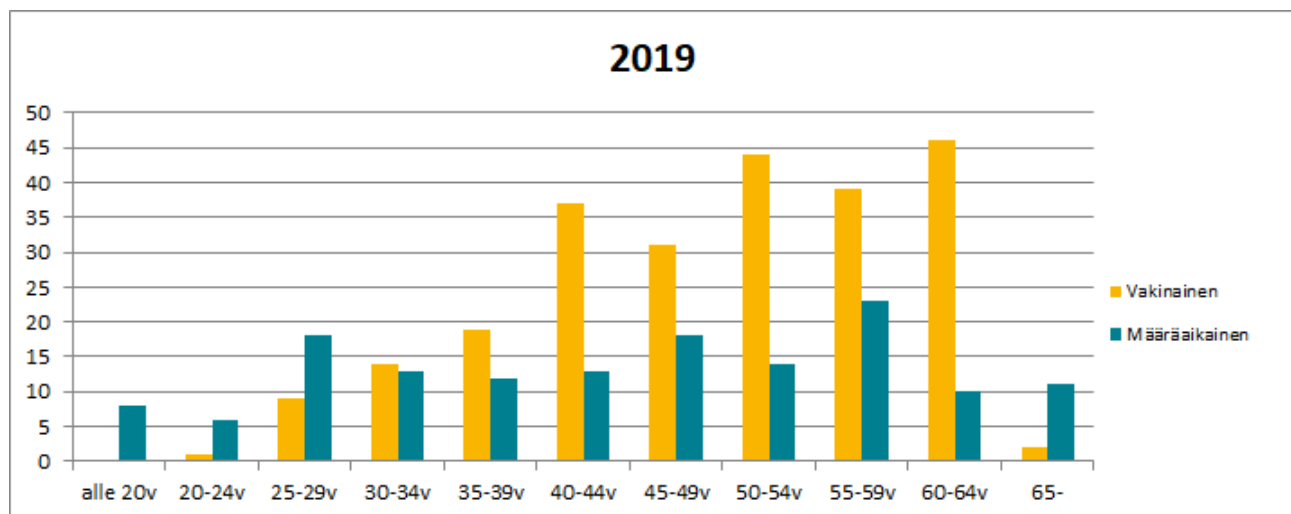
TYÖTERVEYSPALVELUT

Kaupungin työterveyspalvelut tuottaa 1.1.2020 toimintansa aloittanut Oulunkaaren Työterveys Oy. Työterveyshuollon tavoitteena on tukea henkilöstön inhimillisten voimavarojen ylläpitoa työhyvinvoinnin osalta. Vuonna 2019 työterveyshuollon kustannukset jakautuivat prosentuaalisesti ehkäisevä työterveyshuolto 55,6 % ja sairaudenhoito 44,4%.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 335 henkilöä 31.12.2019 (ilman sivutoimisia), joista vakinaisia 62,4 % ja määräaikaista 27,8 %. Jos otetaan mukaan sivutoimiset kansalaisopiston tuntiopettajat ja nuorisotoimen kerhonohjaajat, määräaikaisten osuus on 37,6% koko henkilöstöstä, 388 työntekijää.

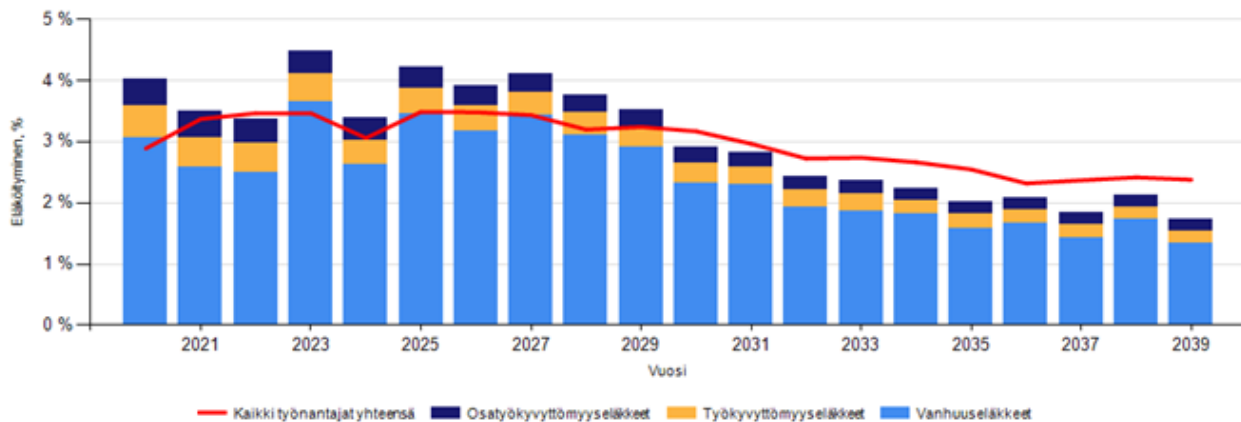
IKÄJAKAUMA

Kuva: ikäjakauma vuonna 2019

Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä 31.12.2019 oli 46,9 vuotta (kunta-alalla v. 2018 keski-ikä oli 45,7 vuotta). Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 49,3 vuotta, josta miehillä oli keski-ikä 50,1 vuotta ja naisilla 49,0 vuotta.

ELÄKÖITYMISENNUSTE

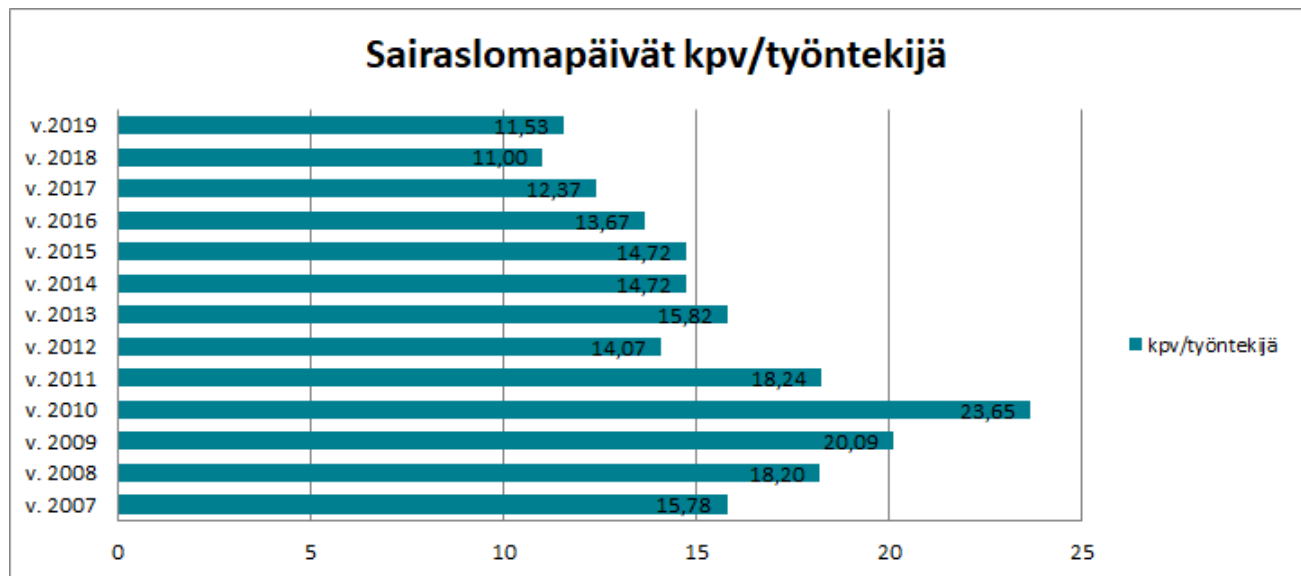
Kuva: Kevan tilasto eläkepoistumasta (%) Pudasjärven kaupungin osalta v. 2020-2039 suhteessa kaikki työnantajat

Kaupungin palveluksesta on arvion mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2020–2030 aikana yhteensä 108 henkilöä (vakainainen). Hallintotoimesta 12, sivistys- ja hyvinvointitoimesta 67 ja tekninen- ja ympäristötoimesta 29 henkilöä. Vakinaisesta henkilökunnasta eläköityä ennustetaan 10 vuoden aikana 44 % henkilöstöstä.

Eläköitymisennusteen mukaan eläkkeelle on jäämässä 11 henkilöä vuonna 2021, 11 henkilöä vuonna 2022 ja 21 henkilöä vuonna 2023. Kaupunkitasoisten kehittämistoimenpiteiden yksi tavoite on henkilöstömäärän sopeuttaminen palvelurakenteisiin, jossa huomioidaan kuntatyön kehitystrendit. Eläköitymisen hyödyntäminen helpottaa sopeuttamista. Vakinaisesta henkilökunnasta eläkeiän on saavuttanut tai saavuttaa 63 työntekijää vuosina 2021 – 2025.

Eläkkeelle siirtyi vakinaisesta palveluksesta 12 työntekijää vuonna 2019, joista vakinaisesta palveluksesta on siirtynyt vanhuuseläkkeelle 8 henkilöä. Keski-ikä kaikilla eläkkeelle siirtyneillä on ollut 62 vuotta. Kaupungin keskimääräistä eläkkeelle siirtymisikää laskee opetuspuolella vielä voimassa olevat alhaisemmat ammatilliset eläkeiät.

SAIRAUSPOISSAOLOT

Kuva: Sairauslomat keskimäärin/työntekijä vuosina 2007-2019

Pudasjärven kaupungissa sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2019 yhteensä 4475 kalenteripäivää (v. 2018 4432 pv). Keskimäärin sairauslomapäiviä suhteessa henkilömäärään vuonna 2019 oli 11,53 päivää (v. 2018 11,00 pv). Sairauslomapäivissä on tapahtunut nousua edellisvuoteen 4,07 %.

Pudasjärven kaupungin sairauspoissaolopäivien määrä suhteutettuna koko henkilöstön määrään nousi vuoteen 2018 verrattuna, mutta pysyi alle vuoden 2017 tasosta. Nousua oli erityisesti lyhyiden sairauslomien määrässä. Lääketieteellisesti lyhyet sairauspoissaolot johtuvat usein hengitystieinfektioista, tuki- ja liikuntaelimistön kipeytymisestä, lievistä tapaturmista, migreenistä ja vaikeasta päänsärystä ja muista vastaavista ohimenevistä tiloista. Tutkimusten mukaan, lääketieteellisten syiden lisäksi, lyhyisiin sairauspoissaoloihin vaikuttavat työn ja työympäristön fyysinen rasittavuus, sukupuoli ja ikä, johtamisen laatu, työyhteisön toimivuus, sosiaalisen tuen määrä, koettu oikeudenmukaisuus työpaikalla sekä päätäntävalta ja työn itsenäisyys.

Työolojen ja työnorganisoinnin puutteilla saattaa myös olla vaikutuksia lyhyiden sairauspoissaolojen määrään. Taustavaikuttajina saattaa toimia työmotivaation ja työtyytyväisyyden heikkeneminen. Työntekijät sairastuvat selvästi useammin, kun ihanteellinen työmäärä ylittyy. Työnlaatu ja lopputulos huonontuvat liiallisen työmäärän ja kiireen vuoksi. Nämä edellä mainitut asiat nousivat myös henkilöstön tasa-arvokyselyssä vuonna 2018. Varsinkin työn psykososiaalinen kuormitus eli työmäärän ja työtahdin lisääntyminen nousivat edelleen vuonna 2019 työsuojelutarkastusten ja työpaikkaselvitysten yhteydessä esille. On syytä kuitenkin muistaa, että jokaisen poissaolijan ja jokaisen poissaolon taustalla on aina oma tarinansa. Työntekijän oma henkilökohtainen elämäntilanne voi myös vaikuttaa sairauspoissaoloihin.

Työn haitallisten kuormitustekijöiden keventäminen tukee työntekijöiden työssä jaksamista ja jatkamista. Panostamalla työhyvinvointia lisääviin toimenpiteisiin myös työn tuottavuus työnantajalle kasvaa. Työkykyyn vaikuttavat ennen kaikkea työntekijän omat voimavarat ja työn yhteensopivuus sekä niiden muutokset. Työkyvyn ylläpitämistä tuetaan käyttämällä johtamisessa varhaisen tuen toimintamallia, rahoittamalla henkilöstölle suunnattua liikunnallista toimintaa, tarjoamalla kulttuuri- ja liikuntaetuuksia ja huomioimalla asianmukainen työpiste-ergonomia jokaisen työntekijän työpisteessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2021 JA TS 2022-2023

Pudasjärven kaupunki	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Henkilöstön määrä	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Hallintotoiminta	67	71	70	68	65
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	225	210	222	222	220
Tekninen ja ympäristötoiminta	43	32	35	35	33
Yhteensä	335	313	327	325	318

Taulukko: Henkilöstön määrä toiminta-alueittain

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärän on arvioitu olevan 313 henkilöä vuonna 2020.

Tähän talousarvioon on korjattu edellisiltä suunnitteluvuosilta epähuomiossa poisjäänyt henkilöstö, joten todellisuudessa henkilöstömäärä ei ole kasvussa.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa on merkitty henkilöstömäärän nousua, koska vuoden 2020 henkilöstösuunnitelmasta oli jäänyt pois seuraavat työntekijät; 3 koordinaattoria (liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, henkisen kasvun- ja kehityksen koordinaattori sekä nuorisopalveluiden koordinaattori) 5 määräaikaista aineenopettajaa. Suunnitelmavuosille 2021-2022 on huomioitu määräaikaiset aineenopettajat ja lisäksi on palkattuna Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä korona-avustuksella luokanopettajia sekä koulunkäynninohjaajia.

Teknisessä ja ympäristötoiminnassa ei ole huomioitu edellisillä suunnitteluvuosina määräaikaista henkilöstöä henkilöstösuunnitelmassa. Henkilöstösuunnitelmaan on lisätty talousarvioon 2021 ja suunnitelmavuosille olemassa oleva määräaikainen henkilöstö.

Jatkossa henkilöstösuunnitelma ja henkilöstöraportin (tilinpäätöspäivä 31.12.) henkilöstömäärän tulisi täsmätä.

HENKILÖSTÖKULUIHIN VAIKUTTAVAT TOIMENPITEET VUONNA 2021

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan 1.4.2020. Sopimuskausi on kaikissa kunta-alan sopimuksissa 1.4.2020–28.2.2022. Sopimukset noudattavat kustannustasoltaan ns. yleistä linjaa eli niiden kustannusvaikutus on koko 23 kuukauden sopimusjaksolla 3,04 prosenttia.

Vuonna 2021 palkkakustannukset nousevat keskimäärin 2,07 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. KVTES ja tekniset viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.4.2021 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,0 prosenttia. KVTES Palkkausluvun 11 §:n henkilökohtaista lisää ja TS-20:n 12 §:n mukaista henkilökohtaista lisää ja 14 §:n mukaista erillislisää mukaista henkilökohtaista lisää korotetaan 1,0 prosentilla. OVTES Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.4.2021 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on OVTES osioissa B 0,72 prosenttia ja osiossa F 0,75 prosenttia. Osiossa C korotuksen suuruus on 0,99 prosenttia. Lääkäreiden (eläinlääkärit) virkaehtosopimuksen mukaan viranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.4.2021 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,0-0,72 prosenttia ja keskitetty erä olisi 1,0 %.

KVTES, OVTES ja Teknisten paikallinen järjestelyerä 1.4.2021 lukien on 0,8 prosenttia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkasummasta. Paikallista järjestelyerää kohdennettaessa ensisijaisia tavoitteita ovat paikallisten palkkausjärjestelmien edelleen kehittäminen, paikallisten palkkausepäkohtien korjaaminen sekä tuloksellisuutta edistävien toimintojen ja tehtävien uudelleenjärjestelyjen tukeminen. Samalla huolehditaan siitä, että johto- ja esimiesasemassa sekä muiden palkkahinnoittelun ulkopuolella olevien palkkaus on oikeassa suhteessa heidän alaistensa tai verrokkiryhmien palkkaan nähden. Paikallisen järjestelyerän kohdentamisessa työnantaja ottaa huomioon, että paikallisen järjestelyerän käyttö jakaantuu mahdollisimman tasapuolisesti. Paikallinen järjestelyerä käytetään tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin ja/tai henkilökohtaisiin lisiin tai vastaaviin korotuksiin.

Vuonna 2020 sopimusratkaisun seurauksena kilpailukyky sopimuksessa sovitut työajan pidennykset poistuvat 31.8.2020 lukien. OVTES:ssa työajan pidennys poistuu 1.8.2020. Lääkärisopimukseen työaikapidennykset jäivät voimaan työajallisen eläinlääkäri virkojen osalta. Mutta asialla ei ole vaikutusta Pudasjärven kaupungille, koska meillä ei ole yhtään työajallisen eläinlääkärin virkaa. Praktikkoeläinlääkäreillä ei siis ole edelleenkään työaikaa, vaikka työaikalaki alkaa lepojaksoiden osalta koskea vuoden alusta ja lääkärisopimuksessa mainitut päivystysvapaiden kertyminen.

Varhaiskasvatuksen opettajat, erityisopettajat ja varhaiskasvatuksen esimiehet (pois lukien perhepäivähoidon ohjaajat ja vastaavalla nimikkeellä toimivat, vaka-opettajan sijaisena toimivan epäpätevän palkkaus menee KVTES:n mukaan) siirtyvät OVTES-sopimukseen 1.9.2021 alkaen. Siirto aiheuttaa todennäköisesti myös palkkakustannusten nousua.

Vapaaehtoiset säästötoimenpiteet

Kaupunginhallitus on päättänyt 22.10.2019 § 299, että toiminta-alueiden tulee myös käynnistää välittömästi yhteistyössä henkilöstön kanssa valmistelut vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Henkilöstölle suunnattuja vapaaehtoisia ja työntekijän halukkuuteen perustuvia henkilöstökuluihin vaikuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi mahdollisuus vaihtaa lomaraha vapaaseen, mahdollisuus palkkattomiin vapaaehtoiisiin vapaisiin, mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan ja erilaisten virka- ja työvapaiden myöntäminen mm. perhesyiden perusteella.

Uuden sopimuskohdan (KVTES 19 §) lomarahavapaa perusteella työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia keskenään siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Lomaraha voidaan vaihtaa vapaaksi, vasta sen ansaintaa koskevan lomanmääräytymisvuoden päätyttyä. Vaihtaminen ei siten enää edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä lomanmääräytymisvuodesta 2020–2021 lukien. Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus vaihtaa lomaraha kokonaan tai osaksi vapaaseen työtilanteen niin salliessa. Lomarahaa vaihtaminen vapaaksi sovitaan tämän jälkeen työntekijän/viranhaltijan ja työnantajan välillä. Vaihtaminen tapahtuu asianomaisen työntekijän aloitteesta. Vapaa-ajaksi vaihtaminen on vapaaehtoista ja voidaan toteuttaa niissä tapauksissa, joissa se työjärjestelyjen kannalta on mahdollista. Lomarahaa vaihtaminen vapaaksi on työnantajan harkittavissa ja sitä myönnettäessä on otettava huomioon käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys.

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.6.2013 § 225 ns. kannustavaa mallista, jossa vapaaehtoista palkatonta vapaata pitävän palkasta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys viikkoa kohti on viisi päivää. Hyväksytty ja käytössä oleva malli kannustaa palkkattomien vapaiden käyttöön seuraavin ehdoin:

- vapaaehtoista palkatonta virka- ja työlomaa voisi ottaa siten, että viikosta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys on viikkoa kohti viisi päivää

- palkatonta virka- tai työlomaa tulee hakea kerrallaan viideksi työpäiväksi
- palkattoman vapaan ajaksi ei palkata sijaisia, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin

Muun palkattoman vapaan ajalta, jonka ajaksi palkataan sijainen, vähennetään sopimuksen mukaisesti myös viikonlopun ajan palkka.

Täysin työkykyiset työntekijät ja viranhaltijat voivat periaatteessa tehdä myös lyhennettyä työaika. Mahdollisuudesta työajan lyhennykseen päättää kuitenkin aina viime kädessä työnantaja, mikäli työajan lyhennys on mahdollista järjestää siten, että siitä ei ole haittaa palvelutuotannon järjestämiselle tai organisaation toiminnalle. Kaupunki suhtautuu myönteisesti erilaisten virka- ja työvapaiden myöntämiseen mm. perhesyiden perusteella.

Avoimmeksi tulevat virat ja toimet edellyttävät henkilöstöselvityksen

Talouden sopeuttamisohjelman ja Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan avoimiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät aina esimiehiltä henkilöstöselvitystä. Esimiehen tulee selvittää, onko vapautunut työpaikka jatkossa tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen vai tulisiko virka tai toimi muuttaa palvelutarpeita paremmin vastaavaksi sekä on myös otettava huomioon luonnollisen poistuman, eläköitymisen, hyödyntäminen.

Esimiestoiminnassa on myös huolehdittava siitä, että rekrytoinnissa ja tehtävien uudelleen järjestelyssä tarkistetaan tehtäväkuvaus ja henkilöstön osaamisen laaja-alaisempi käyttö. Rekrytointia ei suositella tehtäväksi yks 'yhteen vaan esimiesten tulee tarkastella kunta-alan, toiminta-alan ja tehtävien muutoksia. Rekrytoinnissa on lisäksi selvitettävä sisäisen siirron mahdollisuus. Henkilöstöresurssien suunnittelulla parannetaan toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Systemaattisella työtehtävien arvioimisella, tehtävien muutoksilla ja henkilöstön osaamisen lisäämisellä henkilöstömäärä pystytään pitämään vakaana.

Sairauspoissaolot ja lyhytaikaiset sijaisuudet pyritään hoitamaan olemassa olevalla henkilökunnalla

Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan sijaisten käyttöä tulee välttää eteenkin lyhytaikaisissa sijaisuuksissa, 1-3 päivää, riippuen työyksiköistä ja tehtävistä. Lyhytaikaiset sijaisuudet on ensisijaisesti pyrittävä hoitamaan olemassa olevalla henkilökunnalla. Pitkäaikaisissa sijaisuuksissa on harvittava mahdollisuutta hoitaa sijaisuus olemassa olevalla henkilökunnalla huomioimalla mahdollisuus lisätehtävän ja –vastuun määräaikaisesta käytöstä palkkauksessa.

Kaupungin henkilöstötoimikunta on tiedostanut lyhyiden sairauspoissaolojen määrän kasvun syksyllä 2019 ja vuonna 2020 uudistetaan kaupungin varhaisen tuen toimintamallia, jotta työpaikkatasolla pystytään paremmin vaikuttamaan ja tukemaan työntekijöitä eri tilanteissa työelämässä. Uudistuksen yhteydessä yhtenäistetään nykyistä varhaisen tuen toimintamallia kattamaan myös tehostetun tuen ja työhön paluun tuen toimintamallit. Henkilöstön voimavaroja tuetaan muutoksessa parhaiten, kun työkyvyn edistäminen on suunnitelmallista ja ennakoivaa. Myös roolien ja vastuiden tulee olla selkeitä.

Sairauspoissaolojen palkkakustannus ilman sivukuja ja sijaiskuluja olivat vuonna 2019 yhteensä 334002,61 euroa (v. 2018: 337 022,96 €). Vuonna 2019 tilinpäätöksessä sijaiskulut olivat 128991,68 euroa (tili 4006 sairaus- ja äitiyslomasijaiset) ja opettajien noin 260724,19 (tili 4020), yhteensä 389715,87 euroa. Sijaiskulujen paikkansapitävyys riippuu myös siitä, että sijaiskulut on tiliöity oikein. Tavoitteena on, että sairauspoissaoloista ja sijaiskuluista on vuonna 2021 säästetty 100 000 euroa.

Perusteetonta lomarahavelkaa ei saa syntyä

Esimiestoiminnassa on huolehdittava, ettei sellaista perusteetonta lomarahavelkaa pääse syntymään mikä voi aiheutua Pudasjärven kaupungille taloudellisista alijäämää. KVTES vuo-silomaluvun 11 §:n mukaan viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus siirtää vuosilomaa / säästövapaata sairauden, synnytyksen tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden vuoksi. (Pysyväismääräys – Ohje säästövapaan antamisesta 1.8.2019 alkaen, henkilöstötoimikunta 7.6.2019 § 6 ja kaupunginhallitus 18.6.2019 § 202).

Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja seuraaminen, vastuu esimiehillä

Esimiestoimintaan kuuluu myös olennaisena tehtävänä seurata henkilökunnan työhyvinvointia ja siihen liittyviä tunnuslukuja, kuten sairauspoissaoloja. Pudasjärven kaupungilla eteenkin lyhyiden sairauslomien määrät ovat nousseet verrattuna vuoteen 2018. Lyhyet sairauslomat kääntyvät helposti keskipitkiksi tai pitkiksi sairauslomiksi ja tällöin aina vaikeampaa tukea sekä vaikuttaa työkykyyn työpaikalla. Työkykyyn voidaan työpaikalla vaikuttaa esim. työkykyneuvottelun kautta työterveyshuollossa.

Sairauspoissaoloihin on puututtava varhaisessa vaiheessa heti esimiehen huolen herätessä työntekijän työhyvinvoinnista. Puheeksi ottamisella ja varhaisella tukemisella on tavoitteena kiinnittää huomio työhyvinvointiin ja sairastavuuteen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja sitä kautta vähentää poissaoloja ja parantaa yksilön sekä työyhteisön hyvinvointia. Työpaikalla havaitun ongelman laatua selvitetään esimiehen ja työntekijän keskustelussa niin pitkälle kuin se on mahdollista. Sairauslomat eivät ole aina paras ratkaisu työntekijän hyvinvoinnin ja työyhteisön toiminnan kannalta vaan tilanne voi tarvita laajempaa toimintamallin tarkastelua työyhteisössä.

Sairauspoissaoloihin liittyy useita eri tekijöitä ja poissaolojen taustalla on laaja kirjo. Sairauspoissaoloihin puuttumiseen tarvitaan selkeä järjestelmä, jolla pyritään vaikuttamaan kaikkiin niihin tekijöihin, joihin työpaikkatasolla ylipäättään on mahdollista vaikuttaa. Sairauspoissaoloja voidaan pyrkiä ehkäisemään muun muassa työturvallisuutta ja työhyvinvointia edistämällä, sekä puuttumalla varhain työkykyä uhkaaviin ongelmiin selkeillä toimintavaoilla ja toimintamallilla. Pudasjärven kaupungissa käytössä on selkeä järjestelmä, varhaisen tuen toimintamalli, jota päivitetään vuoden 2020 aikana aktiivisen tuen toimintamalliksi.

Sairauspoissaolojen hälytysrajoja tullaan tiukentamaan nykyisestä valmisteella olevassa aktiivisen tuen toimintamallissa, joka otetaan käyttöön alkuvuodesta 2021. Työtehon laskuun kannattaa kuitenkin puuttua jo ennen ensimmäistä sairauslomapäivää. Jos työteho laskee, siihen on aina syy. Syy voi olla myös henkilökohtaisessa elämässä, joka näyttäytyy työssä. Työnantajan reagointi riittävän varhaisessa vaiheessa on tärkeää ja esimiehet luovat arjen työhyvinvoinnin.

Työnantaja saa työterveyshuollon korvauksia Kelalta ehkäisevästä työterveyshuollosta ja yleislääkäritasoisesta sairaanhoidosta, jonka työnantaja hankkii samalta työterveyshuollon palveluntuottajalta kuin ehkäisevän työterveyshuollon palvelut. Ehkäisevällä työterveyshuollolla on tärkeä rooli työurien pidentämisessä ja sairauspoissaolojen vähentämisessä. Ehkäisevään työterveyshuoltoon kuuluu muun muassa työpaikalla tehtävä työpaikkaselvitys, terveystarkastukset sekä työterveyteen liittyvä ohjaus ja neuvonta.

Olemme saaneet pikkuhiljaa työterveyshuollon kustannukset kääntymään positiiviseen suuntaan ehkäisevässä työterveyshuollossa verrattuna vuoteen 2018, jolloin ehkäisevän työterveyshuollon osuus työterveyshuollon kustannuksista oli 45 %. Vuoden 2019 työterveyshuollon kustannuksista noin 55 % oli ehkäisevässä työterveyshuollossa.

Työtä on kuitenkin jatkettava ja uudistettu aktiivisen tuen toimintamalli tulee nimenomaan kiinnittämään huomiota esimiestoiminnassa ennakoivaan työhyvinvointiin sekä ennaltaehkäisemään sairauslomien syntymistä. Vuonna 2021 työterveyshuollon kustannuksista täytyy suurempi osa olla ehkäisevässä työterveyshuollossa kuin sairauksien hoidossa. Tavoitteena on, että vuonna 2021 ehkäisevän työterveyshuollon osuus olisi 65% työterveyshuollon kustannuksista.

Henkilöstön hyvinvointia tuetaan ePassi-palvelujen, työhyvinvointipäivien, henkilöstöjuhlien ja työnantajan tukemien lounassetelien ym. avulla. Kaupunki muistaa työntekijöitään palveluvuosimerkein sekä työntekijän merkkipäivänä.

Kaupunki panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen haasteellisessa-kin toimintaympäristössä

Koronatilanteesta johtuvat huolet ja pelot sairastumisriskistä töissä, äkilliset muutokset työnteon-voissa sekä toisaalta huoli talouden sopeuttamisohjelmasta ja työpaikkojen säilyvyydestä kuormittavat henkisesti kaupungin henkilöstöä. Etätyössä voidaan taas kokea yksinäisyyttä ja tarvetta vuorovaikutukseen, yhteisöllisyyteen ja kuulluksi tulemiseen. On ymmärrettävää, että muutoksiin ja tilanteen epävarmuuteen suhtaudutaan yksilötasolla eri tavoin ja toiset kuormittuvat enemmän kuin toiset.

Vallitsevassa tilanteessa suurin haaste koko työyhteisölle on henkinen jaksaminen. Kun me emme tiedä, koska tämä tilanne loppuu tai miten kauan tilanne jatkuu. Monissa töissä taustalla on huoli ennakoinnin vaikeudesta. Työyhteisössä on hyvä avoimesti keskustella ristiriitaisista tunteista, mitä Koronavirus ja/tai talouden sopeuttamisohjelma mahdollisesti aiheuttaa työntekijöissä ja mitkä ovat ne työkalut, jolla työyhteisössä pyritään elämään uutta normaalia.

Tarvittaessa työnantaja on järjestänyt työyhteisölle yhteisen ns. huoli-työpajoja psykologin ohjauksessa. Tätä henkilöstön keskuudessa hyväksi todettua käytäntöä, osana ehkäisevää työterveyshuoltoa, tullaan jatkamaan myös vuonna 2021. Työyhteisöviestinnällä ja yhteistyöllä on suuri merkitys henkilöstön työhyvinvointiin. Henkilöstö odottaa vuoropuhelua, mahdollisuutta vaikuttaa ja näkemystä tulevas- ta. Yhdessä huolehdimme siitä, että näkymä tulevaisuuteen säilyy epävarmuudesta huolimatta positiivisena.

Selkeä johtaminen ja töiden järjestely, oikeudenmukaiset pelisäännöt, luotettava ja avoin vuorovaikutus sekä mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön vaikuttavat positiivisesti työkykyyn ja -hyvinvointiin. Vuoden 2021 aikana esimiehille tarjotaan koulutusta hyvistä henkilöstöhallinnon käytännöistä ja valmentavasta johtajuudesta Ihmislähtöinen valmentava johtaminen- Esimies aktiivisena toimijana Pudasjärven kaupungilla- hankkeen puitteissa. Ihmisten johtamisen tavoitteena on saada tarvittavat asiat tapahtumaan ja ihmiset toimimaan halutulla tavalla organisaation tavoitteen saavuttamiseksi. Johtaminen on ennen kaikkea yhteistyössä toimimista. Tulokset saadaan aikaan ihmisten avulla ja heidän kanssaan. Organisaatiotasolla sovitut yhtenäiset johtamiskäytännöt luovat oikeudenmukaista ja tasa-vertaista johtamista. Pudasjärven kaupungilla yhteistyössä Lapin yliopiston luodaan uudistettua yhtenäistä johtamiskäytäntöä koko henkilöstön tarpeisiin.

Henkilöstön koulutuksiin varatusta määrärahoista on talousarvioon vuodelle 2021 leikattu 40 %. Osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen on edelleen työnantajan edun mukaista, jotta toiminnan kehittämisen kannalta palkattuna on osaavaa työmarkkinakelpoista henkilökuntaa. Jatkossa henkilöstön koulutuksissa hyödynnetään enemmän etäyhteyksin toteutettavia webinaareja ja käynnissä olevien hankkeiden tajoamia koulutuksia.

Muutokset ja uudistuminen ovat kuitenkin välttämättömiä, jotta kaupunki säilyttää elinvoimansa myös tulevaisuudessa. Olipa kyse kuinka pienestä tai suuresta muutoksesta tahansa, se noudattelee tiettyjä lainalaisuuksia. Muutos edellyttää aina johtamista. Hyvällä muutosjohtamisella voimme vähentää merkittävästi muutoksiin liittyviä kustannuksia, parantaa innovatiivisuutta ja tuottavuutta sekä tukea henkilöstön hyvinvointia muutostilanteessa. Muutos toteutuu vasta silloin, kun ihmiset ovat mukana muutoksen toteutuksessa ja kun se näkyy konkreettisina muutoksina toiminnoissa.

Henkilöstösuunnitelmassa esitetty henkilöstön määrä on sitova

Henkilöstösuunnitelma on esitetty talousarviossa, jossa esitetty henkilöstön määrä on sitova. Toiminta-aluejohtajat ovat vastuussa rekrytoinnista ja tehtävien uudelleen järjestelyistä. Palvelutuotannon taloudellisuus ja tehokkuus sekä poikkiorganisatorinen, henkilöstöresurssien yhteiskäyttö, on otettava huomioon. Toiminta-aluejohtajat vastaavat henkilöstösuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitus seuraa henkilöstökulujen toteumaa osavuosikatsauksen yhteydessä.

Henkilöstötoimikunta on 20.11.2020 yhteistoimintamenettelyssä käynyt läpi talousarviossa esitettyä henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2021, vaikka osa edellä mainituista toimenpiteistä eivät edellyttäisi sopimista työntekijöiden/viranhaltijoiden ja palkansaajajärjestöjen kanssa.

1.4 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

KAUPUNGIN TALouden LIKKUMAVARA

Pudasjärven kaupungin talouden liikkumavara on heikko. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä alkuperäinen valtuuston hyväksymä toimintakate ylittyi 1 994 704 euroa ja muutettu talousarvio ylittyi 108 704 euroa. Tilikauden varsinainen tulos oli -4 030 631 euroa alijäämäinen ja varausten ja rahastojen muutoksen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -3 539 468 euroa. Vuoden 2019 tilikauden alijäämä huomioiden edellisten tilikausien ylijäämäksi muodostuu 2 559 153 euroa.

Vuonna 2019 nettoinvestoinnit olivat n. 9,73 milj. euroa. Kokonaismenojen osalta investointiohjelma ylittyi n. 2,37 milj. euroa. Investointituloja kirjattiin n. 0,63 milj. euroa enemmän kuin arvioitiin saatavan.

Tälle vuodelle on varauduttu n. 2,89 milj. euron bruttoinvestointeihin ja tulevien vuosien investointitason täytyy pysyä maltillisena. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 4 098 €/asukas.

Talousraamin käsittely siirtyi keväältä syksyyn koronatilanteen ja talouden kehityksen epävarmuuden vuoksi. Kaupunginhallitus käsittelee 11.8.2020 raamin alustavat linjaukset kaupunginjohtajan katsauksen yhteydessä ja päätti talouden sopeutusohjelman laatimisesta. Kaupunginhallitus hyväksyi 25.8.2020 talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2022-2023 raamin jakamisen toiminta-alueille, talousarviovuoden 2021 raamin suunnittelu aloitettiin -500 000 euron sopeuttamisella vuoden 2020 tasosta. Taloussuunnitelmavuoden 2022 raamin suunnittelu aloitettiin -800 000 euron sopeuttamisella vuoden 2021 tasosta ja taloussuunnitelmavuoden 2023 raamin suunnittelu aloitettiin -800 000 euron sopeuttamisella vuoden 2022 tasosta.

Toiminta-alueille lasketussa toimintakateraamissa on huomioitu tulorahoituksen kehittyminen, toiminnalliset muutokset sekä talouden tasapainottamistarve.

Talouden sopeutusohjelman valmistelutyö käynnistyi syyskuussa FCG Perlacon avustuksella ja laajan poliittisen ohjausryhmän ohjauksessa. Talouden sopeutusohjelma vuosille 2021-2023 valmistui marraskuussa ja kaupunginhallitus käsitteli ohjelmaa 24.11.2020. Talouden sopeutusohjelma sisältää sekä toimintakatteeseen vaikuttavia keinoja, että verotulojen lisäämistä veroprosentin korottamisen sekä veropohjan laajentamisen avulla. Talousarvio 2020 ja TS 2022-2023 on laadittu huomioiden talouden sopeutusohjelman säästötavoitteet. Säästötavoitteet ovat vuodelle 2021 yhteensä 1 716 600 €, vuodelle 2022 yhteensä 511 500 € ja vuodelle 2023 yhteensä 828 000 €. Yhteensä talouden sopeutusohjelma on 3 056 100 euroa.

Vuoden 2021 valtionosuuden arvioinnissa on huomioitu euro-määräisesti merkittävimmät muutokset kuten määräaikainen kiky-sopimukseen liittyvän vähennyksen poistuminen, indeksikorotus, valtion ja kuntien välinen vuotuinen lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus sekä hallitusohjelman mukaiset kunnille tulevat lisävelvoitteet. Vuosien 2021-2023 valtionosuudet on talousarviossa laskettu Suomen Kuntaliiton ennusteen mukaisesti huomioimalla valtion-osuuslainsäädännön muutosten lisäksi oppilasmäärämuutosten, asukaslukumuutosten sekä verotulotasauksen vaikutukset mahdollisuuksien mukaan. Vuoden 2021 talousarviossa Pudasjärven kaupungin valtionosuuksien arvioidaan pysyvän kulu- van vuoden varsinaisen talousarvion tasolla, kun ei huomioida valtionosuuteen tulleet koronakompensaatioita.

Vuoden 2021 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton kuntatalousosaston uusimman verotulojen ennustekehikon perusteella. Verotulojen arvioidaan nousevan tämän vuoden toteumaennusteesta n. 3 % mutta laskevan n. -1 % seuraavalle suunnitelmavuodelle 2022. Vuoden 2020 verotulojen toteuma näyttää jäävän n. 0,3 milj. euroa alle talousarvion. Verotulojen vähennystä on korjannut valtion kunnille maksamat koronakompensaatiot.

KEHITYS OMASSA KUNNASSA

Vaikka kaupungin taloudellinen tilanne edellyttää talouden tasapainottamistoimenpiteitä, täytyy samalla huolehtia elinvoiman kehittymisestä. Elinvoimaan panostaminen tarkoittaa panostamista tulevaisuuteen ja sitä kautta myös verotulojen positiivista kehittymistä. Kaupungin toiminnan suurin painopiste on tällä hetkellä sote-palveluissa ja niiden kasvavissa kustannuksissa. Olisi toivottavaa, että hallitusohjelmaan kirjattu sote-uudistus lopultakin toteutuisi, jolloin kaupungin toiminnan painopisteitä voisi muuttaa painottumaan enemmän sivistys- ja opetuspalveluihin, elinvoiman kehittämiseen, terveyden ja hyvinvoinnin ennaltaehkäiseviin toimiin sekä kaavoitukseen ja maankäyttöön.

Paikallisen työvoimatarpeen turvaaminen tulevaisuudessa on tärkeää mutta tätä vaikeuttaa kilpailu koulutettavista. Pudasjärvellä ammatillisen koulutuksen toteuttajana toimii Osao kaupungin ja Osao:n välisen yhteistyösopimuksen perusteella. Oppilasmäärien vähentyminen ja oppilaskohtaisen rahoituksen pieneneminen ovat vaikeuttaneet koulutuksen järjestämistä. Ammatillisen koulutuksen ja lukion yhteistyöllä sekä koulutuslinjavalinnoilla voidaan pyrkiä turvaamaan ammatillisen koulutuksen säilyminen paikkakunnalla.

YHTEISTOIMINTA

- Kuntayhteistyön tulosityksikössä on varauduttu Pohjois-Pohjanmaan liiton, Oulunkaaren kuntayhtymän (yleinen), Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntantajien yhteistoimintaosuuksiin.
- Oulunkaaren yhteistoiminta-alue ja Oulunkaaren kunta- ja palvelutoimisto (talous-, henkilöstö- ja tietopalvelut): Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämissopimuksessa osapuolet Oulunkaaren kuntayhtymä sekä jäsenkunnat sopivat vuotuisista taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista sekä budjettiraamasta. Järjestämissopimus perustuu valtuustokausittain linjattavaan palvelujen järjestämissuunnitelmaan. Kuntayhtymän tehtävänä on toimia palvelukuntayhtymänä jäsenkuntien järjestettäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisten palvelujen järjestämisessä tai tuottamisessa, seudullisen kunta- ja palvelutoimiston (talous-, henkilöstö- ja atk-) palvelujen sekä kuntien yhteisesti päättämien muiden palvelujen tuottamisessa. Kuntayhtymä voi myydä toimialaansa kuuluvia palveluja sopimukseen perustuen myös muille kuin jäsenkunnille.
- Maaseutuhallinnon tehtävien yhteistoimintasopimus tuli voimaan 1.1.2013 alkaen. Maaseutu- toimesta vastaa Oulun kaupunki, maaseutuelinkeinojen kehittäminen kuuluu Pudasjärven kaupungin hallintotoiminnalle. Lomitustoimesta vastaa Muhoksen paikallisyksikkö. Kaupunki tukee maksullista lomitusta.
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottavat ympäristöterveydenhuollon viranomaispalveluja ja ympäristönsuojelun palveluja. Ympäristö- ja eläinlääkintäpalveluissa isäntäkuntana on Pudasjärvi.
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen kuntien välinen pelastustoimen yhteistoimintasopimus: Pelastuslaitoksen toiminta-ajatuksena on varmistaa turvallinen toimintaympäristö sekä tuottaa pelastusalan palvelut tehokkaasti ja joustavasti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Talous- ja velkaneuvontapalvelut ostetaan Oulun kaupungilta.
- Pudasjärven kaupungilla on hankintayhteistyösopimus Monetra Oy:n kanssa.
- Edunvalvonta: Pudasjärven kaupunki on tehnyt sopimuksen Oulun edunvalvontatoimiston kanssa.
- Kuljetus- ja hankintapäällikön työpanosta ostetaan Oulunkaaren kuntayhtymältä n. 20-30 %.

1.5 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kaupunginhallitus 13.5.2014 ohjeistuksen.

Keskeisimmät riskit arvioidaan talousarvion valmistelun yhteydessä. Kaupunginhallituksen alaisten toiminta-alueitten ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Merkittävistä riskeistä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä.

Elintarvikehuoltoon liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä.	Ei arvioitu	
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Ruokahuollon logistiikan pettäminen	On merkitystä	Välttävä kuivamuonavaraston ylläpito
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Pitkäkestoiset sähkökatkokset	On merkitystä	Valmiussuunnittelussa otettu huomioon varavoimakäyttöiset tilat Ruokahuollon toimintojen varmistaminen Varavoimakoneiden toiminnan varmistaminen
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Ruokapalveluhenkilöstön ikääntyminen	On merkitystä	Ennakoiva rekrytointi ja oppisopimusmahdollisuudet Työkykyä edistävät toimenpiteet ja hankkeet

Liikenteeseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Karhupajalla käytössä pakettiauto, johon mahtuu 7 henkilöä. Työllistämistilassa on käytössä pakettiauto ja traktori.	Marginaalinen merkitys	Kalusto huolletaan säännöllisesti.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulukuljetusten piirissä on noin 550 oppilasta	Marginaalinen merkitys	Tien vaarallisuuden luokittelemiseksi käytetään vuosittain päivitettävää ELY-keskuksen teiden vaarallisuusmäärittelyä tai muuta viranomaislausuntoa. Kuljetukset kilpailutetaan säännöllisesti ja kilpailutuksessa huomioidaan riittävä aikataulu ja turvallisuus.
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Äkillisten sääilmiöiden vaikutus liikenteeseen	On merkitystä	Ennakkosuunnitelman laadinta.
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Tiestön kunnon heikkeneminen	On merkitystä	Tiestön korjaussuunnitelman mukaan tehtävät peruskorjaukset investointiohjelmaan. Äkillisten korjaustarpeiden toteuttaminen nopeasti käyttötalousmenoista.

Rahoitukseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Lainojen korkotason nousu. Tulorahoituksen väheneminen; valtionosuudet ja verotulot.	On merkitystä	Osa lainoista sidottu pitkiin kiinteisiin korkoihin, korkosuojaus. Kulutason sopeuttaminen pienenevän tulorahoituksen tasolle; laadittu talouden sopeutusohjelma.
Hallintotoiminta: Projektien rahoitus toteutuu ulkopuolisella rahoituksella	On merkitystä	Tiiviillä projektiseurannalla ja projektisuunnitelman noudattamisella voidaan minimoida riskiä. Muutoksissa ja poikkeamisissa tulee neuvotella rahoittajan kanssa etukäteen.
Hallintotoiminta: Työllisyyden hoito vaatii yhä enemmän resursseja	On merkitystä	Työllisyyden hoitamiseksi haetaan kustannustehokkaita uusia toimintamalleja.
Hallintotoiminta: Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu voi olla ennakoitua suurempi	On merkitystä	Tehostetaan pitkäaikaistyöttömien toimenpiteisiin ohjaamista. Kuntaosuusmaksujen takaisin maksun sijaan käytetään niitä aktivointitoimenpiteisiin mm. osallistuvan budjetoinnin kautta.
Hyvinvointi- ja sivistys-toiminta: Suomistartin rahoitus on täysin ulkopuolista	On merkitystä	Kunta vastaanottaa säännöllisesti, joka toinen vuosi kiintiöpakolaisia. Rahoitukseen liittyvät raportit laaditaan aikataulussa.
Hyvinvointi- ja sivistys-toiminta: Etsivä nuorisotyön rahoitus tulee 80 % ulkopuolelta	On merkitystä	Suunnitelma on laadittu: mikäli rahoitus lakkaa, supistetaan toimintaa minimiin ja sisällytetään talousarvioon. Etsivä nuorisotyön järjestäminen on lain mukaan pakollista.
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Käyttämättömien kiinteistöjen käyttötalousrasite	Huomattava merkitys	Kiinteistörekisterin ajantasaisuus Tarkkojen kululaskelmien esittäminen

Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Talousarvion ylittyminen suoritemaksutulosten jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi	On merkitystä	Osavuositarkastukset. Säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Henkilöstöresurssi ei riitä	On merkitystä	Yksikön talouden hallinta niin, ettei henkilöstökuluja jouduta leikkaamaan ja niin, että sijainen voidaan tarvittaessa palkata. Työvuorosuunnittelu.

Terveyteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Pandemia	Huomattava merkitys	Ruokahuollon sijaistyövoiman saatavuuden varmistaminen
Hallintotoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslommat.	On merkitystä	Ennaltaehkäisevät keinot, lähesimiestyössä puheeksi ottaminen ja varhaisen tuen-toimintamallin aktiivinen käyttö. Laajennettu työterveyshuolto. Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan.
Hyvinvointi- ja sivistys-toiminta: Laajan ja leviävän influenssaepidemian aikana koulutyö voi vaarantua	Huomattava merkitys	Koulut kartoittavat syksyisin käytettävissä olevat sijaiset. Koulut valmistautuvat poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin.
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Pienen organisaation haavoittuvuus	On merkitystä	Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan Selkeät prosessit Ristiin perehdytys

Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Ympäristölupien suunnitelmallista valvontaa ei saada vakiinnutettua	On merkitystä	Ympäristölupatarkastusten priorisointi muihin suunnitelmallisiin tarkastuksiin verrattuna.
--	---------------	--

Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Arkistotoimen resurssi on vakiintunut, mutta on edelleen haavoittuva	Marginaalinen merkitys	Oulunkaaren kanssa on yhteisprojekti tiedonohjaussuunnitelman laatimiseksi.
Hallintotoiminta: Työntekijöitten tietoturva ei riittävästi hallinnassa	On merkitystä	Tietoturvapoliitiikan laatiminen, käyttäjäsitoumukset määritelty ja tietoturvakoulutuksen järjestäminen.
Hallintotoiminta: Organisaation ohuus	On merkitystä	Arkistointi järjestelmälliseksi.
Hyvinvointi- ja sivistys-toiminta: Arkistonhoito ei ole ajan tasalla ja osaaminen puutteellista	On merkitystä	Arkistovastaavat on nimetty, mutta koulutusta ei ole vielä heille järjestetty.

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Henkilöstön tapaturmat	Marginaalinen merkitys	Vakuutukset ajan tasalla, sopimus vakuutusmeklari-palveluista.
Hyvinvointi- ja sivistys-toiminta: Henkilöstön ja oppilaiden tapaturmat	On merkitystä	Vakuutukset ovat ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat ajan tasalla, tarkastukset suoritetaan ajallaan.

Tekninen ja ympäristö-toiminta: Kiinteistövahinkojen osalta korvausvastuu kaupungilla niiltä osin, kun vakuutusyhtiö ei korvaa	On merkitystä	Ajan tasalla olevat vakuutukset Kiinteistön tilan seuranta ja ennakkoiva kunnossapito
---	---------------	--

Viesti- ja Informaatioteknologiaan liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Toimivat ja luotettavat internet-yhteydet sekä tietopalvelut ovat toiminnan perusedellytys; miten tietopalvelut järjestetään kunnalle, jos tuleva sote-uudistus toteutuu.	On merkitystä	Kaupungin tietopalveluista vastaa Oulunkaaren kuntayhtymän kuntapalvelutoimisto. Kaupungin tytäryhtiö vastaa kuituverkon rakentamisesta.
Hallintotoiminta: Elinkeinotoimen yrityskohtaisten tietojen hakkeointi	Marginaalinen merkitys	Yrityskohtaisen luottamuksellisen tiedon minimointi tietojärjestelmissä. Kaikki tarpeeton luottamuksellinen tieto tulee hävittää.
Hyvinvointi- ja sivistys-toimi: Ajanmukaista opetusteknologiaa on hankittu kouluille. Riskinä on, että niitä ei kyetä hyödyntämään riittävästi.	Marginaalinen merkitys	ICT-strategia on hyväksymisvaiheessa. Osaamisen jakamisen toimintamalli henkilöstön koulutuksessa.
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Viestivälitysverkoston toimintahäiriöt	Marginaalinen merkitys	Kriittiset lankayhteydet pidetään käytössä Lyhyen kantaman radiopuhelinkaluston hankinta
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Yhteydenottoihin ei vastata kohdullisessa ajassa	Huomattava merkitys	Sähköpostin ja postin käsittelyn, sisältäen kirjaamisen, sekä asiakkaalle vastaamisen priorisointi ja käytännön systematisointi.

Yleiseen turvallisuuteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Uhkaavasti käyttäytyvä asiakas kaupungintalolla	On merkitystä	Asiakaspalvelupisteessä hälytysnappi vartiointiliikkeeseen. Ovet sähkölukittu, asiakas ei pääse kuin aulaan. Turvallisuuskoulutusta järjestetty.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulujen yleinen turvallisuus	On merkitystä	Koulujen turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja yhteistyötä tehdään erilaisten tilanteiden harjoitteluksi mm. pelastuslaitoksen kanssa.

Ympäristötekijät

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Tulva	On merkitystä	Tulvapenkereet sekä pumppaamojen säännöllinen valvonta.
Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä.	Ei arvioitu	
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Öljy- ja polttoainevahingot pohjavesialueilla	On merkitystä	Yhteistyö pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Ympäristönsuojelun poikkeamat	Marginaalinen merkitys	Valvontatehtävät maastokatselmuksien yhteydessä
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Syötteen jätevesi- ja käyttövesipumppaamoiden varavoiman puuttuminen	On merkitystä	Yhteistyön kehittäminen Särkiväaran ja Pudasjärven vesiosuuskuntien kanssa

2. KUNTASTRATEGIAOSA

Valtuuston valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi hyväksymä kuntastrategia ja palvelusuunnitelmat ovat talousarvion ja –suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita.

Strategiset tavoitteet edustavat kunnan tavoitehierarkian ylintä tasoa. Koko kuntaa koskevia strategisia tavoitteita ovat kunnan toimintavalmiutta, aluetta ja asemaa koskevat tavoitteet ja konkreettiset tavoitteet.

Palvelualuekohtaisia strategisia tavoitteita ovat kuntalaisten hyvinvoinnin tasoa ylläpitävät tai lisäävät palvelutavoitteet. Tähän ryhmään kuuluvat myös useampaa palvelualueetta koskevat tavoitekokonaisuudet ja tavoiteohjelmat. Muita palvelualuekohtaisia strategisia tavoitteita ovat muun muassa investointitavoitteet sekä toiminnan uudelleenorganisointi ja yhteistyötä koskevat tavoitteet.

Talousarvioon ja –suunnitelmaan otettuja strategisia tavoitteita seurataan suunnittelukauden aikana mitattavien tunnusluvun ja niihin perustuvien sitovien tavoitearvojen avulla.

2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2017-2027

Valtuusto hyväksyi kuntastrategian 2017-2027 kokouksessaan 30.5.2017. Kuntastrategia tullaan päivittämään tämän valtuustokauden aikana.

Kuntastrategiassa on linjattu seuraavat sisällöt:

- Pudasjärven kilpailuedut
- Tahtotila 2027: hyvinvointi ja elinvoima
- Strategiset painopisteet
- Strategiset linjaukset ja tavoitteet
- Kaupungin arvoperustat
- Kaupungin persoonallisuustekijät

Strategiatyön pohjana toimivat Kuntalauskysely 2016, Elinvoimainen kuntakysely alueen yrittäjille kesällä 2016 sekä Pudasjärven kaupungin uuden organisaation päälinjaukset 2016.

Strategiaproessin alussa työstiin kilpailijakartoitus kirjoituspöytätyöskentelyksi sekä kartoitettiin toimintaympäristössä tapahtuvia ilmiöitä ja muutostrendejä. Kaikki edellä mainitut johtopäätökset on kootusti työstiin SWOT-analyysiin, joka on toiminut keskeisessä roolissa strategisia päätavoitteita määrittäessä.

Pudasjärven tulevaisuuden tahtotila määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Vision avulla pyritään luomaan kaikille toimijoille tulevaisuudesta yhtenäinen kuva, joka on riittävän innostava, selkeä sekä ajattelua ja päätöksentekoa ohjaava.

Pudasjärven tahtotila tulevaisuudesta 2027:

Pudasjärvi on Suomen luonnonmukaisin kasvukaupunki

Pudasjärvi on luonnonantimien ja hirren koti, vahvasti kasvava maaseutumainen, suurkaupungin aktiivista kumppanuutta hyödyntävä monikulttuurinen ja persoonallisuutta kiinnostava kaupunkialue. Kymmenessä vuodessa kasvaa 10 000 asukkaan kaupungiksi, luoden sinä aikana 500 uutta työpaikkaa.

Tahtotilan mahdollistajat:

- kasvua edistävä positiivinen sisäinen asenneilmasto sekä merkittävä sitoutuminen yh-teiseen tahtotilaan
- alueen profiloituminen ja erikoistuminen uskottavasti avaintulosalueisiin: hirsi ja luonnonvaratuotteet
- hirsiklusterin vahvistaminen verkottumalla ja lisätoimijoiden sijoittuminen alueelle
- omaleimaiset, lähellä luontoa olevat modernit elin- ja toimintaympäristöt luovat positii-vista muuttoliikettä
- aktiivinen uusien asukkaiden ja yritysten hankinta alueelle
- erilaistettu kaupunkibrändi lisää alueen vetovoimaisuutta
- koulutus- ja kehityspalvelut työllisyyttä vauhdittamaan
- saavutettavuus ja logistiikka tukevat kasvua ja kehitystä
- aktiivinen omistajapolitiikka ja kasvua tukeva investointiohjelma

2.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Kuntalain mukaisesti kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestettävä palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita sekä –odotuksia ja luoda edellytyksiä niiden täytymiselle. Kuntalaisilla on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen sisältää toiminnan, joka vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin ja sen kokemiseen aina asuntopolitiikasta elinkeino- ja turvallisuuspolitiikkaan. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee kaikessa toiminnassaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta sekä tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja yhteisöjen yhteinen asia.

Kunnan hyvinvointikertomuksessa suunnitellaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä, seurataan tehdyn työn toteutumista sekä arvioidaan työn vaikutuksia. Valtuustokausittaisen laajan hyvinvointikertomuksen sekä vuosittaisten raporttien valmistelusta määrätään terveydenhuoltolais-sa. Seuraava laaja hyvinvointikertomus valmistellaan vuonna 2021 alkavan valtuustokauden alussa, ja se tulee olemaan voimassa 2021 – 2024. Hyvinvointikertomusta ja vuosiraportteja valmistelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (hyte-ryhmä), johon kuuluu kaupungin, Oulunkaaren sekä kolmannen sektorin edustajia. Hyte-ryhmän koollekutsujana toimii hyvinvointipäällikkö.

Kunnan kaikkien hallinnonalojen tulee tunnistaa oma roolinsa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämis-essä, ja tukea omalla käytännön toiminnallaan hyvinvointikertomuksessa asetettujen tavoitteiden saa-vuttamista. Hyvinvointikertomus ohjaa hallinnonalojen käytännön toiminnan suunnittelua sekä to-teutuksen johtamista, ohjaamista ja arviointia. Kuntalaisia koskevaa hyvinvointitietoa kerätään hyvin-vointikertomukseen, jonka avulla pystytään tekemään päätelmiä kuntalaisten hyvinvointitarpeista. Näin kunnan toimintaympäristöä, toimintaa ja palvelujärjestelmää voidaan kehittää tarpeita vastaavaksi.

Vuonna 2020 perutettiin hyvinvoinnin ja sivistyksen toiminta-alueelle hyvinvointipäällikön virka, joka pitää sisällään myös hyvinvointikoordinaattorin tehtäviä. Näihin tehtäviin sisältyy mm. hyvinvointitar-peiden ennakoinnin ja hyvinvoinnin edistämisen mallintaminen; kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen koordinaatio ja sen sisällä myös terveyserojen kaventaminen; turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen; sekä verkostoituminen alueellisiin ja kansallisiin hyte-verkostoihin.

Suunnitteilla olevan sosiaali- ja terveyshuollon rakenneuudistuksen myötä kuntien rooli tulee edelleen muuttumaan. Keskeisiksi tulevaisuuden kunnan tehtäviksi muodostunevat kunnan elinvoiman edistäminen, paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen, elinympäristön kehittäminen ja osaamisen sekä kulttuurin edistäminen eli kokonaisuutena kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (Kuntal 14 §).

Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoiteasettelussa. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet on selostettu tytäryhteisöt osiossa.

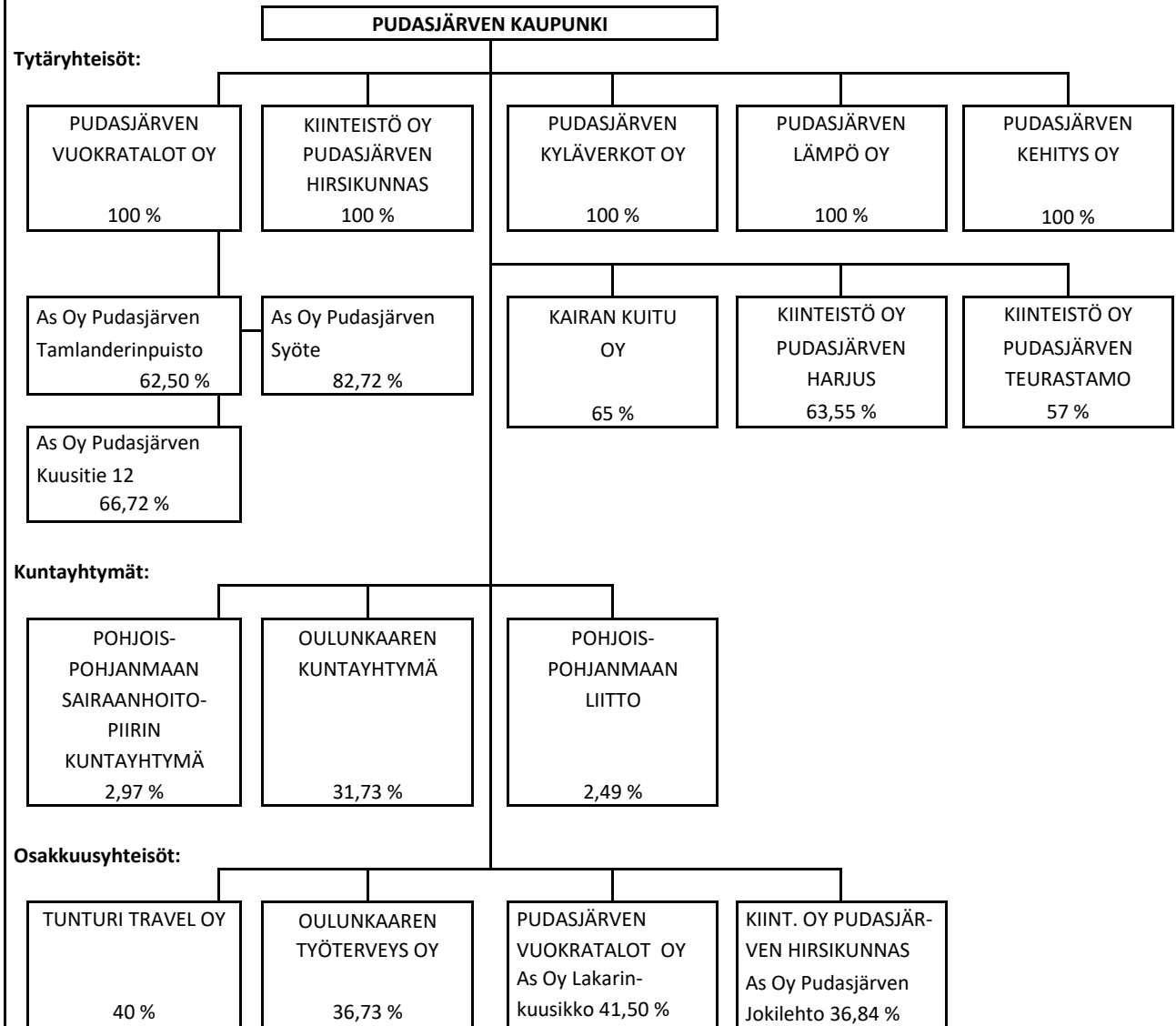
Tilinpäätös 2019 tiedot	Pudasjärvi	Kokoma	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	52,8	48,7	46,2	53,7	42,4
Konsernin vuosikate %:a poistoista	42	100	100	68	83
Konsernin omavaraisuusaste, %	40,0	41,9	40,9	31,5	41,0
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,2	84,4	74,6	101,3	67,7
Konsernin lainakanta, €/asukas	7 815	7 084	5 724	11 366	5 462
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,4	0,9	1,0	0,5	0,9

Kuva: Konsernin vertailulukuja tilinpäätöksen 2019 tiedoista (lähde: tilastokeskus)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle krt/v	4	4	4	4	4
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	52,8		51	50	49
Konsernin vuosikate %:a poistoista	41,9	yli 100	60	70	80
Konsernin omavaraisuusaste, %	40,0	yli 45	yli 43	yli 45	yli 45
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,2	alle 65	alle 70	alle 70	alle 69
Konsernin lainakanta, €/asukas	7 815	alle 7 500	alle 8 000	alle 8 000	alle 7 800
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnan-hallitukselle, krt/v	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk

Kuva: Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetettavat tavoitteet

**Pudasjärven kuntakon-
serni**

Kuva: Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt

4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteis-ten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

KÄYTTÖTALOUSOSA		
Toimielin	Toiminta-alue määräraha sitova	Tulosalue
Kaupunginhallitus Tarkastuslautakunta Keskusvaalilautakunta Viranomaislautakunta	Hallintotoiminta	* Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen
	Hyvinvointi- ja sivistys- toiminta	* Varhaiskasvatuspalvelut * Koulutuspalvelut * Vapaa-aikapalvelut
	Tekninen ja ympäristö- toiminta	* Tekniset palvelut * Rakennusvalvonta
	Kaupungin yhteistoiminta	* Oulunkaaren yhteistoiminta-alue * Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto * Maaseututoimi (Oulun kaupunki) * Oulu-Koillismaan pelastusliikel. * Kuntaosuudet * Oulunkaaren ympäristöpalvelut
Oulunkaaren ympäristölautakunta		
INVESTOINTIOSA		
Toimielimet	Toiminta-alueet	Hankkeet (määräraha sitova)
kuten yllä	kuten yllä	kokonaissumma sitova
TALOUSARVIOARAAMI:	Kaupunginhallitus	Toiminta-alueet Hallintotoiminta Hyvinvointi- ja sivistystoiminta Tekninen ja ympäristötoiminta Kaupungin yhteistoiminta
	Oulunkaaren ympäristölautakunta	Ympäristön valvonnan toimiala

Kuva: Pudasjärven kaupungin talousarvio- ja suunnitelmarakenne

TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

TALOUSARVION SITOVUUS ON TOIMINTA-ALUEITTAIN TOIMINTAKATTEIDEN (ULKONEN JA SISÄINEN) TASOLLA

Talousarvion toimintakatteiden sitovuudesta vastaavat tilivelvolliset, mikä tarkoittaa vastuuta noudattaa talousarviota sekä käyttösuunnitelman laatimisessa, että sen toteutumisen seurannassa. Käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus edellyttää, että toiminta-aluekohtaisissa käyttösuunnitelmissa huomioidaan valtuuston ja kaupunginhallituksen tekemät kaupungin toimintaa koskevat linjaukset ja rajaukset sekä Pudasjärven kuntastrategian mukaiset tavoitteet ja asetetaan sen mukaiset mittarit.

TAVOITTEEN SITOVUUS

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneiden muutosten takia, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarviossa Pudasjärven kuntastrategian 2017 – 2027 mukaiset toiminnalliset tavoitteet ja mittarit on asetettu toiminta-alueittain ja strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet ja mittarit on asetettu tulosyksiköittäin.

Strategiset päälinjaukset:

- Vetovoima ja kasvu
- Elinvoima ja työllisyys
- Hyvinvointi ja asukkaat
- Elinympäristö ja asuminen
- Talous ja omistajuus
- Henkilöstö ja johtaminen

RAHAMÄÄRÄISTEN ERIEN SITOVUUS

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa.

Määräraha on sitova toiminta-alueiden toimintakate tasolla.

Toiminta-alueaset:

1. Hallintotoiminta, vastuuviranhaltija hallintojohtaja
2. Hyvinvointi- ja sivistystoiminta, vastuuviranhaltija opetus- ja sivistysjohtaja
3. Tekninen toiminta, vastuuviranhaltija tekninen johtaja
4. Kaupungin yhteistoiminta, vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja

Kaupungin yhteistoiminta jakaantuu:

5. Kuntayhteistyö, kuntaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, Oulunkaaren kuntayhtymä yleinen osa (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
6. Oulunkaaren yhteistoiminta-alue (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
7. Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto (vastuuviranhaltija hallintojohtaja)
8. Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
9. Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltija ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)
10. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos (vastuuviranhaltija tekninen johtaja)

TALO USSUUNNITELMAN SITOVUUS

Talou sarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin talou ssuunnitelman. Talou ssuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja vian haltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva talou ssuunnitelma ohjaa talou sarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Talou ssuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

KÄYTTÖ- JA HANKESUUNNITELMAN SITOVUUS

Lakisääteinen talou sarviositovuus koskee valtuuston hyväksymiä toiminnan tavoitteita sekä määrärahoja ja tuloarvioita. Muun toimielimen käyttösuunnitelmassa asetettavat osatavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viran haltijaa ja työntekijää samalla tavoin kuin muukin toimielimen tekemä päätös.

TALO USSARVION MUUTTAMINEN

Talou sarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto. Talou sarviomuutosten esittämisvelvollisuus koskee sekä toimintakatetta että tavoitteita. Talou sarviomuutokset tulee esittää talou sarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun ilmenee, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate ylittyy.

Talou sarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talou sarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

TALO USSARVION TOTEUTUMISVERTAILU JA SEURANTA

Toimielimet/toiminta-alueet seuraavat talou sarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talou sarvion täytäntöönpanon yhteydessä päätetyllä tavalla.

INVESTOINTIOSA

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova, kaupunginhallitus päättää hankeryhmittäin/hankkeittain.

KUNNAN TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN VALMISTELU JA HYVÄKSYMINEN

Talousarvion ja –suunnitelman valmistelu on vuosittain toistuva prosessi, johon osallistuvat kunnan toimielimet, viranhaltijat ja työntekijät, joilla on tulosvastuuta tavoitteiden toteutumisessa ja jotka ovat tilivelvollisia varojen köytöstä.

Kaupungin talousarvioprosessi:

- Kaupunginhallitus hyväksyy toiminta-alueiden talousarvion raamin.
- *24.02.2020 talousohjelma ja kuntastrategian päivitys, valtuustoseminaari*
- *11.08.2020 raamin alustavat linjaukset, kaupunginhallitus kaupunginjohtajan katsauksen yhteydessä. Päättös talouden sopeutusohjelman laatimisesta.*
- *25.08.2020 päätös raamista ja raamin jakamisesta toiminta-alueille sekä laatimisohteet, kaupunginhallitus.*
- Toiminta-aluejohtaja laatii toiminta-alueensa talousarvioesityksen.
- Sopimuksin tuotettavat palvelut ja ostopalvelut ovat osa kunnan talousarviota.
- Toiminta-alueen talousarvioesitys esitellään ja käsitellään syksyn valtuustoseminaarissa.
- *12.10.2020 talouden sopeutusohjelman valmistelun tilanne, valtuustoseminaari*
- *13.10.2020 talousarvion valmistelun tilannekatsaus, kaupunginhallitus*
- *3.11.2020 talousarvion valmistelu, investointiohjelma, valtuustoseminaari*
- *16.11.2020 talousarvion esittely, valtuustoseminaari*
- Kaupunginhallitus/kaupunginjohtaja/hallintojohtaja valmistelee valtuustoseminaarin jälkeen lopullisen talousarvioesityksen.
- *1.12.2020 talousarvion käsittely, kaupunginhallitus.*
- Valtuusto päättää lopullisen talousarvion ja sen sitovuuden.
- *10.12.2020 talousarvion hyväksyntä, valtuusto.*
- Toiminta-aluejohtajat päättävät toiminta-alueen talousarvion täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti ja laativat käyttösuunnitelman.
- Kaupunginhallitus hyväksyy lopulliset käyttösuunnitelmat
- Toiminta-aluejohtajalla on oikeus päättää muutoksista kululajien välillä käyttösuunnitelman puitteissa

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

Talousarvon määrärahoista ja tuloarvioista esitetään talousarviossa yhteenvetoaskelma, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymät erät. Taulukosta käy ilmi, onko määräraha tai tuloarvio brutto- vai nettomääräinen.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
HALLINTOTOIMINTA	N	5 079 678	1 418 512
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA	N	17 431 016	911 747
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	N	9 083 076	8 520 333
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	N	39 039 323	1 016 457
		70 633 093	11 867 049
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		24 715 000
Valtionosuudet	B		38 823 900
Korkotulot	B		23 555
Muut rahoitustulot	B		1 618 300
Korkomenot	B	200 890	
Muut rahoitusmenot	B	827 965	
		1 028 855	65 180 755
INVESTOINTIOSA			
HALLINTOTOIMINTA		290 000	0
Maanosto		150 000	
Investointikohteiden hankeselvitykset		50 000	
Hyvänolonkeskuksen prosenttitaideh.		90 000	
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA		215 000	0
Museon varastokatos		40 000	
Läshivirkistysalueiden kunnostus ja kehitt.		35 000	
Uimahallin ja liikuntahallin saneeraus		140 000	
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA		2 385 000	0
Taajaman uuden sisääntulon rakent.		1 250 000	
Varsitien pysäköintialueen rakentaminen		50 000	
Varisitien kunnostus		50 000	
Keskustan alueen katujärjestelyt		500 000	
Lentokentän toimintaympäristön parant.		70 000	
Luokkav. asemak.-al. kunnallistekniikka		15 000	
Sarakylän katuvalot		35 000	
Taajama-al. pumppaamoiden saneeraus		100 000	
Taajama-alueen peruskuivatus		40 000	
Lumiareena		50 000	
Kaupungintalon arkiston korjaustyöt		70 000	
Lakarin koulun peruskorjaus		20 000	
Syötteen jätevedenpuhdist. tasausallas		60 000	
Syötteen jätevedenpuhdist. saneeraus		30 000	
Vesil. pumppp. ohjauskeskuksen uusiminen		45 000	
Investointiohjelma yht.	N	2 890 000	0
RAHOITUSOSA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		4 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	4 240 808	
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	-2 755 048
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		78 792 756	78 792 756
Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetotaulukko			
Sitovuus: N= nettomääräinen, B=bruttomääräinen			

Taulukko: Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalouden budjetointikäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Perusteluissa selvitetään tarkemmin palvelutarpeisiin, tavoitteiden asettamiseen sekä niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä.

5.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	12 787 573	11 575 715	11 867 049	2,52 %	12 639 939	12 763 898
Myyntituotot	4 841 589	4 469 061	4 400 029	-1,54 %	4 375 892	4 362 475
Maksutuotot	857 745	715 170	842 014	17,74 %	894 777	929 319
Tuet ja avustukset	1 117 546	812 613	837 023	3,00 %	830 429	823 813
Muut toimintatuotot	5 970 694	5 578 871	5 787 983	3,75 %	6 538 841	6 648 291
Valmistus omaan käyttöön	37 187	71 790	79 400	10,60 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-73 348 752	-69 410 782	-70 712 493	1,88 %	-70 850 264	-70 845 686
Henkilöstökulut	-16 112 727	-15 453 403	-15 167 514	-1,85 %	-14 755 677	-14 398 771
Palvelujen ostot	-48 545 408	-45 620 697	-47 098 422	3,24 %	-46 265 930	-46 637 187
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 309 913	-2 881 856	-3 336 907	15,79 %	-3 214 554	-3 203 790
Avustukset	-1 608 651	-1 595 144	-1 099 214	-31,09 %	-1 469 727	-1 457 214
Muut toimintakulut	-3 772 054	-3 859 682	-4 010 436	3,91 %	-5 144 376	-5 148 724
TOIMINTAKATE	-60 523 992	-57 763 277	-58 766 044	1,74 %	-58 210 325	-58 081 788
VUOSIKATE	-384 510	4 312 725	5 385 856	24,88 %	5 002 215	5 431 585
Poistot ja arvonalentumiset	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	2 911 263	2 432 698	2 488 329	2,29 %	2 432 571	2 458 295
Myyntituotot	1 223 347	1 131 597	1 136 057	0,39 %	1 135 757	1 135 757
Muut toimintatuotot	1 687 916	1 301 101	1 352 272	3,93 %	1 296 814	1 322 538
Sisäiset vuokrat	1 687 916	1 301 101	1 352 272	3,93 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-2 911 263	-2 432 698	-2 488 329	2,29 %	-2 432 571	-2 458 295
Palvelujen ostot	-1 223 347	-1 131 597	-1 136 057	0,39 %	-1 135 757	-1 135 757
Sisäiset palvelut	-1 223 347	-1 131 597	-1 136 057	0,39 %	0	0
Muut toimintakulut	-1 687 916	-1 301 101	-1 352 272	3,93 %	-1 296 814	-1 322 538
Vuokrat	-1 687 916	-1 301 101	-1 352 272	3,93 %	0	0

5.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI (00000060)						
TOIMINTATUOTOT	12 787 573	11 575 715	11 867 049	2,52 %	12 639 939	12 763 898
Valmistus omaan käyttöön	37 187	71 790	79 400	10,60 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-73 348 752	-69 410 782	-70 712 493	1,88 %	-70 850 264	-70 845 686
TOIMINTAKATE	-60 523 992	-57 763 277	-58 766 044	1,74 %	-58 210 325	-58 081 788
HALLINTOTOIMINTA (00000600)						
TOIMINTATUOTOT	1 453 671	1 629 592	1 418 512	-12,95 %	1 418 212	1 418 212
Valmistus omaan käyttöön	9 228	57 790	65 400	13,17 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 684 704	-5 750 741	-5 145 078	-10,53 %	-5 038 391	-5 028 644
TOIMINTAKATE	-4 221 804	-4 063 359	-3 661 166	-9,90 %	-3 620 179	-3 610 432
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA (00000602)						
TOIMINTATUOTOT	1 453 279	805 047	911 747	13,25 %	864 770	844 304
Valmistus omaan käyttöön	2 209	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-18 390 640	-17 819 158	-17 431 016	-2,18 %	-17 453 365	-17 151 255
TOIMINTAKATE	-16 935 152	-17 014 111	-16 519 269	-2,91 %	-16 588 595	-16 306 951
TEKNINEN TOIMINTA (00000603)						
TOIMINTATUOTOT	8 955 974	8 241 171	8 520 333	3,39 %	9 273 914	9 383 638
Valmistus omaan käyttöön	25 750	14 000	14 000	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-9 631 848	-7 994 113	-9 097 076	13,80 %	-9 628 126	-9 585 367
TOIMINTAKATE	-650 123	261 058	-562 743	-315,56 %	-354 212	-201 729
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA (00000604)						
TOIMINTATUOTOT	924 649	899 905	1 016 457	12,95 %	1 083 043	1 117 744
TOIMINTAKULUT	-39 641 561	-37 846 770	-39 039 323	3,15 %	-38 730 382	-39 080 420
TOIMINTAKATE	-38 716 912	-36 946 865	-38 022 866	2,91 %	-37 647 339	-37 962 676

5.3 HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu neljään tulosityksikköön: Hallintotoimi, Kokonaistalous ja toiminta, Henkilöstö- ja tukipalvelut sekä Työllisyyspalvelut. Hallintotoiminta huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupungin hallituksen ja tarvittaessa muiden kaupungin toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä muista hallintotehtävistä. Hallintotoimintaan kuuluu myös kaupungin elinvoiman strateginen kehittäminen, elinkeinohankkeiden ja monikulttuuristen palvelujen koordinointi, kuntamarkkinointi, asumisen edistäminen, yritystoiminnan kehittäminen, työllistäminen ja liikenteen logistiikka.

Toiminta-alueen palvelut: Keskushallinnon palvelut, asiakas- ja yhteispalvelut, elinkeinojen kehittäminen, monikulttuuriset palvelut, henkilöstö- ja tukipalvelut, henkilöstöpalvelut, työllisyyspalvelut, talouspalvelut, tietohallintopalvelut, henkilöstön työsuojelu ja työhyvinvointiin liittyvät yleiset toimenpiteet, Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja muut kaupunginhallituksen määräämät tehtäväalueet, tavoitteena kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuus. Hallintotoimintaa johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat; kaupunginjohtaja, hallintojohtaja.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	1 453 671	1 629 592	1 418 512	-12,95 %	1 418 212	1 418 212
Myyntituotot	603 960	824 379	648 489	-21,34 %	648 189	648 189
Maksutuotot	113 529	95 000	89 500	-5,79 %	89 500	89 500
Tuet ja avustukset	434 475	507 063	474 723	-6,38 %	474 723	474 723
Muut toimintatuotot	301 708	203 150	205 800	1,30 %	205 800	205 800
Valmistus omaan käyttöön	9 228	57 790	65 400	13,17 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 684 704	-5 750 741	-5 145 078	-10,53 %	-5 038 391	-5 028 644
Henkilöstökulut	-2 101 873	-2 145 608	-2 028 390	-5,46 %	-1 947 490	-1 947 490
Palvelujen ostot	-2 183 356	-2 413 439	-1 980 088	-17,96 %	-1 945 288	-1 933 288
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95 087	-117 470	-91 885	-21,78 %	-91 885	-91 885
Avustukset	-950 082	-610 414	-602 214	-1,34 %	-582 214	-582 214
Muut toimintakulut	-354 306	-463 810	-442 501	-4,59 %	-471 514	-473 767
TOIMINTAKATE	-4 221 804	-4 063 359	-3 661 166	-9,90 %	-3 620 179	-3 610 432
Poistot ja arvonalentumiset	-66 021	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 021	0	0	0,00 %	0	0

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	47 089	43 050	38 710	-10,08 %	38 410	38 410
Myyntituotot	47 029	43 050	38 710	-10,08 %	38 410	38 410
Muut toimintatuotot	60	0	0	0,00 %	0	0
Sisäiset vuokrat	60	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-179 294	-117 104	-140 776	20,21 %	-140 439	-142 692
Palvelujen ostot	-41 622	-31 497	-23 942	-23,99 %	-23 642	-23 642
Muut toimintakulut	-137 672	-85 607	-116 834	36,48 %	-116 797	-119 050
Sisäiset vuokrat	-137 672	-85 607	-116 834	36,48 %	0	0
TOIMINTAKATE	-132 205	-74 054	-102 066	37,83 %	-102 029	-104 282

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiiirin kehittäminen niin, että sairauspoissaolot ovat kuntakentän keskiarvon alapuolella ja hyvinvointikyselyn tulokset kehittyvät myönteisempään suuntaan.	Kuntakentän keskiarvon alapuolella sairauspoissaolot, ja hyvinvointikyselyn tulokset myönteisempään suuntaan.	Sairauspoissaolopäivien määrä vähentynyt % Työhyvinvointikyselyjen tulokset myönteisempään suuntaan % Sairauspoissaolot alle kuntakentän keskiarvon/Kyllä pv
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen 10 000 asukkaaseen.	Asukasmäärän negatiivisen kasvun pieneneminen.	Asukasmäärä
Kaupungin talous on kestäväällä pohjalla.	Kaupungin talous saadaan sopeutettua kestäväälle pohjalle.	Talouden sopeutus € Talouden mittarit, tulos positiivinen Tuloslaskelman tunnusluvut/ vuosikate/poistot paranee lähelle 100 % Rahoituslaskelman tunnusluvut/lainanhoitokate paranee, ollen 1 > Taseen tunnusluvut/omavaraisuusaste %, 70 % > Taseen tunnusluvut/suhteellinen velkaantuneisuus %, tunnusluku paranee
Konsernitason johtamisen ja omistajaohjauksen vahvistaminen ja omistajapolitiikassa selkeä pitkän tähtäimen tahtotila.	Omistajapolitiikassa selkeä pitkän tähtäimen tahtotila jossa konserni johdon ja yhtiöiden välillä on toimiva vuorovaikutus ja yhteinen strategian mukainen tahtotila.	Konserniyhtiöiden hankkeet toteutuvat suunnitelman mukaisesti/toteuma % Vuoropuhelu on toimivaa/yhteiset tapaamiset kpl/yhtiö
Palvelulähtöisyyden lisääminen ja palvelulähtöisyyden taso erinomainen.	Sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto. Asiakaspalvelun yhteensovittaminen tulevan Hyvän Olon keskuksen kanssa.	Sähköisen asiointipalvelun hankintapäätös ja käyttöönotto 100 % valmis.
Yrityskannan vahvistaminen 100 uudella yrityksellä.	100 uutta yritystä	Syntyneet uudet yritykset/nettotaso/v

Hallintotoimi

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kuntavaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 1027 Yhteistoimintaosuudet ja avustukset, 1028 Elinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	321 575	224 516	221 916	-1,16 %	221 916	221 916
Myyntituotot	68 709	62 716	62 716	0,00 %	62 716	62 716
Tuet ja avustukset	3 907	5 000	2 400	-52,00 %	2 400	2 400
Muut toimintatuotot	248 960	156 800	156 800	0,00 %	156 800	156 800
Valmistus omaan käyttöön	5 115	57 790	65 400	13,17 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 470 547	-1 588 999	-1 390 988	-12,46 %	-1 273 850	-1 274 117
Henkilöstökulut	-457 988	-439 660	-436 833	-0,64 %	-355 933	-355 933
Palvelujen ostot	-846 728	-899 849	-742 916	-17,44 %	-708 416	-708 416
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 292	-7 800	-5 100	-34,62 %	-5 100	-5 100
Avustukset	-84 896	-85 800	-77 600	-9,56 %	-75 600	-75 600
Muut toimintakulut	-69 644	-155 890	-128 539	-17,55 %	-128 801	-129 068
TOIMINTAKATE	-1 143 857	-1 306 693	-1 103 672	-15,54 %	-1 051 934	-1 052 201
Poistot ja arvonalentumiset	-49 330	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 330	0	0	0,00 %	0	0

Yhteistoimintaosuuksien ja avustusten kustannuspaikalle on varattu 150 900 €:n ja Elinkeinojen kehittämisen kustannuspaikalle on varattu 150 000 €:n määräraha vuodelle 2021.

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen.	Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen ja sähköisten palvelukanavien lisääminen.	Osallisuusohjelma valmis Osallisuusohjelman toimenpiteet käyttöön otettu
Kuntastrategian päivitys.	Kuntastrategian päivitys toteutettu.	Kuntastrategian päivitys valmis 100 %
Toiminnan talouden vakaus.	Talouden sopeutusohjelman toteutuminen.	Sopeutus toteutunut hallintotoimessa €

Toiminnan **keskeiset** muutokset:

- Talousarviovuonna 2021 toimitetaan kuntavaalit, suunnitelmavuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit.
- Valiokuntien määrän arvioidaan vähenevän kesäkuussa 2021 alkavan uuden valtuustokauden alusta alkaen kolmesta valiokunnasta kahteen valiokuntaan.

Kokonaistalous ja toiminta

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutii-
mi, 1212 IT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1217 Henkilöstön lomamökki, 1225 Kuljetus- ja han-
kintatoimi, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1243 Yhteiskäyttöauto VYU-377, 1244 Yh-
teiskäyttöauto VZP-802, 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804, 1246 Yhteiskäyttöauto CMY-303, 11033
Ihmislähtöinen johtaminen -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	269 089	235 300	239 790	1,91 %	239 790	239 790
Myyntituotot	136 116	123 950	121 390	-2,07 %	121 390	121 390
Maksutuotot	113 011	95 000	89 500	-5,79 %	89 500	89 500
Tuet ja avustukset	2 961	2 000	11 900	495,00 %	11 900	11 900
Muut toimintatuotot	17 000	14 350	17 000	18,47 %	17 000	17 000
TOIMINTAKULUT	-1 420 060	-1 459 992	-1 288 916	-11,72 %	-1 289 960	-1 291 026
Henkilöstökulut	-415 250	-424 244	-430 933	1,58 %	-430 933	-430 933
Palvelujen ostot	-846 965	-869 524	-710 654	-18,27 %	-710 654	-710 654
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 908	-39 210	-36 360	-7,27 %	-36 360	-36 360
Muut toimintakulut	-120 937	-127 014	-110 969	-12,63 %	-112 013	-113 079
TOIMINTAKATE	-1 150 972	-1 224 692	-1 049 126	-14,34 %	-1 050 170	-1 051 236
Poistot ja arvonalentumiset	-16 691	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 691	0	0	0,00 %	0	0

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Palvelulähtöisyyden lisääminen	Asiakaspalvelun yhteensovittaminen tulevan Hyvän Olon keskuksen kanssa.	Tavoite valmis %
Toimivat sähköiset palvelut	Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto on aloitettu ja aikataulutettu. Sähköisen asiointipalvelun käyt- töönotto.	Projekti on edennyt % Hankintapäätös on tehty Projekti on edennyt %

Toiminnan **keskeiset** muutokset:

- Yhteiskäyttöauton VYU-377 sopimuskausi päättyy vuoden 2020 lopussa. Autojen käyttöasteen pienenemisestä johtuen yhteiskäyttöautojen määrä vähenee vuoden 2021 alusta alkaen nel-
jästä autosta kolmeen autoon.

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Henkilöstö- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1227 Monikulttuuriset palvelut, 1228 Henkilöstö- ja tukipalvelut, 1229 Rajalta rajalle -hiihto, 11000 Flat rate, 11020 Osallisuushankkeet, 11030 Löydä kotisi uudestaan -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	551 490	671 176	433 950	-35,34 %	433 950	433 950
Myyntituotot	360 711	575 950	418 500	-27,34 %	418 500	418 500
Tuet ja avustukset	190 780	95 226	15 450	-83,78 %	15 450	15 450
TOIMINTAKULUT	-1 100 630	-1 167 668	-922 951	-20,96 %	-915 418	-904 201
Henkilöstökulut	-482 584	-469 871	-378 361	-19,48 %	-378 361	-378 361
Palvelujen ostot	-373 698	-504 440	-352 675	-30,09 %	-352 375	-340 375
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 783	-17 300	-9 350	-45,95 %	-9 350	-9 350
Avustukset	-163 897	-130 000	-130 000	0,00 %	-122 000	-122 000
Muut toimintakulut	-68 668	-46 057	-52 565	14,13 %	-53 332	-54 115
TOIMINTAKATE	-549 140	-496 492	-489 001	-1,51 %	-481 468	-470 251

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittäminen.	Työhyvinvoinnin ja työilmapiirin kehittäminen.	Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön hanke etenee suunnitellusti Ihmislähtöinen valmentava johtaminen hanke etenee suunnitellusti Sairauspoissaolot (kpv) E-passin käyttö Lounaseteleiden käyttö Työhyvinvointikyselyn tulokset on läpikäyty ja kehittämistoimenpiteet työyksiköittäin aloitettu Tasa-arvo-ohjelman päivitys on tehty
Hirsiklusterin jalostaminen, laajentaminen ja ”brändääminen”.	Hirsi ja luonnonmukaisuus ovat osa kaupungin persoonaa.	Meltwater raportti - Hirsirakentaminen Pudasjärvellä maininnat mediassa

Kansainvälistymisestä kasvuvoimaa.	Maahanmuuttajien positiivinen vaikutus työmarkkinoiden kohdantoongelmiin. Monikulttuurisen palvelun laadun kehittäminen. Maahanmuuttajien kotouttaminen kuntalaiseksi, positiivinen vaikutus asukaslukuun.	Maahanmuuttajataustainen perustanut yrityksen (kpl) Maahanmuuttajataustainen saanut työpaikan (hlö) Maahanmuuttajataustainen aloittanut ammatillisen koulutuksen (hlö) CAF-laatu-arvioinnin kehittämis-toimenpiteet aloitettu Uudet kiintiöpakolaiset (20) ja 7 alaikäisenä maahan tullut lasta Maahanmuuttajataustainen aloittanut koulutuksen (hlö) Maahanmuuttajataustainen aloittanut harrastuksen (hlö) Maahanmuuttajien määrä (hlö) asukasluvusta Kotouttamisohjelma valmis
Kaupungin brändi on erottuva/omaleimainen ja mielenkiintoa herättävä.	Kaupunki tunnetaan muut-toharkintaan vaikuttavista pehmeistä elinvoimatekijöistään.	Tapahtumien osallistujat Brändikirjan valmistelu aloitettu Twitter - näyttökerrat (krt) Instagram - sitoutuminen, seuraajien määrä (tiliä) LinkedIn- sitoutuminen, seuraajat (tiliä) Youtube - katselukerrat Facebook- katselijakontaktit julkaisuissa (krt) www.pudasjarvi.fi - katselukertoja (krt) Meltwater raportti - positiivinen näkyvyys sosiaalisessa mediassa (5)

Kyliä elinvoimaisuuden vahvistaminen: hakeutuvat lähipalvelut.	Kehitetään kaupungin materiaalista ja henkistä viihtyisyyttä, lähidemokratiaa.	Uusien asukkaiden kirjeet (kpl) Uusia osbu-menetelmiä otettu käyttöön Digidemokratian valmistelu aloitettu Yhteisöllisyysohjelman koulutukset pidetty Kuntalaiskysely asuin ympäristön taiteesta tehty
--	--	--

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 1222 Nuorten työpajatoiminta/Karhupaja, 1224 Kuntouttava työtoiminta, 1226 Avoin työpajatoiminta/Karhupaja, 11100 Flat rate -työllisyyspalvelut, 11031 Vahvaksi -hanke, 11034 JobBoost-Mahdollisuuksien pohjoinen -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	311 517	498 600	522 856	4,86 %	522 556	522 556
Myyntituotot	38 424	61 763	45 883	-25,71 %	45 583	45 583
Maksutuotot	518	0	0	0,00 %	0	0
Tuet ja avustukset	236 827	404 837	444 973	9,91 %	444 973	444 973
Muut toimintatuotot	35 748	32 000	32 000	0,00 %	32 000	32 000
Valmistus omaan käyttöön	4 114	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 693 467	-1 534 082	-1 542 223	0,53 %	-1 559 163	-1 559 300
Henkilöstökulut	-746 050	-811 833	-782 263	-3,64 %	-782 263	-782 263
Palvelujen ostot	-115 965	-139 626	-173 843	24,51 %	-173 843	-173 843
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 104	-53 160	-41 075	-22,73 %	-41 075	-41 075
Avustukset	-701 289	-394 614	-394 614	0,00 %	-384 614	-384 614
Muut toimintakulut	-95 057	-134 849	-150 428	11,55 %	-177 368	-177 505
TOIMINTAKATE	-1 377 836	-1 035 482	-1 019 367	-1,56 %	-1 036 607	-1 036 744

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Työllisyyspalveluihin satsaaminen.	Työllisyyspalvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti: Matalan kynnyksen kaiken ikäisten ohjaamo-mallin mukaisen toiminnan luominen.	Ohjaamo-mallin kehittämisen eteneminen kyllä/ei
	Työllisyyspalvelujen kehittäminen asiakaslähtöisesti: Työpajatoiminnan kehittäminen vetovoimaiseksi ja asiakaslähtöiseksi.	Sovarimittarin tyytyväisyyskysely
	Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen eri toimijoiden kanssa: Kolmannen sektorin ja työllisyyspalvelujen yhteistyön kehittäminen.	Kyllä/Ei
	Sosiaalisesti vastuulliset julkiset hankinnat - osaksi kaupungin hankintoja: Hankinnoilla työllistäminen.	Kyllä/Ei

5.4 SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu kolmeen tulosalueeseen: Varhaiskasvatus, Koulutus- ja vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten koulutus- ja päivähoidontarpeiden tyydyttäminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikinainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen. Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueeseen kuuluvat päivähoito ja sivistyspalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus, liikuntapaikkojen hoito ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivä nuorisotyön palvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-aluejohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoisen/Sisäisen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	1 453 279	805 047	911 747	13,25 %	864 770	844 304
Myyntituotot	387 927	181 747	188 447	3,69 %	179 070	176 283
Maksutuotot	386 379	306 000	331 000	8,17 %	315 267	304 478
Tuet ja avustukset	657 475	302 300	362 300	19,85 %	355 706	349 090
Muut toimintatuotot	21 497	15 000	30 000	100,00 %	14 727	14 453
Valmistus omaan käyttöön	2 209	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-18 390 640	-17 819 158	-17 431 016	-2,18 %	-17 453 365	-17 151 255
Henkilöstökulut	-10 454 178	-9 871 628	-9 562 333	-3,13 %	-9 428 186	-9 122 824
Palvelujen ostot	-4 479 438	-4 195 682	-4 556 033	8,59 %	-4 027 463	-4 041 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-583 914	-576 800	-536 800	-6,93 %	-566 302	-555 769
Avustukset	-508 903	-818 000	-352 000	-56,97 %	-789 113	-788 174
Muut toimintakulut	-2 364 207	-2 357 048	-2 423 850	2,83 %	-2 642 301	-2 642 828
TOIMINTAKATE	-16 935 152	-17 014 111	-16 519 269	-2,91 %	-16 588 595	-16 306 951
Poistot ja arvonalentumiset	-1 028 548	-1 031 341	-1 049 115	1,72 %	-725 089	-723 338
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 028 548	-1 031 341	-1 049 115	1,72 %	-725 089	-723 338

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	40 329	29 147	29 247	0,34 %	29 247	29 247
Myyntituotot	34 304	29 147	29 247	0,34 %	29 247	29 247
Muut toimintatuotot	6 025	0	0	0,00 %	0	0
Sisäiset vuokrat	6 025	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-2 521 179	-2 204 824	-2 230 656	1,17 %	-2 173 193	-2 194 579
Palvelujen ostot	-1 117 575	-1 090 002	-1 097 383	0,68 %	-1 097 383	-1 097 383
Muut toimintakulut	-1 403 604	-1 114 822	-1 133 273	1,66 %	-1 075 810	-1 097 196
Sisäiset vuokrat	-1 403 604	-1 114 822	-1 133 273	1,66 %	0	0
TOIMINTAKATE	-2 480 849	-2 175 677	-2 201 409	1,18 %	-2 143 946	-2 165 332

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Asukkaiden yhteisöllisyyden lisääminen.	0,5%	Osallistava budjetointi suhteessa koko kunnan budjetointiin.
Ennaltaehkäiseviin innovatiivisiin lähipalveluihin panostaminen.	Hyte- kertomien kehitys vertailukunta parempi.	Hyte- kertomien indikaattorit
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittäminen niin, että kuntakentän sairauspoissaolot ovat keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nousee ja hyvinvointikyselyn tulokset ovat myönteisempään suuntaan.	Sairauspoissaolot kuntakentän keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nostaminen, hyvinvointikyselyn tulokset myönteisempään suuntaan.	Sairauspoissaolojen määrä Henkilöstöetuuksien hyödyntämisaste Hyvinvointikyselyn tulokset
Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).	Koettu hyvinvointi paranee 2 %.	Kuntalaiskysely
Koulutusmahdollisuuksien ja urakehityksen tukeminen.	Noususuunta	Koulutussuunnitelma Koulutuspäivien määrä

Koulutusmahdollisuuksien lisääminen.	8	Koulutuslinjojen määrä
Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Henkilöstön saavutettavuus	Kuntalaiskyselyt: henkilöstön saavutettavuus.

Toiminnan **keskeiset** muutokset:

- Uudet yhteistyökuviot lukion, ammattiopiston ja kansalaisopiston kanssa.
- Varhaiskasvatuksen yksityisten palvelutuottajien tarkoituksen mukainen hyödyntäminen myös esiopetuksessa.
- Liikuntapaikkojen ja liikuntareittien hoidon suunnitelman vahvistaminen.
- Alati vähentävä henkilöstö aiheuttaa haasteita tehtäväkuvien muotoamisessa.
- Koulupuolelle on 4 henkilöä palkattu korona- avustuksella ja varhaiskasvatuksen puolelle enimmäkseen 2 henkilöä.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidon tuki, 3650 Pikku-Paavalin päiväkotito, 3660 Varhaiskasvatuksen palveluseteli ja 3670 Varhaiskasvatuksen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	251 723 €	170 000 €	180 000 €	5,88 %	176 742 €	173 437 €
Myyntituotot	1 270 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €	0 €
Maksutuotot	236 306 €	170 000 €	180 000 €	5,88 %	176 742 €	173 437 €
Tuet ja avustukset	14 147 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-2 956 899 €	-3 062 565 €	-2 971 947 €	-2,96 %	-2 914 784 €	-2 882 923 €
Henkilöstökulut	-1 752 024 €	-1 658 729 €	-1 589 717 €	-4,16 %	-1 560 784 €	-1 531 754 €
Palvelujen ostot	-399 117 €	-374 176 €	-816 682 €	118,26 %	-349 722 €	-347 171 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 299 €	-31 660 €	-30 660 €	-3,16 %	-31 084 €	-30 506 €
Avustukset	-505 873 €	-816 000 €	-350 000 €	-57,11 %	-787 149 €	-786 247 €
Muut toimintakulut	-257 585 €	-182 000 €	-184 888 €	1,59 %	-186 045 €	-187 245 €
TOIMINTAKATE	-2 705 176 €	-2 892 565 €	-2 791 947 €	-3,48 %	-2 738 042 €	-2 709 486 €
Poistot ja arvonalentumiset	-105 205 €	-105 205 €	-105 205 €	0,00 %	-105 205 €	-105 205 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 205 €	-105 205 €	-105 205 €	0,00 %	-105 205 €	-105 205 €

Suoritetaulukko	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos %	TS2022	TS2023
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito	10 302	8 000	8 000	0,00%	14 000	14 000
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoito	22 705	18 000	18 000	0,00%	20 000	20 000
Hoitopäivien lkm, palveluseteli	4 053	7 750	7 750	0,00%	7 750	7 750
Toimintakate €/ asukas	319	357	372	4,20%	311	310
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito	11 263	13 497	13 497	0,00%	10 819	10 819
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoito	13 391	11 729	11 729	0,00%	10 207	10 236
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito	67	60	60	0,00%	74	74
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoito	108	108	108	0,00%	120	120
Esiopetuksen oppilasmäärä	12	12	12	0,00%		
Lasten kotihoidon tuen perheet	63	65	64	-1,53%	100	100
Henkilöstön määrä	48	48	48	0,00%	50	50

Suoritetaulukko: Varhaiskasvatuspalvelut

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen 10 000 asukkaaseen.	Varhaiskasvatuspalveluja on riittävästi tarjolla kunnallisina ja yksityisinä.	Hakuaikojen puitteissa saatu palvelu
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen.	Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen.	Asiakaskyselyn osallisuuteen liittyvät kysymykset
Toiminnan tehostaminen	Henkilöstön digiosaamisen lisääminen.	Koulutukseen osallistumismäärä
Toimivat sähköiset palvelut	Sähköisten palveluiden vakiinnuttaminen koskemaan kaikkia varhaiskasvatusmuotoja.	Sähköisten palveluiden käyttäjämäärä

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 koulutoimisto/hallinto, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lakarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit, 3320 Ammattioppilaitos

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	387 598	147 410	212 410	44,09 %	208 679	199 935
Myyntituotot	17 313	8 610	8 610	0,00 %	8 497	8 384
Maksutuotot	56 704	38 800	43 800	12,89 %	43 094	37 385
Tuet ja avustukset	307 485	98 000	158 000	61,22 %	155 124	152 239
Muut toimintatuotot	6 096	2 000	2 000	0,00 %	1 964	1 927
TOIMINTAKULUT	-12 160 764	-11 903 068	-11 587 621	-2,65 %	-11 419 085	-11 109 113
Henkilöstökulut	-7 376 815	-6 929 928	-6 745 592	-2,66 %	-6 615 418	-6 362 372
Palvelujen ostot	-3 102 075	-3 124 261	-3 097 366	-0,86 %	-3 061 177	-3 020 543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-329 581	-357 940	-343 740	-3,97 %	-351 425	-344 889
Muut toimintakulut	-1 352 294	-1 490 939	-1 400 923	-6,04 %	-1 391 065	-1 381 309
TOIMINTAKATE	-11 773 165	-11 755 658	-11 375 211	-3,24 %	-11 210 406	-10 909 178
Poistot ja arvonalentumiset	-484 788	-518 269	-520 687	0,47 %	-215 923	-214 665
Suunnitelman mukaiset poistot	-484 788	-518 269	-520 687	0,47 %	-215 923	-214 665

Suoritetaulukko	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos %	TS2022	TS2023
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus	80 555	81 460	82 620	1,42%	84 201	84 201
Opetustuntien määrä, lukio	9 945	9 945	10 200	2,56%	9 945	9 945
Päättötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus	110	108	96	-11,11%	105	97
Päättötodistuksen saaneiden lkm, lukio	33	24	49	104,16%	32	55
Keskeyttämis %, lukio	6			0,00%		
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus	11 146	11 886	10 496	-11,69%	11 079	11 104
Toimintakate €/ oppilas, lukio	8 251	8 159	8 009	-1,83%	9 809	9 627
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus	80	101	103	1,98%	80	70
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus	860	821	827	0,73%	770	764
Oppilaiden lkm 20.9, lukio	119	119	121	1,68%	97	97
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio	520	500	500	0,00%	520	520
Opetushenkilöstö, esi- ja perusopetus ja lukio	96	107	104	-2,80%	94	94
Koulunkäynninohjaajat	28	28	29	3,57%	20	20
Muu henkilöstö	6	6	6	0,00%	6	6

Suoritetaulukko: Koulutuspalvelut

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kansainvälistymisestä kasvuvoimaa.	Opetussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutunut: Kyllä/ Ei
Kotiseutuhengen voimistaminen.	Opetussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutunut: Kyllä/ Ei
Koulutusmahdollisuuksien ja urakehityksen tukeminen.	Ammattiopiston, kansalaisopiston, lukion, vapaa-aikapalveluiden ja kolmannen sektorin, esim. urheiluseurojen yhteistyön lisääminen.	Kansalaisopiston järjestämien lukio- kurssien määrä.
Koulutusmahdollisuuksien lisääminen.	Korkeakouluyhteistyö, esim. ilmailu- lukio ja lukion arkkitehtuurilinja.	Painotettujen opintojen opiskelijamäärät.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuri-toimi, 3430 Museo, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3455 Liikuntatoimi, 3465 Liikuntapaikat, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3500 Sivistyspalvelujen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	813 958	487 637	519 337	6,50 %	479 349	470 932
Myyntituotot	369 344	173 137	179 837	3,87 %	170 573	167 899
Maksutuotot	93 370	97 200	107 200	10,29 %	95 431	93 656
Tuet ja avustukset	335 843	204 300	204 300	0,00 %	200 582	196 851
Muut toimintatuotot	15 401	13 000	28 000	115,38 %	12 763	12 526
Valmistus omaan käyttöön	2 209	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 272 977	-2 853 525	-2 871 448	0,63 %	-3 119 496	-3 159 219
Henkilöstökulut	-1 325 339	-1 282 971	-1 227 024	-4,36 %	-1 251 984	-1 228 698
Palvelujen ostot	-978 246	-697 245	-641 985	-7,93 %	-616 564	-673 946
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-212 034	-187 200	-162 400	-13,25 %	-183 793	-180 374
Avustukset	-3 030	-2 000	-2 000	0,00 %	-1 964	-1 927
Muut toimintakulut	-754 327	-684 109	-838 039	22,50 %	-1 065 191	-1 074 274
TOIMINTAKATE	-2 456 811	-2 365 888	-2 352 111	-0,58 %	-2 640 147	-2 688 287
Poistot ja arvonalentumiset	-438 555	-407 867	-423 223	3,76 %	-403 961	-403 468
Suunnitelman mukaiset poistot	-438 555	-407 867	-423 223	3,76 %	-403 961	-403 468

Suoritetaulukko	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos %	TS2022	TS2023
Koululaiskisat	7	6	6	0,00%	6	6
Uimakoulut	3	5	5	0,00%	4	4
Ohjatut liikuntaryhmät	7	10	16	60,00%	8	10
Hyvinvointi/ terveystapahtumat	9	3	3	0,00%	2	2
Ulkoliikuntapaikat	136	142	142	0,00%	142	142
Toimintakate €/ asukas, uimahalli	47	51	56	9,78%	55	55
Toimintakate €/ asukas, liikuntapaikat, ylläpito	63	62	65	4,19%	64	63
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut	26	24	27	13,22%	27	27
Kävijä/ osallistujamäärät, uimahalli	21 594	40 000	40 000	0,00%	53 000	53 000
Kävijä/ osallistujamäärät, kuntosali (kertakäynti)	15 659	11 500	11 500	0,00%	9 000	9 000
Kävijä/ osallistujamäärä, kuntosali (kk- kortti)	650	380	380	0,00%	300	300
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvinvointipassi (käytöt)	7 712	13 000	13 000	0,00%	7 000	7 000
Henkilöstön lkm, uimahalli	5	5	5	0,00%	5	5
Henkilöstö lkm, liikuntapaikat, ylläpito	1	1	1	0,00%	1	1
Muut liikuntapalvelut	2	2	2	0,00%	1	1

Suoritetaulukko: Terveysten edistäminen

Suoritetaulukko	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos %	TS2022	TS2023
Kansalaisopiston kurssit	410	430	430	0,00%	430	430
Kansalaisopiston ope- tustunnit	10660	10000	10000	0,00%	10000	10000
Kirjaston ko- konaislainaus	111 021	112 000	112 000	0,00%	137 000	137 000
Kulttuuritapahtumat	88	52	52	0,00%	52	52
Toimintakate €/ asukas/ Kansalaisopisto	74,5	57,5	60,5	5,21%	59,8	59,0
Toimintakate €/ asukas/ Kirjasto	58,8	54,9	56,2	2,36%	55,5	54,8
Toimintakate €/ asukas/ Muut kulttuuripalvelut	17,70	11,70	12,20	4,27%	12,10	11,90
Toimintakate €/ asukas/ Museo	5,00	4,00	4,20	5,00%	4,20	4,10
Osallistuja/ kävijämäärä, Kansalaisopisto (kurssi)	2346	2400	2400	0,00%	2400	2400
Osallistuja/ kävijämäärä, Kirjasto	47 127	52000	52000	0,00%	52000	52000
Osallistuja/ kävijämäärä, Taidenäyttely	2 000	2 000	2 000	0,00%	2 000	2 000
Osallistuja/ kävijämäärä, Museo	900	1300	1 300	0,00%	1 300	1 300
Kokonaislainaus/ asukas	14	16	16	0,00%	17	17
Henkilöstön lkm, Kansalaisopisto	87	111	111	0,00%	111	111
Henkilöstön lkm, Kirjasto	7	7	7	0,00%	7	7
Henkilöstön lkm, Muut kulttuuripalvelut	1	1	1	0,00%	1	1
Henkilöstö lkm, Museo	0,40	0,40	0,40	0,00%	0,40	0,40

Suoritetaulukko: Henkinen kasvu ja kehitys

Suoritetaulukko	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos %	TS2022	TS2023
Päiväleiritoiminta (pv) ja Tapahtumat	30	30	30	0,00%	30	30
Retket (kpl)	6	30	6	-80,00%	30	30
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	7	10	9	-10,00%	10	10
Nuottavalmennukset (krt)	3	1	3	200,00%	1	1
Toimintakate €/ asukas/ Nuorisopalvelut	16,8	19,3	19,6	1,70%	19,4	14,1
Toimintakate €/ asukas/ Etsivä nuorisotyö	0,8	4,10	5,70	39,70%	5,7	5,6
Osallistuja/ kävijämäärä, Nuorisotila	4116	5 000	4 000	-20,00%	5 000	5 000
Osallistuja/ kävijämäärä, Lauantai- iltakahvila	700	800	300	-65,50%	800	800
Osallistuja/ kävijämäärä, Leirit ja retket	357	600	550	-8,30%	600	600
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm, toimenpiteissä olevat	56	90	90	0,00%	90	90
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm, kohdatut nuoret	500	1 200	1 200	0,00%	1 200	1 200
Henkilöstön lkm, Nuorisopalvelut	2	2,3	2,3	0,00%	2,3	2,3
Henkilöstön lkm, Etsivä nuorisotyö	2	2	2	0,00%	2,2	2,2

Suoritetaulukko: Sosiaalinen vahvistaminen

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Ennalta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen.	Perustehtävän toteuttaminen laadittujen palvelusuunnitelmien pohjalta. Toimintaympäristön muutoksiin varautuminen yhteistyökumppaneiden kanssa.	Yhteistyö eri kumppaneiden kanssa: Kyllä/Ei
Nuorten vapaa-ajanpalvelujen ja koulutusmahdollisuuksien lisääminen.	Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.	Toteutunut: Kyllä/Osittain/Ei

5.5 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Tekninen ja ympäristötoiminta jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat kuusi tulosityksikköä: Hallinto- ja tukipalvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet, Kuntatekniikka (liikelaitekset), Tilapalvelut, Ruokapalvelut. Rakennusvalvonnan tulosalueeseen sisältyvät rakennusvalvonta ja korjausneuvonta.

Toiminta-alueen palvelut: Toiminta-alueen tehtävänä on huolehtia kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille tekniset palvelut sekä vastata maankäytöstä huomioiden ekologisesti kestävä kehitys. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisuutta, toiminnallisuutta ja turvallisuutta edistämällä hyvää rakentamistapaa ja ympäristönsuojelua.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-alueen johtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoisen/Sisäisen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	8 955 974	8 241 171	8 520 333	3,39 %	9 273 914	9 383 638
Myyntituotot	3 164 358	2 761 400	2 848 100	3,14 %	2 832 600	2 832 600
Maksutuotot	133 486	119 050	120 050	0,84 %	123 000	123 000
Tuet ja avustukset	10 641	0	0	0,00 %	0	0
Muut toimintatuotot	5 647 489	5 360 721	5 552 183	3,57 %	6 318 314	6 428 038
Valmistus omaan käyttöön	25 750	14 000	14 000	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-9 631 848	-7 994 113	-9 097 076	13,80 %	-9 628 126	-9 585 367
Henkilöstökulut	-1 802 391	-1 635 753	-1 708 903	4,47 %	-1 510 000	-1 454 000
Palvelujen ostot	-4 277 915	-3 231 729	-3 650 818	12,97 %	-3 731 518	-3 746 518
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 584 220	-2 156 886	-2 648 366	22,79 %	-2 517 400	-2 516 600
Avustukset	-36 534	-45 000	-45 000	0,00 %	0	0
Muut toimintakulut	-930 788	-924 745	-1 043 989	12,89 %	-1 869 208	-1 868 249
TOIMINTAKATE	-650 123	261 058	-562 743	-315,56 %	-354 212	-201 729
Poistot ja arvonalentumiset	-2 551 490	-2 694 810	-2 769 478	2,77 %	-2 837 584	-2 787 381
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 551 490	-2 694 810	-2 769 478	2,77 %	-2 837 584	-2 787 381

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	2 820 789	2 360 501	2 420 372	2,54 %	2 364 914	2 390 638
Myyntituotot	1 138 958	1 059 400	1 068 100	0,82 %	1 068 100	1 068 100
Muut toimintatuotot	1 681 831	1 301 101	1 352 272	3,93 %	1 296 814	1 322 538
Sisäiset vuokrat	1 681 831	1 301 101	1 352 272	3,93 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-144 348	-59 012	-64 507	9,31 %	-65 526	-66 567
Palvelujen ostot	-62 596	-8 267	-13 518	63,52 %	-13 518	-13 518
Muut toimintakulut	-81 752	-50 745	-50 989	0,48 %	-52 008	-53 049
Sisäiset vuokrat	-81 752	-50 745	-50 989	0,48 %	0	0
TOIMINTAKATE	2 676 441	2 301 489	2 355 865	2,36 %	2 299 388	2 324 071

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Asukasmäärän kasvattaminen, työliikeyasteen nostaminen.	Vetovoimaisuuden lisääminen. Toimenpiteinä rakennusalueiden kaavoitus, asiakaspalvelu, investointien houkuttelevuus, tuulivoimahankkeiden edistäminen.	Asukasmäärä Uusia asuinalueita Yritysten rakennusinvestoinnit €
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmiöihin kehittäminen niin, että kuntakentän sairauspoissaolot ovat keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nousee ja hyvinvointikyselyn tulokset ovat myönteisempään suuntaan.	Organisaation vahvistaminen. Toimenpiteinä palvelutason varmistaminen, kuormittavuuden seuraaminen sekä työhyvinvoinnin lisääminen.	Sairauspoissaolojen määrä Työhyvinvointikysely
Kaupungin talous on kestäväällä pohjalla.	Ulkoisten rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen.	Rahoitushakemuksien määrä Myönnetty ulkopuolinen rahoitus €

Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).	Kestävä kehitys, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Toimenpiteinä valittujen lähivirkistysalueiden hyvä ylläpito, osallistaminen sekä ympäristön tilaa edistäviin hankkeisiin osallistuminen.	
--	--	--

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut, 11400 Flat Rate teknisen toimen hankkeet, 11401 Vetoa ja pitoa -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	20 711	0	0	0,00 %	0	0
Myyntituotot	20 158	0	0	0,00 %	0	0
Tuet ja avustukset	553	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-182 675	-193 812	-203 170	4,83 %	-188 582	-188 329
Henkilöstökulut	-134 207	-143 740	-151 190	5,18 %	-135 160	-135 160
Palvelujen ostot	-28 076	-31 872	-29 685	-6,86 %	-31 585	-31 585
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 063	-3 900	-5 200	33,33 %	-4 500	-4 000
Muut toimintakulut	-19 329	-14 300	-17 095	19,55 %	-17 337	-17 584
TOIMINTAKATE	-161 964	-193 812	-203 170	4,83 %	-188 582	-188 329

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kuntastrategian täytäntöönpanon ohjaaminen ja raportointi.	Tehokkaat kokouskäytännöt ja toimialaohjaus.	Toimialapalaverit kuukausittain
Sähköiset palvelut: Sähköinen hakeminen ja arkistointi.	Tiedonohjaussuunnitelman mukaisen järjestelmien koulutus ja tehokas käyttö.	Tiedonohjaussuunnitelma kuvattu Cloudia sopimushallinta 100% käyttö
Tehokas organisaatio selkeine tehtäväkuvauksineen.	Ydinprosessien tunnistaminen ja kuvaaminen.	Ydinprosessit tunnistettu ja kuvattu Kehityskeskustelut

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaustoiminta, 4123 Maa- ja metsätilat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	301 894	245 050	260 050	6,12 %	260 000	260 000
Myyntituotot	136 085	90 000	90 000	0,00 %	90 000	90 000
Maksutuotot	29	5 050	5 050	0,00 %	5 000	5 000
Tuet ja avustukset	2 569	0	0	0,00 %	0	0
Muut toimintatuotot	163 211	150 000	165 000	10,00 %	165 000	165 000
Valmistus omaan käyttöön	13	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-288 738	-248 801	-288 649	16,02 %	-276 611	-276 424
Henkilöstökulut	-100 048	-104 769	-99 268	-5,25 %	-90 520	-90 520
Palvelujen ostot	-166 897	-117 648	-165 562	40,73 %	-162 162	-162 162
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 475	-5 000	-3 300	-34,00 %	-3 300	-3 000
Muut toimintakulut	-18 318	-21 384	-20 519	-4,05 %	-20 629	-20 742
TOIMINTAKATE	13 169	-3 751	-28 599	662,44 %	-16 611	-16 424
Poistot ja arvonalentumiset	-22 639	-21 172	-18 040	-14,79 %	-12 728	-3 188
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 639	-21 172	-18 040	-14,79 %	-12 728	-3 188

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Hirsirakenteisten pientaloalueiden suunnittelu ja kaavoitus, tunnettuuden lisääminen.	Uusien asuinalueiden kaavoitus.	Nivankankaan kaavoituksen aloitus Rimminkankaan aluekehityssuunnitelma
Modernit ja ekologiset hirsirakenteiset asuin ympäristöt.	Kaavoitetun ja raakamaan hankinta.	Hehtaaria/ vuosi
Strategiset toiminnalliset tavoitteet.	Tuulivoimahankkeiden edistäminen.	
Vapaa-ajan tonttien tarjonnan lisääminen.	Matkailun ja vapaa-ajan alueiden kehitys.	Uusien/uudistettujen rakennuspaikkojen lukumäärä
Viihtyisin elinympäristö	Taajamametsien virkistyskäytön lisääminen.	Hehtaaria/ vuosi

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksitystiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	86 506	4 000	2 500	-37,50 %	3 000	3 000
Myyntituotot	3 607	3 000	2 000	-33,33 %	2 500	2 500
Maksutuotot	160	0	0	0,00 %	0	0
Tuet ja avustukset	210	0	0	0,00 %	0	0
Muut toimintatuotot	82 529	1 000	500	-50,00 %	500	500
Valmistus omaan käyttöön	1 093	4 000	4 000	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 194 001	-1 046 519	-1 158 041	10,66 %	-1 126 697	-1 139 788
Henkilöstökulut	-88 095	-75 625	-72 303	-4,39 %	-65 720	-65 720
Palvelujen ostot	-938 214	-812 191	-919 626	13,23 %	-944 426	-959 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 330	-108 050	-107 350	-0,65 %	-107 000	-107 000
Avustukset	-36 534	-45 000	-45 000	0,00 %	0	0
Muut toimintakulut	-6 829	-5 653	-13 762	143,45 %	-9 551	-7 642
TOIMINTAKATE	-1 106 402	-1 038 519	-1 151 541	10,88 %	-1 123 697	-1 136 788
Poistot ja arvonalentumiset	-895 884	-937 644	-978 738	4,38 %	-1 142 785	-1 095 480
Suunnitelman mukaiset poistot	-895 884	-937 644	-978 738	4,38 %	-1 142 785	-1 095 480

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kuntakeskusten liikenneyhteyksien parantaminen.	Tiestön kehittäminen	Taajaman tieurakoiden valmistuminen 09/21 kuluessa Varsitien kunnostus ja muuttaminen kaduksi
Kyliä vetovoimaisuuden säilyttäminen ja paikallisten palveluiden lisääminen.	Turvallisen ja sujuvan liikennöitävyyden varmistaminen	Tienpidon talousarvion toteutuminen
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö.	Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	Liikenneturvallisuus tapahtuman toteutuminen Kevyen liikenteen kokonaissuunnitelman laadinta Esteettömyyttä parantavien toimien määrä Kävelyä ja pyöräilyä edistävät investointikustannukset

Kuntatekniikka (liikelaitokset)

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4110 Kaukolämpölaitokset (eläkekulut), 4111 Syötteen vesi- ja viemärilaitos, 4112 Jätehuolto

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	461 707	329 500	394 200	19,64 %	394 200	394 200
Myyntituotot	461 127	329 500	394 200	19,64 %	394 200	394 200
Tuet ja avustukset	160	0	0	0,00 %	0	0
Muut toimintatuotot	420	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-354 794	-255 384	-302 556	18,47 %	-122 471	-122 562
Henkilöstökulut	-128 031	-85 431	-115 074	34,70 %	-115 000	-115 000
Palvelujen ostot	-133 457	-77 400	-94 820	22,51 %	-720	-720
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-86 599	-86 000	-86 000	0,00 %	0	0
Muut toimintakulut	-6 706	-6 553	-6 662	1,66 %	-6 751	-6 842
TOIMINTAKATE	106 913	74 116	91 644	23,65 %	271 729	271 638
Poistot ja arvonalentumiset	-167 435	-175 273	-169 652	-3,21 %	-164 359	-181 414
Suunnitelman mukaiset poistot	-167 435	-175 273	-169 652	-3,21 %	-164 359	-181 414

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Riittävä vesi- ja viemäriinijaston rakentaminen Syötteellä.	Syötteen kaavoitettujen alueiden rakentaminen	Luokkavaaran rakentaminen
Syötteen vesi- ja viemärilaitoksen ympäristöluvan edellytysten täyttäminen.	Syötteen vesi ja viemärilaitoksen kehittäminen	Ympäristölupaehtoien täyttyminen. Hankeselvitys etäluettavista vesimittareista

Tilapalvelut

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1230 Asuntotoimi, 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat, 5010 Ammattikoulu

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	5 608 408	5 299 721	5 476 683	3,34 %	6 242 814	6 352 538
Myyntituotot	205 859	90 000	90 000	0,00 %	90 000	90 000
Tuet ja avustukset	1 221	0	0	0,00 %	0	0
Muut toimintatuotot	5 401 329	5 209 721	5 386 683	3,40 %	6 152 814	6 262 538
Valmistus omaan käyttöön	23 895	10 000	10 000	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 628 041	-4 392 702	-5 228 602	19,03 %	-6 101 683	-6 101 818
Henkilöstökulut	-392 190	-413 613	-357 565	-13,55 %	-291 400	-291 400
Palvelujen ostot	-2 821 822	-2 011 710	-2 252 347	11,96 %	-2 403 547	-2 403 547
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 623 334	-1 193 436	-1 746 586	46,35 %	-1 700 000	-1 700 000
Muut toimintakulut	-790 695	-773 943	-872 104	12,68 %	-1 706 736	-1 706 871
TOIMINTAKATE	4 262	917 019	258 081	-71,86 %	141 131	250 720
Poistot ja arvonalentumiset	-1 462 020	-1 560 721	-1 603 048	2,71 %	-1 517 712	-1 507 299
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 462 020	-1 560 721	-1 603 048	2,71 %	-1 517 712	-1 507 299

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kiinteistöohjelman päivittäminen.	Kiinteistöohjelman ajantasaisuus.	Kiinteistöhallinnan prosessi kuvattu
Kustannustehokkuus	Kaupungin tilojen käyttöasteen nostaminen.	Myytyjä rakennuksia Ulkoa vuokratuista tiloista luopuminen Pop-Up myymälä vuokraukset Uudet pidempiaikaiset vuokrasopimukset
Modernit ja ekologiset hirsirakenteiset asuin ympäristöt.	Hirsirakentamisen toteuttaminen.	
Toiminnan tehostaminen	Tilapalveluiden toiminnan tehostaminen.	Kiinteistötietojärjestelmä käytössä Huoltokirja päivitetty

Ruokapalvelut

Ruokapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4130 Ruokapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	2 329 194	2 248 900	2 255 900	0,31 %	2 255 900	2 255 900
Myyntituotot	2 323 810	2 248 900	2 255 900	0,31 %	2 255 900	2 255 900
Tuet ja avustukset	5 384	0	0	0,00 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	750	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 756 899	-1 648 810	-1 657 983	0,56 %	-1 589 733	-1 533 733
Henkilöstökulut	-801 618	-647 177	-716 020	10,64 %	-651 000	-595 000
Palvelujen ostot	-151 534	-160 333	-149 833	-6,55 %	-150 133	-150 133
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-744 024	-758 300	-698 630	-7,87 %	-701 100	-701 100
Muut toimintakulut	-59 722	-83 000	-93 500	12,65 %	-87 500	-87 500
TOIMINTAKATE	573 045	600 090	597 917	-0,36 %	666 167	722 167

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmiöihin kehittäminen niin, että kuntakentän sairauspoissaolot ovat keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuksien hyödyntämistason nousee ja hyvinvointikyselyn tulokset ovat myönteisempään suuntaan.	Sairauspoissaolojen vähentäminen.	Sairauspoissaolojen määrä edellisvuoteen (%)

Toiminnan tehostaminen	Ruokapalveluiden toiminnan tehostaminen.	Työajanseuranta kaikissa toimipisteissä Mobiilimaksujärjestelmä käytössä Erillisryhmien laskutuskäytännöt uudistettu
------------------------	--	--

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluvat kustannuspaikat: 4200 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	147 555	114 000	131 000	14,91 %	118 000	118 000
Myyntituotot	13 713	0	16 000	0,00 %	0	0
Maksutuotot	133 297	114 000	115 000	0,88 %	118 000	118 000
Tuet ja avustukset	545	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-226 700	-208 085	-258 075	24,02 %	-222 349	-222 713
Henkilöstökulut	-158 203	-165 398	-197 483	19,40 %	-161 200	-161 200
Palvelujen ostot	-37 914	-20 575	-38 945	89,28 %	-38 945	-38 945
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 395	-2 200	-1 300	-40,91 %	-1 500	-1 500
Muut toimintakulut	-29 189	-19 912	-20 347	2,18 %	-20 704	-21 068
TOIMINTAKATE	-79 145	-94 085	-127 075	35,06 %	-104 349	-104 713
Poistot ja arvonalentumiset	-3 511	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 511	0	0	0,00 %	0	0

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kuntakeskuksen rakentamisen ohjaus.	Laadukasta ja edustavaa rakentamista.	
Luvaton rakentaminen vähenee.	Rakennuslupien velvoittavuuden huomioiminen.	
Toimivat sähköiset palvelut.	Rakennuslupien sähköistäminen.	Vanhat luvat tallennettu sähköiseen muotoon.

5.6 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kuuteen tulosityksikköön: Kuntayhteistyö, Oulunkaaren yhteistoiminta-alue, Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto, Maaseututoimi, Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos.

Toiminta-alueen palvelut:

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-alueen tilivelvolliset:

- Kuntayhteistyö, kuntaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, Oulunkaaren kuntayhtymä yleinen osa (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren yhteistoiminta-alue (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto (vastuuviranhaltija hallintojohtaja)
- Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltija ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos (vastuuviranhaltija tekninen johtaja)

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	924 649	899 905	1 016 457	12,95 %	1 083 043	1 117 744
Myyntituotot	685 344	701 535	714 993	1,92 %	716 033	705 403
Maksutuotot	224 351	195 120	301 464	54,50 %	367 010	412 341
Tuet ja avustukset	14 954	3 250	0	-100,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-39 641 561	-37 846 770	-39 039 323	3,15 %	-38 730 382	-39 080 420
Henkilöstökulut	-1 754 284	-1 800 414	-1 867 888	3,75 %	-1 870 001	-1 874 457
Palvelujen ostot	-37 604 699	-35 779 847	-36 911 483	3,16 %	-36 561 661	-36 915 721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 692	-30 700	-59 856	94,97 %	-38 967	-39 536
Avustukset	-113 131	-121 730	-100 000	-17,85 %	-98 400	-86 826
Muut toimintakulut	-122 754	-114 079	-100 096	-12,26 %	-161 353	-163 880
TOIMINTAKATE	-38 716 912	-36 946 865	-38 022 866	2,91 %	-37 647 339	-37 962 676
Poistot ja arvonalentumiset	-62	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-62	0	0	0,00 %	0	0

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	3 056	0	0	0,00 %	0	0
Myyntituotot	3 056	0	0	0,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-66 443	-51 758	-52 390	1,22 %	-53 413	-54 457
Palvelujen ostot	-1 555	-1 831	-1 214	-33,70 %	-1 214	-1 214
Muut toimintakulut	-64 888	-49 927	-51 176	2,50 %	-52 199	-53 243
Sisäiset vuokrat	-64 888	-49 927	-51 176	2,50 %	0	0
TOIMINTAKATE	-63 387	-51 758	-52 390	1,22 %	-53 413	-54 457

Kuntayhteistyö

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTAKULUT	-441 749	-464 033	-367 508	-20,80 %	-361 628	-355 842
Henkilöstökulut	-5 277	-5 733	-5 508	-3,92 %	-5 420	-5 333
Palvelujen ostot	-436 472	-458 300	-362 000	-21,01 %	-356 208	-350 509
TOIMINTAKATE	-441 749	-464 033	-367 508	-20,80 %	-361 628	-355 842

Kuntayhteistyön toimintakulut talousarviovuonna 2021 ovat -367 508 euroa. Toimintakuluihin on laskettu Oulunkaaren kuntayhtymän hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen maksuosuudet, Pohjois-Pohjanmaan liiton sekä Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntantajien maksuosuudet. Lisäksi on varauduttu Suomen Kuntaliiton, Kunnallispainon ja Työmarkkinalaitoksen eläkemenoperusteisen KuEL:n maksuosuuksiin.

Oulunkaaren yhteistoiminta-alue

Oulunkaaren yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1241 Oulunkaaren yhteistoiminta-alue

Sosiaali- ja terveystalouden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määritellään vuotuisessa kuntaneuvotteluprosessissa, jonka pohjalta laaditaan kaupungin ja Oulunkaaren välinen järjestämissopimus.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTAKULUT	-36 778 250	-34 922 523	-36 038 297	3,19 %	-35 699 332	-36 063 962
Henkilöstökulut	-687 865	-720 723	-726 588	0,81 %	-714 963	-703 523
Palvelujen ostot	-36 090 385	-34 201 800	-35 311 709	3,25 %	-34 984 369	-35 360 439
TOIMINTAKATE	-36 778 250	-34 922 523	-36 038 297	3,19 %	-35 699 332	-36 063 962

Yhteistoiminta-alueen toimintakate talousarviovuonna 2021 on -36 038 297 euroa, 3,19 %:n kasvu edellisen vuoden talousarvisota. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymältä talousarviovuonna 2021 ovat yhteensä -35 335 069 euroa. Talousarviossa on budjetoitu Oulunkaaren yhteistoiminta-alueen kustannuspaikalle 35 311 709 € ja Monikulttuuristen palvelujen kustannuspaikalle 23 360 €. Henkilöstökuluihin on budjetoitu eläkekuluja -726 588 euroa. Tarkemmat Oulunkaaren kuntayhtymän maksuosuuslaskelmat ovat talousarvion liitteenä nro 1.

Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto

Oulunkaaren kuntapalvelutoimistoon kuuluvat kustannuspaikat: 1240 Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	0	0	9 048	0,00 %	8 903	8 761
Myyntituotot	0	0	9 048	0,00 %	8 903	8 761
TOIMINTAKULUT	-421 287	-452 500	-525 357	16,10 %	-516 951	-508 680
Palvelujen ostot	-421 287	-452 500	-525 357	16,10 %	-516 951	-508 680
TOIMINTAKATE	-421 287	-452 500	-516 309	14,10 %	-508 048	-499 919

Kuntapalvelutoimiston tuotantoon talousarviovuonna 2021 on laskettu, henkilöstöpalvelut 92 454 €, talouspalvelut 188 910 €, tietopalvelut 317 775 €, toimintakuluja yhteensä 599 139 €. Talousarviossa kuntapalvelutoimiston kustannuspaikan toimintakuluihin on budjetoitu 525 357 € (Toimintakuluista 599 139 € on vähennetty sivistystoimintaan arvioitu oppilaskoneiden osuus 73 782 €). Kuntapalvelutoimiston toimintakuluja kasvattaa edellisen vuoden talousarvioon verrattuna verkko-operaattoripalvelujen siirtyminen sopimuksen mukaisesti Pudasjärven kaupungilta Oulunkaaren kuntayhtymälle (n. 70 000 €). Tarkemmat Oulunkaaren maksuosuuslaskelmat ovat talousarvion liitteenä nro 1.

Maaseututoimi

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto, 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen, 1132 Maatalouslomitus (eläkemenerusteinen maksu)

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	30 077	34 939	31 043	-11,15 %	30 546	30 058
Myyntituotot	30 077	34 939	31 043	-11,15 %	30 546	30 058
TOIMINTAKULUT	-203 634	-225 097	-201 646	-10,42 %	-198 422	-185 250
Henkilöstökulut	-34 280	-39 227	-34 628	-11,72 %	-34 074	-33 529
Palvelujen ostot	-52 097	-58 600	-61 448	4,86 %	-60 467	-59 502
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-500	-500	0,00 %	-492	-484
Avustukset	-113 131	-121 730	-100 000	-17,85 %	-98 400	-86 826
Muut toimintakulut	-4 126	-5 040	-5 070	0,60 %	-4 989	-4 909
TOIMINTAKATE	-173 557	-190 158	-170 603	-10,28 %	-167 876	-155 192

Määräraha vuodelle 2021 on varattu eläkekuluihin -34 628 euroa, palvelujen ostoihin -61 448 euroa, sekä muihin toimintakuluihin -5 070 euroa.

Kaupunginhallitus on 17.6.2014 hyväksynyt maaseutuelinkeinojen kehittämistuen myöntämisperusteet ja päivittänyt myöntämisperusteita 28.5.2019. Maaseutuelinkeinojen kehittämistukiin vuodelle 2021 on varattu -100 000 €:n määräraha.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut lin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin.

Ympäristönsuojelun viranomaispalvelut tuotetaan lin ja Utajärven kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin. Lisäksi tuotetaan eläinlääkintähuollon palvelut entisen Yli-lin kunnan alueelle Oulun kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautakunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä Pudasjärvi-li, 4306 Eläinlääkintä Vaala-Utajärvi.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	894 572	864 966	976 366	12,88 %	1 043 594	1 078 925
Myyntituotot	655 267	666 596	674 902	1,25 %	676 584	666 584
Maksutuotot	224 351	195 120	301 464	54,50 %	367 010	412 341
Tuet ja avustukset	14 954	3 250	0	-100,00 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 285 286	-1 257 820	-1 351 542	7,45 %	-1 407 955	-1 429 330
Henkilöstökulut	-1 021 363	-1 029 477	-1 094 094	6,28 %	-1 108 587	-1 125 226
Palvelujen ostot	-98 603	-89 104	-103 066	15,67 %	-104 529	-106 081
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 692	-30 200	-59 356	96,54 %	-38 475	-39 052
Muut toimintakulut	-118 627	-109 039	-95 026	-12,85 %	-156 364	-158 971
TOIMINTAKATE	-390 715	-392 854	-375 176	-4,50 %	-364 361	-350 405
Poistot ja arvonalentumiset	-62	0	0	0,00 %	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-62	0	0	0,00 %	0	0

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Asukkaat	Ympäristölupien suunnitelmallinen valvonta vakiinnutetaan.	Ympäristölupatarkastukset, kpl / v
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmiöihin kehittäminen niin, että kuntakentän sairauspoissaolot ovat keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nousee ja hyvinvointikyselyn tulokset ovat myönteisempään suuntaan.	Riittäväällä henkilöstöresurssilla mahdollistetaan laadukas viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Eläinlääkärin avustajan toimi, Vaala/Utajärvi, htv
Kaupungin talous on kestäväällä pohjalla.	Talouden kestävyyttä parannetaan lisäämällä suoritemaksujen osuutta suhteessa kuntarahoitteisuuteen.	Suoritemaksut, € / v

Palvelulähtöisyyden lisääminen ja palvelulähtöisyyden taso erinomainen.	Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	
---	---	--

Toiminnan keskeiset muutokset vuonna 2021:

- 1) Ympäristötarkastajan virka, tehtävänä talousveden valvonta ja toimialueena koko Oulunkaaren ympäristöpalveluiden alue, perustetaan vakituksena vuoden 2021 alusta lukien. Tämä ei vaikuta kustannuksiin, sillä tehtäviä varten on usean vuoden ajan ollut määräaikainen virka.
- 2) Eläinlääkärin avustajan toimi, toimipisteinä li (sis. myös vastaanoton siivoajan tehtävät) ja Vaala-Utajärvi perustetaan vakinaisena vuoden 2021 alusta alkaen. Toimesta aiheutuvat kustannukset rahoitetaan talousarvion sisäلتä (siivouksen määrärahoista ja klinikka- ja laitemaksuilla).
- 3) Utajärvellä jatketaan pieneläinten kotikäyntien toteuttamista kotikäynteinä (siton, että käynti ei maksa omistajalle enempää kuin asiointi vastaanotolla) kiinteän toimipisteen sijaan, sillä palvelusta on tullut pääasiassa myönteistä palautetta.
- 4) Suoritemaksujen (asiakasmaksujen) tasoa tarkastetaan, jotta kustannustason nousu kasvu voidaan kattaa lisäämättä kuntien nettomenoja ja saavuttaa asetettu säästötavoite.

Pelastusliikelaitos

Pelastusliikelaitokseen kuuluvat kustannuspaikat: 1017 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTAKULUT	-511 354	-524 797	-554 973	5,75 %	-546 094	-537 356
Henkilöstökulut	-5 499	-5 254	-7 070	34,56 %	-6 957	-6 846
Palvelujen ostot	-505 855	-519 543	-547 903	5,46 %	-539 137	-530 510
TOIMINTAKATE	-511 354	-524 797	-554 973	5,75 %	-546 094	-537 356

Talousarviovuonna 2021 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen toimintakuluksi on arvioitu –554 973 €, 5,75 %:n kasvu edellisestä vuodesta. Määräraha v. 2021 on laskettu eläkekuluihin –7 070 euroa ja palvelujen ostoihin (pelastusliikelaitoksen maksuosuus) -547 903 euroa.

6. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään:

- Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulo- ja menojen riittävyyttä. Toimintakateen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulujen erotuksen.

Ulkoinen	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS-%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	9 876 310	9 143 017	9 378 720	2,58 %	10 207 368	10 305 603
Myyntituotot	3 618 241	3 337 464	3 263 972	-2,20 %	3 240 135	3 226 718
Maksutuotot	857 745	715 170	842 014	17,74 %	894 777	929 319
Tuet ja avustukset	1 117 546	812 613	837 023	3,00 %	830 429	823 813
Muut toimintatuotot	4 282 778	4 277 770	4 435 711	3,69 %	5 242 027	5 325 753
Valmistus omaan käyttöön	37 187	71 790	79 400	10,60 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-70 437 489	-66 978 084	-68 224 164	1,86 %	-68 417 693	-68 387 391
Henkilöstökulut	-16 112 727	-15 453 403	-15 167 514	-1,85 %	-14 755 677	-14 398 771
Palvelujen ostot	-47 322 060	-44 489 100	-45 962 365	3,31 %	-45 130 173	-45 501 430
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 309 913	-2 881 856	-3 336 907	15,79 %	-3 214 554	-3 203 790
Avustukset	-1 608 651	-1 595 144	-1 099 214	-31,09 %	-1 469 727	-1 457 214
Muut toimintakulut	-2 084 138	-2 558 581	-2 658 164	3,89 %	-3 847 562	-3 826 186
TOIMINTAKATE	-60 523 992	-57 763 277	-58 766 044	1,74 %	-58 210 325	-58 081 788
Verotulot	22 905 968	23 276 000	24 715 000	6,18 %	23 875 000	24 164 000
Valtionosuudet	36 442 603	37 300 000	38 823 900	4,09 %	38 740 000	38 740 000
Rahoitustuotot ja -kulut	790 911	1 500 002	613 000	-59,13 %	597 540	609 373
Korkotuotot	298 771	303 210	23 555	-92,23 %	21 190	18 820
Muut rahoitustuotot	918 284	1 679 731	1 618 300	-3,66 %	1 612 955	1 607 615
Korkokulut	-197 493	-192 160	-200 890	4,54 %	-208 640	-189 097
Muut rahoituskulut	-228 651	-290 779	-827 965	184,74 %	-827 965	-827 965
VUOSIKATE	-384 510	4 312 725	5 385 856	24,88 %	5 002 215	5 431 585
Poistot ja arvonalentumiset	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719
TILIKAUDEN TULOS	-4 030 631	586 574	1 567 263	167,19 %	1 439 542	1 920 866
Varausten ja rahastojen muutokse	491 163	503 263	503 263	0,00 %	503 263	503 263
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263	0,00 %	103 263	103 263
Rahastojen muutos	387 900	400 000	400 000	0,00 %	400 000	400 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 539 468	1 089 837	2 070 526	89,98 %	1 942 805	2 424 129

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toimintatulot / toimintamenot, %	14,0	13,7	13,7	14,9	15,1
Vuosikate / Poistot, %	-11	115,7	141,0	140,4	154,7
Vuosikate, € / asukas	-49	548	702	659	723
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 559	5 243	5 720	7 662	10 086
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	325	667	746	1 010	1 343
Asukasmäärä vuoden lopussa	7 875	7 864	7 670	7 590	7 510

Pudasjärven kaupungin toimintatuotot (ulkoiset) talousarviovuodelle 2021 ovat n. 9,38 miljoonaa euroa, kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 2,58 %. Kasvua tuovat edellisen vuoden talousarvioon verrattuna Maksutuotot (17,74 %), Tuet ja avustukset (3,00 %) ja Muut toimintatuotot (3,69 %). Myyntituotot (-2,20 %) laskevat edellisen vuoden talousarvioon verrattuna.

Pudasjärven kaupungin toimintakulut (ulkoiset) talousarviovuodelle 2021 ovat n. 68,22 miljoonaa euroa, kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 1,86 %. Henkilöstökuluihin liittyvä määräraha laskee (-1,85 %) ja Avustuksiin liittyvä määräraha laskee (-31,09 %) edellisen vuoden talousarvioon verrattuna. Palvelujen ostoihin liittyvä määräraha kasvaa (3,31 %), Aineisiin tarvikkeisiin ja tavaroihin liittyvä määräraha kasvaa (15,79 %) ja Muihin toimintakuluihin liittyvä määräraha kasvaa (3,89 %) edellisen vuoden talousarvioon verrattuna.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulorahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut:

Toimintatuotot / toimintakulut %

$100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myynti-tuotoilla.

Vuosikate / poistot %

$100 \times \text{Vuosikate} / \text{Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintakulu}$

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa / asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa

$\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

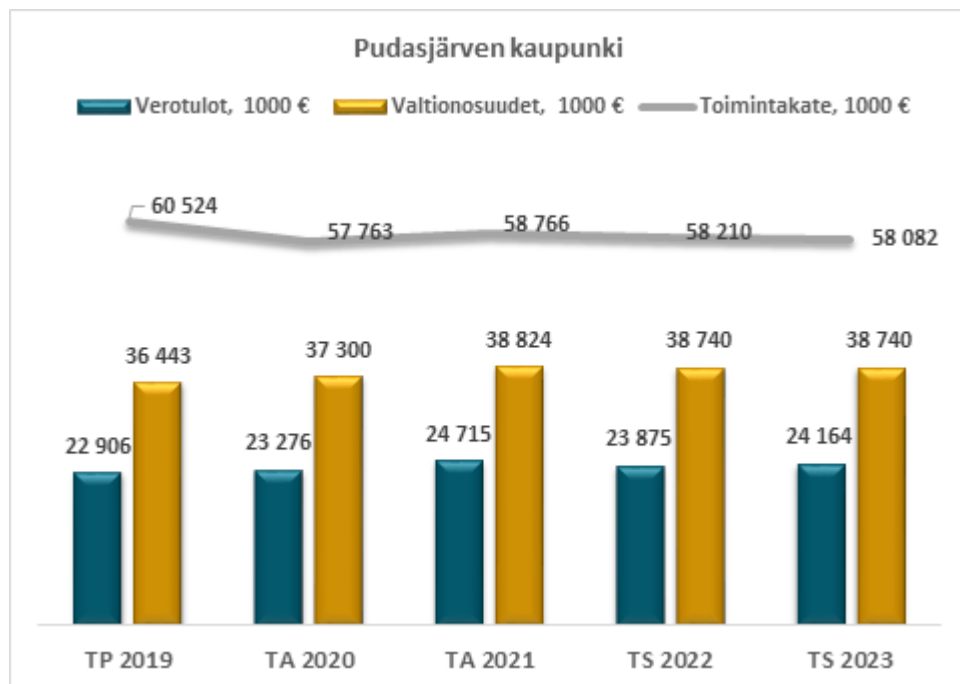
Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella.

Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria.

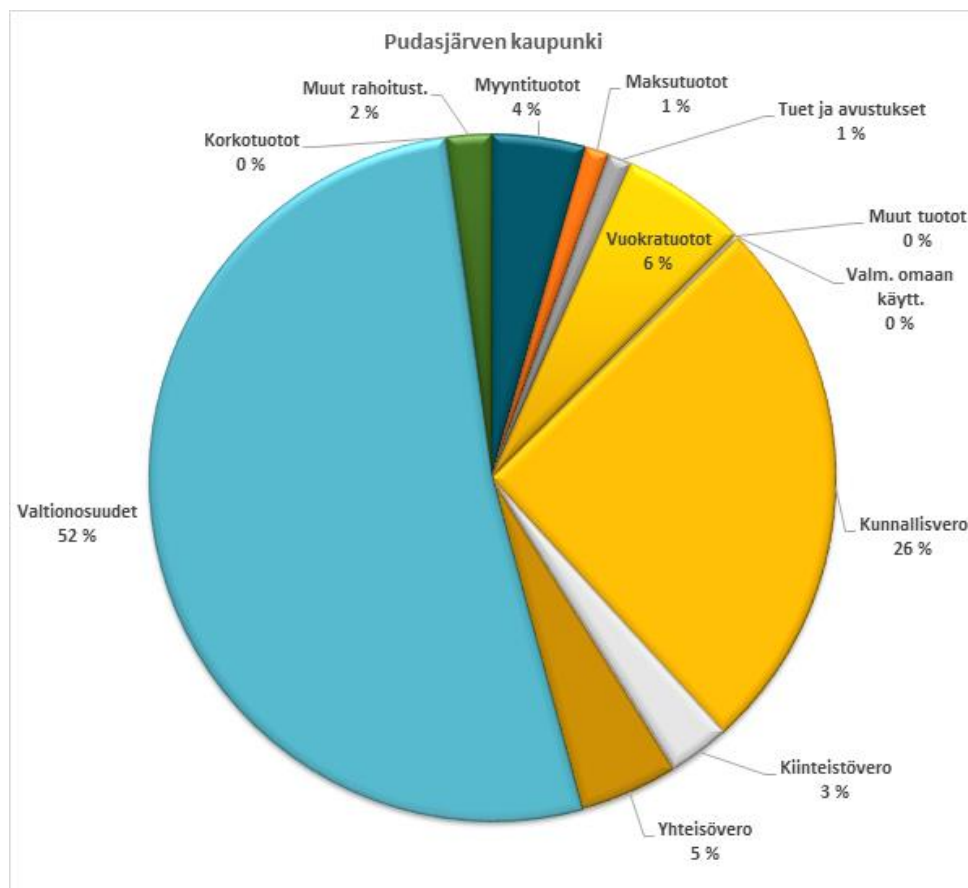
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

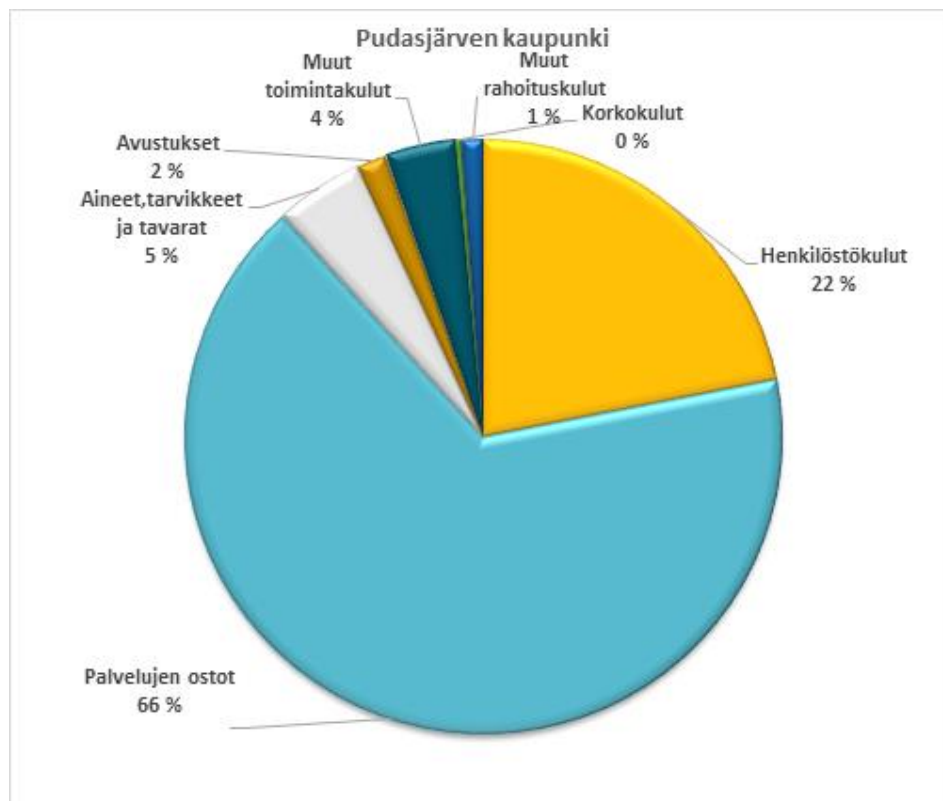
Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400 euroa asukas.

Kuva: kaupungin verotulot, valtionosuudet ja toimintakate 2018-2022

Kuva: kaupungin toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja muut rahoitustuotot, % v. 2021

Kuva: Kaupungin toimintakulut, ja muut rahoituskulut, % v. 2021

TOIMINTATUOTOT

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	9 876 310	9 143 017	9 378 720	2,58 %	10 207 368	10 305 603
Myyntituotot	3 618 241	3 337 464	3 263 972	-2,20 %	3 240 135	3 226 718
Liiketoiminnan myyntituotot	553 177	419 000	482 000	15,04 %	0	0
Täydet valtiolta saadut korvauks	381 416	317 000	398 500	25,71 %	0	0
Korvaukset kunnilta ja kuntayhte	755 694	775 612	759 918	-2,02 %	0	0
Muut suoritteiden myyntituotot	1 927 954	1 825 852	1 623 554	-11,08 %	0	0
Maksutuotot	857 745	715 170	842 014	17,74 %	894 777	929 319
Yleishallinnon maksut	113 011	95 000	89 500	-5,79 %	0	0
Sosiaalitoimen maksut	236 306	170 000	180 000	5,88 %	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	149 613	136 000	151 000	11,03 %	0	0
Yhdyskuntapalvelujen maksut	330 965	285 170	369 361	29,52 %	0	0
Muut palvelumaksut	27 851	29 000	52 153	79,84 %	0	0
Tuet ja avustukset	1 117 546	812 613	837 023	3,00 %	830 429	823 813
Muut toimintatuotot	4 282 778	4 277 770	4 435 711	3,69 %	5 242 027	5 325 753
Vuokratuotot	4 057 315	4 236 920	4 392 711	3,68 %	0	0
Muut toimintatuotot	225 463	40 850	43 000	5,26 %	0	0

Kaupungin toimintatuotot talousarviovuonna 2021 ovat n. 9,38 milj. euroa, 2,58 %:n kasvu edellisestä vuodesta.

Myyntituotot talousarviovuodelle 2021 ovat n. 3,26 milj. euroa, -2,20 %:n (-73 492 €:n) lasku edellisestä vuodesta. Myyntituloja syntyy tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset kattavaan hintaan. Myyntituottojen kasvua edelliseen vuoteen verrattuna tuovat mm. vesi- ja jätevesimaksut sekä vesihuollon liittymismaksut (63 000 €). Myyntituottoja pienentää edellisestä vuodesta mm. se, että vuonna 2021 Rajalta Rajalle hiihtoa ei järjestetä koronaviruspandemian vuoksi (-198 950 €).

Maksutuotot talousarviovuodelle 2021 ovat 842 014 euroa, 17,74 %:n (126 844 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Maksutuottoja syntyy asiakasmaksuista tai muista maksuista, joissa tuotantokustannuksia ei pyritä kattamaan kuten esim. sairaala- ja hoitomaksut. Maksutuottojen kasvua edelliseen vuoteen verrattuna tuovat mm. yhdyskuntapalvelujen maksut (84 191 €) ja muut palvelumaksut (23 153 €).

Tuet ja avustukset talousarviovuodelle 2021 ovat 837 023 euroa, 3 %:n (24 410 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Tuet ja avustukset sisältävät tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteiden myynnistä tai rahoitusosuutta investointimenoon eivätkä suoraan tuloslaskelmaan kuuluvia valtionosuuksia. Tukien ja avustusten kasvua edelliseen vuoteen verrattuna tuovat mm. tuet ja avustukset valtiolta (70 000 €). Työllistämistukia arvioidaan saatavan edellisvuotta vähemmän (36 000 €).

Muut toimintatuotot talousarviovuodelle 2021 ovat 4 435 711 euroa, 3,69 %:n (157 941 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Muiden toimintatuottojen kasvua edelliseen vuoteen verrattuna tuovat mm. vuokratuotot (155 791 €).

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Valmistus omaan käyttöön	37 187	71 790	79 400	10,60 %	0	0

TOIMINTAKULUT

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
TOIMINTAKULUT	-70 437 489	-66 978 084	-68 224 164	1,86 %	-68 417 693	-68 387 391
Henkilöstökulut	-16 112 727	-15 453 403	-15 167 514	-1,85 %	-14 755 677	-14 398 771
Palkat ja palkkiot	-12 128 504	-11 568 045	-11 343 490	-1,94 %	0	0
Henkilösivukulut	-3 984 223	-3 885 358	-3 824 024	-1,58 %	0	0
Palvelujen ostot	-47 322 060	-44 489 100	-45 962 365	3,31 %	-45 130 173	-45 501 430
Asiakaspalvelujen ostot	-36 358 505	-34 534 017	-36 091 426	4,51 %	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10 963 555	-9 955 083	-9 870 939	-0,85 %	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 309 913	-2 881 856	-3 336 907	15,79 %	-3 214 554	-3 203 790
Ostot tilikauden aikana	-3 309 913	-2 881 856	-3 336 907	15,79 %	0	0
Avustukset	-1 608 651	-1 595 144	-1 099 214	-31,09 %	-1 469 727	-1 457 214
Avustukset kotitalouksille	-753 670	-1 075 530	-562 600	-47,69 %	0	0
Avustukset yhteisöille	-854 981	-519 614	-536 614	3,27 %	0	0
Muut toimintakulut	-2 084 138	-2 558 581	-2 658 164	3,89 %	-3 847 562	-3 826 186
Vuokrat	-1 919 183	-2 299 618	-2 438 117	6,02 %	0	0
Muut toimintakulut	-164 955	-258 963	-220 047	-15,03 %	0	0

Kaupungin toimintakuluihin on talousarviovuonna 2021 varattu n. -68,22 milj. euroa, 1,86 %:n kasvu edellisen vuoden talousarviosta.

Palvelujen ostoon on talousarviovuonna 2021 varattu n. -45,96 milj. euroa. Palvelujen ostoihin liittyvä määräraha kasvaa 3,31 % (1 473 265 €) edellisen vuoden talousarvioon verrattuna. Talousarviovuonna mm. asiakaspalvelujen ostoihin kuntayhtymältä liittyvä määräraha kasvaa (1 109 909 €) edellisen vuoden talousarviosta. Muiden palvelujen ostoihin liittyvä määräraha kasvaa mm. rakennusten ja alueiden kunnossapitopalvelujen osalta (264 700 €) ja laskee mm. majoitus- ja ravitsemispalvelujen osalta (-143 199 €), toimistopalveluiden ja asiantuntijapalveluiden osalta (-200 842 €), ICT-palvelujen osalta (ict- ja telepalvelut -164 948 €) ja oppilaiden kyydityksen osalta (-60 000 €) edellisen vuoden talousarviosta. Palvelujen ostojen määrärahaa kasvattaa edellisen vuoden talousarvioon verrattuna myös varhaiskasvatuksen palveluseteli (466 000 €), joka uuden tililuettelon mukaan siirtyi avustusten tiliryhmästä palvelujen ostojen tiliryhmään.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ostoon on talousarviovuonna 2021 varattu n. -3,37 milj. euroa, 15,79 %:n (455 051 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Talousarviovuonna mm. lämmitykseen liittyvä määräraha kasvaa (480 000 €) ja sähköön liittyvä määräraha kasvaa (77 200 €) edellisestä vuodesta.

Avustuksiin on talousarviovuonna 2021 varattu n. -1,10 milj. euroa, -31,09 %:n (495 930 €:n) lasku edellisen vuoden talousarviosta. Määrärahaa varataan mm. lasten kotihoidon tukeen (350 000 €), opiskelun tukemiseen/toinen aste (35 000 €), vauvarahaan (30 000 €) ja työmarkkinatuen kuntaosuu- teen (250 000 €). Avustusten määrärahaa laskee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna varhaiskasvatuksen palveluseteli (466 000 €), joka uuden tililuettelon mukaan siirtyi avustusten tiliryhmästä palvelujen ostojen tiliryhmään.

Muihin toimintakuluihin on talousarviovuonna 2021 varattu n. -2,66 milj. euroa, 3,89 %:n (99 583 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Talousarviovuonna vuokriin liittyvä määräraha kasvaa (138 499 €) ja muihin toimintakuluihin liittyvä määräraha laskee (-38 916 €) edellisestä vuodesta.

HENKILÖSTÖKULUT

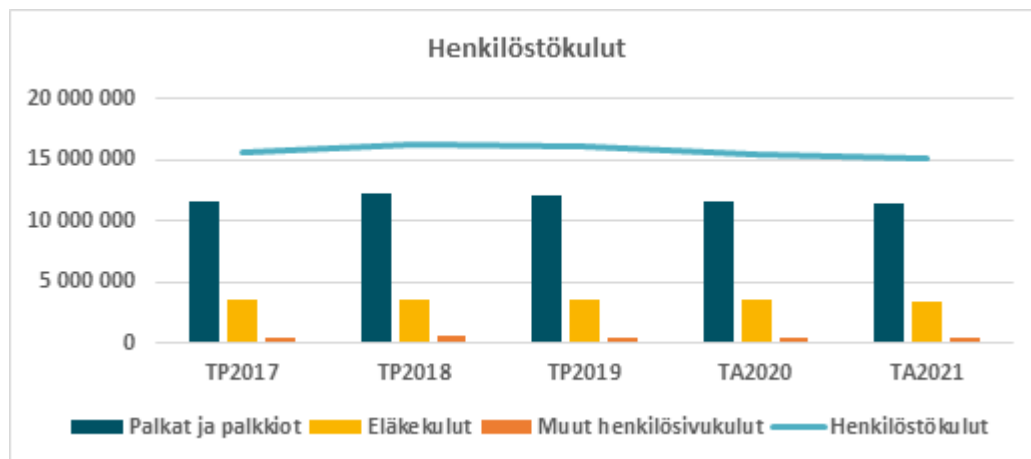
	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Henkilöstökulut	-16 112 727	-15 453 403	-15 167 514	-1,85 %	-14 755 677	-14 398 771
Palkat ja palkkiot	-12 128 504	-11 568 045	-11 343 490	-1,94 %	0	0
Maksetut palkat ja palkkiot	-12 281 495	-11 620 045	-11 395 490	-1,93 %	0	0
Henkilöstökorvaukset,menojen kor	152 990	52 000	52 000	0,00 %	0	0
Henkilösivukulut	-3 984 223	-3 885 358	-3 824 024	-1,58 %	0	0
Eläkekulut	-3 601 998	-3 501 618	-3 412 404	-2,55 %	0	0
Muut henkilösivukulut	-382 224	-383 740	-411 620	7,27 %	0	0

Kaupungin henkilöstökulut ovat 2021 vuonna n. -15,17 milj. euroa, -1,85 %:n lasku edellisestä vuodesta. Henkilöstökulut ovat toimintakuluista 22,20 % vuonna 2021. Palkat ja palkkiomaksut laskevat -1,94 % (224 555 €) edellisestä vuodesta ja henkilösivukulut laskevat -1,58 % (61 334 €) edellisestä vuodesta.

Palkkojen määrärahavaraus sisältää mm. vakinaisten viranhaltijoiden palkkoja (n. 2,11 milj. €), työsuhteisten kuukausipalkkoja (n. 3,60 milj. €), opettajien palkkoja (n. 4,16 milj. €), erilliskorvauksia (n. 0,67 milj. €), tunti- ja urakkapalkkoja (n. 0,24 milj. €) sekä työllisyystöiden palkkoja (n. 0,22 milj. €).

Talousarviovalmistelussa on otettu huomioon seuraavat asiat:

- Henkilöstökuluihin vaikuttavista toimenpiteistä on kerrottu henkilöstöä koskevassa osiossa (1.3 HENKILÖSTÖ)
- Talousarviovuoden palkkoihin on arvioitu 1,5 %:n korotus.

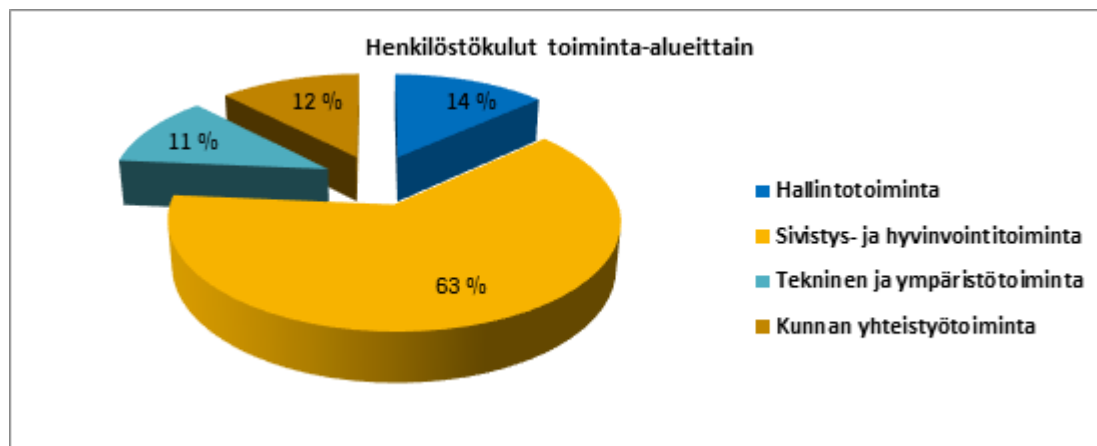

Kuva: Henkilöstökulut, palkat ja palkkiot, eläkekulut sekä muut henkilösivukulut 2017-2021

HENKILÖSTÖKULUT TOIMIALUEITTAIN

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI (0000060)						
Henkilöstökulut	-16 112 727	-15 453 403	-15 167 514	-1,85 %	-14 755 677	-14 398 771
Palkat ja palkkiot	-12 128 504	-11 568 045	-11 343 490	-1,94 %	0	0
Henkilösivukulut	-3 984 223	-3 885 358	-3 824 024	-1,58 %	0	0
HALLINTOTOIMINTA (00000600)						
Henkilöstökulut	-2 101 873	-2 145 608	-2 028 390	-5,46 %	-1 947 490	-1 947 490
Palkat ja palkkiot	-1 723 022	-1 754 719	-1 653 411	-5,77 %	0	0
Henkilösivukulut	-378 851	-390 889	-374 979	-4,07 %	0	0
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA (00000602)						
Henkilöstökulut	-10 454 178	-9 871 628	-9 562 333	-3,13 %	-9 428 186	-9 122 824
Palkat ja palkkiot	-8 268 236	-7 796 494	-7 562 465	-3,00 %	0	0
Henkilösivukulut	-2 185 942	-2 075 134	-1 999 868	-3,63 %	0	0
TEKNINEN TOIMINTA (00000603)						
Henkilöstökulut	-1 802 391	-1 635 753	-1 708 903	4,47 %	-1 510 000	-1 454 000
Palkat ja palkkiot	-1 346 514	-1 207 108	-1 270 291	5,23 %	0	0
Henkilösivukulut	-455 877	-428 645	-438 612	2,33 %	0	0
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA (00000604)						
Henkilöstökulut	-1 754 284	-1 800 414	-1 867 888	3,75 %	-1 870 001	-1 874 457
Palkat ja palkkiot	-790 732	-809 724	-857 323	5,88 %	0	0
Henkilösivukulut	-963 552	-990 690	-1 010 565	2,01 %	0	0

Taulukko: kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain

Kuva: kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain %

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

	2020	2021
KuEL -maksut, palkkaperusteinen, %	17,05	16,70
VaEL -maksut, %	16,38	16,21
Työttömyysvakuutusmaksu, %	1,49	1,66
Sairausvakuutusmaksu, %	1,34	1,53
Tapaturmavakuutusmaksu, %	0,35	0,45
Eläkemenoperusteinen maksu, kerroin	1,04	*

*Vuodelle 2021 Eläkemenoperusteinen maksu on budjetoitu Kevan julkaiseman työnantajakohtaisen ennusteen mukaisesti.

Taulukko: vuoden 2021 talousarviovalmistelussa käytetyt työnantajan maksut

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä. VaEL:n piiriin kuuluu lukion ja peruskoulun opettajia sekä muuta henkilökuntaa, joilla on oikeus saada eläke valtion varoista.

Palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2021 on budjetoitu Kevan budjetointiohjeen työnantajakohtaisen arvion mukaisesti. Lopullinen palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2021 vahvistetaan joulukuussa 2020. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisterin kautta ansaintajärjestelmään siirtyneiden ansioiden perusteella kuukausittain. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua.

Eläkemenoperusteista eläkemaksua maksavat ne työnantajat, joiden ennen vuotta 2005 palveluksessa olleille työntekijöille on kalenterivuoden aikana maksettu eläkettä.

Eläkemenoperusteinen maksu vuodelle 2021 on budjetoitu Kevan 28.10.2020 julkaiseman työnantajakohtaisen ennusteen mukaisesti.

Työttömyysvakuutusmaksua vuodelle 2021 ollaan korottamassa ja maksu on budjetoitu TVR:n esityksen mukaisesti maksujen korottaminen huomioiden.

Työttömyysvakuutusrahastosta haetaan koulutuskorvausta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Koulutuskorvausta haetaan työntekijöiden koulutuksesta.

TOIMINTAKATE

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
TOIMINTAKATE	-60 523 992	-57 763 277	-58 766 044	1,74 %	-58 210 325	-58 081 788

Kaupungin talousarviovuoden 2021 toimintakate on -58 766 044 euroa, -1,74 %:n kasvu edellisen talousarviosta.

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti ja maksutuotoilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VEROTULOT

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Verotulot	22 905 968	23 276 000	24 715 000	6,18 %	23 875 000	24 164 000
Kunnan tulovero	18 292 981	18 488 000	19 104 000	3,33 %	0	0
Kiinteistövero	2 031 692	2 090 000	2 138 000	2,30 %	0	0
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 581 295	2 698 000	3 473 000	28,72 %	0	0

Verotuloiksi arvioidaan talousarviovuonna 24,72 milj. euroa, kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 6,18 %. Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta 19,10 milj. euroa, kiinteistöverosta 2,14 milj. euroa ja osuudesta yhteisöveron tuottoon 3,47 milj. euroa.

Vuoden 2021 kunnallisvero on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän veroennustekehikon pohjalta huomioiden valtuuston 12.11.2020 § 42 päättämä kunnallisveroon tehtävä 0,5 %:n korotus.

Kiinteistöverot on arvioitu vuoden 2021 talousarviossa Kuntaliiton viimeisimmän 10/2020 veroennustekehikon pohjalta huomioiden valtuuston 12.11.2020 § 43 vahvistamat kiinteistöveroprosenttien korotukset.

Valtuusto on vahvistanut vuodelle 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

• yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00
• vakituiseen asumiseen käytetty asunto	0,41
• muu asuinrakennus	1,10
• yleishyödyllinen yhteisö	0,40
• rakentamaton rakennuspaikka	3,50
• voimalaitosrakennukset	3,10

Verotuloja arvioidaan kertyvän 3 222 €/asukas, vuoden 2020 talousarviossa verotuloiksi arvioidaan 2 960 €/asukas.

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnan tulee verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä.

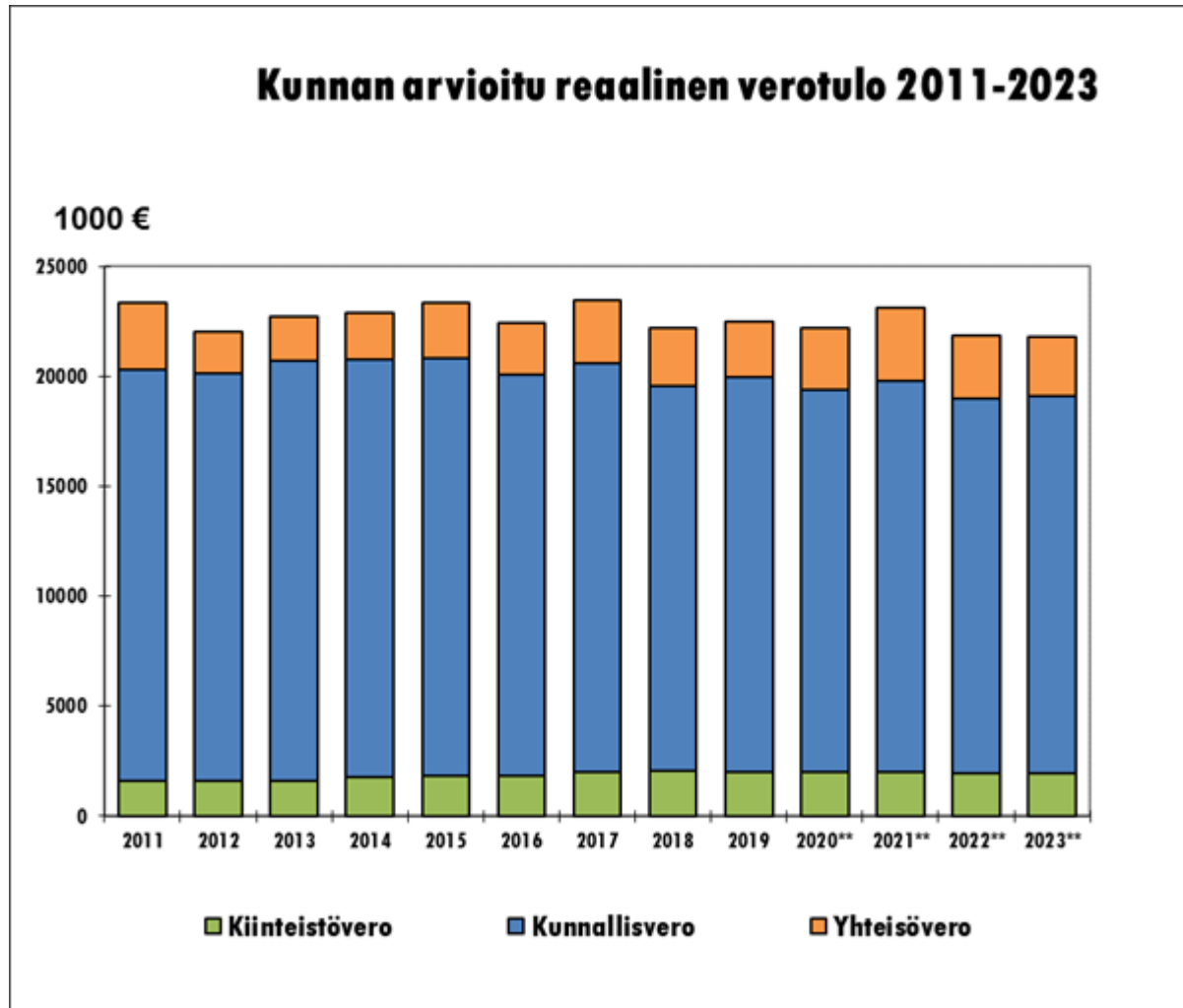
Painavimpia tekijöitä tuloveroprosenttia määrättäessä ovat:

- verotettavan tulon kertymä ja sen mukaisesti arvioitu verotulo
- valtionosuudet
- toimintakate
- rahoitustuotot ja -kulut
- investointien määrä ja niitä kattava lainanotto

Kuntaliiton viimeisimmässä veroennustekehikossa 10/2020 talousarviovuodelle 2021 ennustetaan 4,5 %:n kasvua kunnallisveroon ja 18,6 %:n kasvua yhteisöveroon. Suunnitelmavuodelle 2022 kunnallisveron negatiiviseksi kasvuksi ennustetaan -3,1 % ja suunnitelmavuodelle 2023 kasvuksi ennustetaan 2,6 %. Yhteisöveroon suunnitelmavuodelle 2022 ennustetaan -11,3 %:n negatiivista kasvua ja suunnitelmavuodelle 2023 ennustetaan -4,4 %:n negatiivista kasvua.

Ennustekehikko on laadittu 20,50 veroprosentin mukaan vuodelle 2021 sekä vuosille 2022 ja 2023.

Viimeisimmän veroennustekehikon mukaan Pudasjärven kaupungin v. 2020 verotulo jää 0,37 miljoonaa euroa budjetoidusta.

Kuva: Pudasjärven kaupungin verotulojen ennuste, Suomen kuntaliitto/kuntatalous, kuntien verotulojen ennuste 10/2020

VALTIONOSUUDET

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Valtionosuudet	36 442 603	37 300 000	38 823 900	4,09 %	38 740 000	38 740 000
Verotulomenetysten kompensatio	350 046	0	4 563 165	0,00 %	0	0
Peruspalvelujen valtionosuus	36 142 579	37 445 749	34 270 887	-8,48 %	0	0
Muut opetus- ja kulttuuritomen valt.os.	-50 022	-145 749	-10 152	-93,03 %	0	0

Valtionosuuksiksi arvioidaan talousarviovuonna 38,82 milj. euroa. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 5 062 €/asukas, vuoden 2020 talousarviossa valtionosuuksiksi arvioidaan 4 743 €/asukas.

Kunnan valtionosuus määräytyy ikärakenteen, sairastavuuden, asukastiheyden, työttömyysasteen, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden ja koulutustaustan mukaan. Laskennallisten kustannusten ja määräytymisperusteiden lähtökohtana on perushinta, joka vahvistetaan asetuksella vuosittain kustannustenajon perusteella. Lisäosien perushinnat vahvistetaan asetuksella vuosittain. Kolme lisäosaa ovat: syrjäisyys, saamelaisten kotiseutualueen kunnat ja työpaikkaomavaraisuus. Lisäosat eivät kuulu peruspalvelujen laskennallisiin kustannuksiin eli kunnilla ei ole niihin omarahoitusosuutta.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus. Lisäksi kunnille maksetaan valtionosuuden yhteydessä verotulomenetysten korvausta. Vuonna 2020 kunnille on maksettu verotulojen maksun lykkäyksen johdosta koronakompensatiota, joka vähennetään vuoden 2021 valtionosuuksista. Tämän vähennyksen suuruus on -123 947 euroa.

Kuntatalousohjelman mukaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korotetaan vuonna 2021 määräaikaaisesti 280 miljoonalla eurolla. Lisäyksen tavoitteena on kompensoida sekä koronan aiheuttamien verotulojen notkahdusta että kilpailukyky sopimuksen vuosityöajan pidennykseen liittyntä valtionosuusvähennystä.

Kunnan kokonaisvaltionosuuden arvioimiseksi tulee ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön osuus, tämä on pääsääntöisesti miinusmerkkinen erä pienentäen muuta valtionosuutta.

Valtio korvaa kunnille myös päättämistään veroperustemuutoksista aiheutuvat verotuotomenetykset. Vuonna 2020 toteutetuista verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista johtuvaa kuntien verotulojen viivästymistä vastaava euromäärä maksetaan kunnille vuonna 2020. Vastaava euromäärä lisättyä maksujärjestelyjen muutoksien johdosta kunnille tilitettävän viivästyskoron arvioidulla määrällä vähennetään veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuosina 2021 ja 2022.

Vuosien 2021-2023 valtionosuudet on talousarviossa ja taloussuunnitelmassa laskettu Kuntaliiton ennusteen mukaisesti huomioimalla valtionosuuslainsäädännön muutosten lisäksi oppilasmäärämuutosten, asukaslukumuutosten sekä verotulotasauksen vaikutukset mahdollisuuksien mukaan. Pudasjärven valtionosuuksien kokonaismäärän arvioidaan viimeisimmän valtionosuuslaskelman 5.11.2020 mukaan laskevan vuodelle 2021 n. 0,7 milj. euroa (-1,7 %) tämän vuoden toteumaan verrattuna. Tämän vuoden valtionosuuksien kokonaismäärää nostaa määräaikaisten koronakompensatiot.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Rahoitustuotot ja -kulut	790 911	1 500 002	613 000	-59,13 %	597 540	609 373
Korkotuotot	298 771	303 210	23 555	-92,23 %	21 190	18 820
Muut rahoitustuotot	918 284	1 679 731	1 618 300	-3,66 %	1 612 955	1 607 615
Korkokulut	-197 493	-192 160	-200 890	4,54 %	-208 640	-189 097
Muut rahoituskulut	-228 651	-290 779	-827 965	184,74 %	-827 965	-827 965

Kaupungin talousarviovuoden 2021 rahoitustuototoiksi ja –kuluiksi arvioidaan 613 000 euroa. Korkotuottoihin on budjetoitu mm. tytäryhtiöille myönnettyjen lainojen korot (23 555 €/TA 2021), muihin rahoitustuottoihin mm. odotettavat arvopapereiden myyntituotot (1 455 110 €/TA 2021) ja myönnettyjen takausten takausprovisiot (135 020 €/TA 2021).

Korkokuluihin on budjetoitu pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen korot (-200 890 €/TA 2021) ja muihin rahoituskuluihin mm. odotettavissa olevat arvopapereiden myyntitappiot (-812 205 €/TA 2021).

VUOSIKATE

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
VUOSIKATE	-384 510	4 312 725	5 385 856	24,88 %	5 002 215	5 431 585

Kaupungin talousarviovuoden 2021 vuosikate on 5 385 856 euroa, 24,88 %:n kasvu edellisen vuoden talousarviosta.

Vuosikate on tulo-rahoitus, joka jää jäljelle käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus, että vuosikate on riittävä, jos se kattaa poistot. Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 702 €/asukas.

POISTOT

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Poistot ja arvonalentumiset	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 121	-3 726 151	-3 818 593	2,48 %	-3 562 673	-3 510 719
Poistot aineettomista oikeuksista	-19 240	-19 240	-29 470	53,17 %	0	0
Poistot tietokoneohjelmista	-3 511	0	0	0,00 %	0	0
Poistot muista pitkävaikut. menoista	-76 167	-25 370	-21 338	-15,89 %	0	0
Poistot rakennuksista	-1 799 929	-1 934 693	-1 968 759	1,76 %	0	0
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 276 674	-1 279 879	-1 327 317	3,71 %	0	0
Poistot koneista ja kalustosta	-470 601	-466 969	-471 709	1,02 %	0	0

Kaupungin talousarviovuoden 2021 poistot ovat -3 82 milj. euroa.

Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien poistot on laskettu kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (liite nro 2). Laskennassa on huomioitu suurimmat valmistuvat investointihankkeet (lisäys 279 537 €/TA 2021).

TILIKAUDEN TULOS

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
TILIKAUDEN TULOS	-4 030 631	586 574	1 567 263	167,19 %	1 439 542	1 920 866

Kaupungin talousarviovuoden 2021 tilikauden tulos on 1 567 263 euroa.

VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
Varausten ja rahastojen muutokset	491 163	503 263	503 263	0,00 %	503 263	503 263
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263	103 263	0,00 %	0	0
Rahastojen vähennys (+)	387 900	400 000	400 000	0,00 %	0	0

Kaupungin talousarviovuoden 2021 varausten ja rahastojen muutokset ovat 503 263 euroa.

Poistoero (103 263 €) on uimahallin investointivarausten käyttövaraus.

Rahaston käytössä on varauduttu käyttämään kehittämisrahaston varoja kaupungin kehittämissankkeisiin (265 000 €), elinkeinojen kehittämiseen (120 000 €) ja yrityspalvelusetelitoiminnan kaltaisen toiminnan jatkamiseen (15 000 €).

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos%	TS2022	TS2023
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 539 468	1 089 837	2 070 526	89,98 %	1 942 805	2 424 129

Kaupungin talousarviovuoden 2021 tilikauden yli-/alijäämä on 2 070 526 euroa.

7. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOHJELMA

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
HALLINTOTOIMINTA					
Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen					
Osakkeiden/osuuksien osto ja myynti					
MENOT	-827 640 €				
TULOT	77 261 €				
NETTO	-750 379 €				
Rakennusomaisuuden / irtaimiston myynti					
TULOT	134 392 €				
NETTO	134 392 €				
Kaavoituksen pohja-karttojen päivittäm.					
MENOT	-20 988 €				
NETTO	-20 988 €				
Investointikohteiden suunnittelu					
MENOT		-30 000 €			
NETTO		-30 000 €			
Hyvänolonkeskuksen prosenttitaidehankinta					
MENOT		-45 000 €	-90 000 €		
NETTO		-45 000 €	-90 000 €		
Kuvaus	Hyvänolonkeskuksen taidehankinnan toteuttaminen prosenttiperiaatteella.				
Perusteluteksti	Kaupunginhallituksen päätöksen 12.11.2019 § 314 mukaan talousarvioon varataan vuosille 2020 ja 2021 investointiohjelmaan yht. 90 000 euron määräraha prosenttitaidehankintaa varten (45 000 e vuodelle 2020 ja 45 000 e vuodelle 2021). Pudasjärven kaupunki on saanut Taiteen edistämiskeskukselta erityisavustusta 50 000 e vuonna 2020, hankkeen kustannukset arvioidaan olevan vuonna 2020 samaa tasoa kuin myönnetty avustus.				

Maanosto					
MENOT	-120 000 €	-300 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
TULOT	20 681 €				
NETTO	-99 319 €	-300 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
Kuvaus	Maanosto				
Investointien hankeselvitykset					
MENOT			-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
NETTO			-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Investointien hankeselvitykset tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseksi				

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
HALLINTOTOIMINTA					
MENOT	-968 628 €	-375 000 €	-290 000 €	-200 000 €	-200 000 €
TULOT	232 335 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-736 293 €	-375 000 €	-290 000 €	-200 000 €	-200 000 €

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit yhteensä

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
Koulutuspalvelut					
Sivukylän koulujen oppimisympäristö					
MENOT	-94 953 €				
NETTO	-94 953 €				
Urheilu-,koululiik.paikat ja puistot/keh					
MENOT	-5 612 €	-10 000 €			
NETTO	-5 612 €	-10 000 €			
Haja-asutusalueen koulujen peruskorjaus					
MENOT	-213 357 €	-50 000 €			
NETTO	-213 357 €	-50 000 €			
Kipinän koulun laajentaminen					
MENOT	-1 146 678 €				
NETTO	-1 146 678 €				

Uuden koulukeskuksen kalusteet					
MENOT	-18 444 €				
NETTO	-18 444 €				
Lakarin koulun korjaustyöt					
MENOT	-32 941 €	-150 000 €			
NETTO	-32 941 €	-150 000 €			
Museon varastokatos					
MENOT			-40 000 €		
NETTO			-40 000 €		
Vapaa-aikapalvelut					
Reittien kokonaissuunnitelma					
MENOT		-10 000 €			
NETTO		-10 000 €			
Jäähalli					
MENOT	-16 933 €				
NETTO	-16 933 €				
Kirjastotalon saneeraus					
MENOT	-25 530 €				
NETTO	-25 530 €				
Liikuntakeskuksen laitehankinnat					
MENOT	-19 139 €				
NETTO	-19 139 €				
Moottorikelkka- ja ulk.reittien kunnost.					
MENOT	-5 281 €				
NETTO	-5 281 €				
Maastopyöräreitti Kurenala-Syöte					
MENOT	-19 000 €				
NETTO	-19 000 €				
Jyrkkäkosken alueen kehittämissuunnit.					
MENOT	-31 472 €				
NETTO	-31 472 €				
Kansalaisopiston laitehankinnat					
MENOT	-10 980 €				
NETTO	-10 980 €				

Sivakkaradan kunnostus					
MENOT	-3 401 €				
NETTO	-3 401 €				
Sivakkasuon kaukalon uusiminen					
MENOT	-19 018 €				
NETTO	-19 018 €				
Rajamaan lähiliikuntapuiston kehittäminen					
MENOT	-14 709 €				
NETTO	-14 709 €				
Uimahallin ja liikuntahallin saneeraus					
MENOT	-327 730 €	-140 000 €	-140 000 €		
NETTO	-327 730 €	-140 000 €	-140 000 €		
Lähivirkistysalueiden kunnostus ja kehittäminen					
MENOT			-35 000 €		
NETTO			-35 000 €		
Uimahallin laitehankinnat					
MENOT		-70 000 €			
NETTO		-70 000 €			

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
MENOT	-2 005 178 €	-430 000 €	-215 000 €	0 €	0 €
TULOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-2 005 178 €	-430 000 €	-215 000 €	0 €	0 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit yhteensä

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
Liikenneväylät ja yleiset alueet					
Taajama-alueen peruskui-vatus					
MENOT		-100 000 €			
NETTO		-100 000 €			

Syötteen matkailukeskuksen infran kehittäminen					
MENOT	-1 733 741 €	-800 000 €			
TULOT	750 000 €				
NETTO	-983 740 €	-800 000 €			
Taajama-alueen peruskui- vatus					
MENOT	-22 423 €				
NETTO	-22 423 €				
Kaavateiden rakentaminen ja valaistus					
MENOT	-584 790 €	-50 000 €			
NETTO	-584 790 €	-50 000 €			
Taajaman uuden sisääntulon rakentaminen ELYn alue					
MENOT	-171 475 €	-1 500 000 €	-1 250 000 €		
NETTO	-171 475 €	-1 500 000 €	-1 250 000 €		
Kuvaus	ELYn tiealueiden urakka				
Perusteluteksti	Määräraha vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa 700 000 euroa. Valtuusto hyväksynyt 6.2.2020 § 7 lisämäärärahan 800 000 euroa vuodelle 2020 koskien investointiohjelman muutoksia ja kustannusten siirtoa siten, että kokonaiskustannukset pysyvät hyväksytyn investointiohjelman mukaisina.				
Varsitien pysäköintialueen rakentaminen					
MENOT	-8 364 €	-70 000 €	-50 000 €		
NETTO	-8 364 €	-70 000 €	-50 000 €		
Kuvaus	Investoinnin loppuunsaattaminen				
Taajama-alueen pump- paamoiden saneeraus					
MENOT			-100 000 €		
NETTO			-100 000 €		
Kuvaus	Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus ja etähälytysohjelma				
Keskustan alueen katujär- jestelyt					
MENOT	-698 330 €	-1 500 000 €	-500 000 €		
NETTO	-698 330 €	-1 500 000 €	-500 000 €		
Kuvaus	Keskustan alueen katujärjestelyiden loppuunsaattaminen 2021 aikana. Sisältää Mursuntien peruskorjauksen ja asfaltoinnin HOK varavesisyyttö työmaan muutoksiin liittyen.				

Lentokentän toimintaympäristön parantaminen					
MENOT	-62 681 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €
NETTO	-62 681 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €	-70 000 €
Kuvaus	Lentokentän toimintaympäristön parantaminen Suviseuroihin 2024 liittyen				
Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikka					
MENOT			-15 000 €	-361 000 €	-361 000 €
NETTO			-15 000 €	-361 000 €	-361 000 €
Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen, tiestö ja vesi- ja viemärijärjestelmät.				
KT78-VT20 levennyskaista					
MENOT				-100 000 €	
NETTO				-100 000 €	
Kuvaus	Liittyy suviseuroihin 2024. ELY mahdollisesti osallistuu kustannustenjakoon 50/50. Kustannus on arvio, tarkentuu hankeselvityksen myötä.				
Sarakylän katuvalot					
MENOT			-35 000 €		
NETTO			-35 000 €		
Kuvaus	Sarakylän katuvalojen rakentaminen välille Sarakyläntie 5403-5444 sekä koulun piha-alueen valaisimien uusiminen.				
Perusteluteksti	KH 13.10.2020 § 318, 1232/10.00.00/2020				
Taajama alueen peruskui-vatus					
MENOT			-40 000 €		
NETTO			-40 000 €		
Kuvaus	Taajama-alueen ojien ja virtaamareittien avaaminen ja parantaminen.				
Varsitien kunnostus					
MENOT			-50 000 €		
NETTO			-50 000 €		
Kuvaus	ELYn toteuttaman Varsitien korjauksen yhteydessä toteuttavat kaupungin vastuulle kuuluvat korjaus- ja muutostyöt. Ajoradan levennykset 5kpl suojateiden kohdalta, kivettyjen suojateiden muutos asfaltille liittymissä, viheralueiden uusinta.				

Tilapalvelut					
Lumiareena					
MENOT	-3 876 145 €	-500 000 €	-50 000 €		
NETTO	-3 876 145 €	-500 000 €	-50 000 €		
Kuvaus	Lumiareenan takapihan paikoitusalueen rakentaminen				
Perusteluteksti	Liittyy osaltaan 2018 aloitettuun Lumiareenan rakennusinvestointiin. Takapihan paikoitusalueen rakentamisella loppuunsaatetaan piha-alueen työt.				
Hyvänolonkeskus					
MENOT	-404 447 €				
TULOT	404 447 €				
Työkeskuksen peruskorjaus					
MENOT	-65 588 €				
NETTO	-65 588 €				
Koivukodin korjaustyöt					
MENOT	-3 500 €				
NETTO	-3 500 €				
Rimmin hoivakodin (Rimpelän) korjaustyöt					
MENOT	-7 006 €				
NETTO	-7 006 €				
Eläinlääkärin tilojen korjaustyöt					
MENOT	-13 352 €				
NETTO	-13 352 €				
Safaritalon korjaustyöt					
MENOT	-122 108 €				
NETTO	-122 108 €				
Kaupungintalon arkiston korjaustyöt					
MENOT			-70 000 €		
NETTO			-70 000 €		
Kuvaus	Kaupungin arkiston valaisimien uusinta sekä LVI järjestelmän uusinta lämpötilan ja kosteuden hallitsemiseksi.				

Lakarin koulun peruskorjaus					
MENOT			-20 000 €	-600 000 €	-580 000 €
NETTO			-20 000 €	-600 000 €	-580 000 €
Kuvaus	Lakarin kahden vanhimman hirsirakennuksen peruskorjaus sekä teknisen- ja käsityön opetustilojen siirtäminen uudempaan koulurakennukseen. Hinta on arvio, tarkentuu 2021 aikana hankeselvityksen myötä.				
Perusteluteksti	Perustuu vanhaan investointiin 900312 Lakarin koulun korjaustyöt.				
Kaupungin kiinteistöautomaation uusinta					
MENOT				-200 000 €	-120 000 €
NETTO				-200 000 €	-120 000 €
Kuvaus	Kiinteistöautomaatiojärjestelmän ja päätelaitteiden uusinta.				
Kuntatekniikka					
Syötteen alueen vesi- ja viemärihuolto					
MENOT	-110 882 €	-70 000 €			
NETTO	-110 882 €	-70 000 €			
Syötteen jätevedenpuhdistamon saneeraus					
MENOT	-255 228 €	-150 000 €	-30 000 €		
NETTO	-255 228 €	-150 000 €	-30 000 €		
Kuvaus	Lähtöpumppaamohankkeen loppuunsaattaminen.				
Perusteluteksti	Hanke aloitettu 2018 ja saatetaan loppuun 2021.				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
MENOT			-45 000 €	-45 000 €	
NETTO			-45 000 €	-45 000 €	
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen				
Perusteluteksti	Perustelut: Logiikan varaosien valmistus lopetettu->varaosien saatavuus vaarantunut, varavoiman syöttömahdollisuuden rakentaminen uusiin keskuksiin, puuttuu tällä hetkellä käytössä olevista ohjauskeskuksista. Ohjauskeskus asennuksineen noin 20 000€/kpl.				

Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas					
MENOT			-60 000 €	-65 000 €	
NETTO			-60 000 €	-65 000 €	
Kuvaus	Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas				
Perusteluteksti	Perustelut; Puhdistamolle tulevan jätevedenvirtaaman tasaaminen, tällä hetkellä puhdistamon puhdistusprosessi häiriintyy virtaama/kuormitus piikkien aikana, ympäristölupaehdojen saavuttaminen, hankkeen aloitus vuoden 2021 syksy. Hankkeeseen on yleissuunnitelma ja alustavat kustannusarviot eri toteutusvaihtoehdoille.				
Syötteen vesilaitoksen etäluenta					
MENOT					-110 000 €
NETTO					-110 000 €
Kuvaus	Vesilaitoksen asiakkaiden etäluettavien vesimittareiden hankinta ja asennus. Investoinnilla varmistetaan laskutuksen oikeellisuus ja nopeutetaan tulojen kotiutumista.				

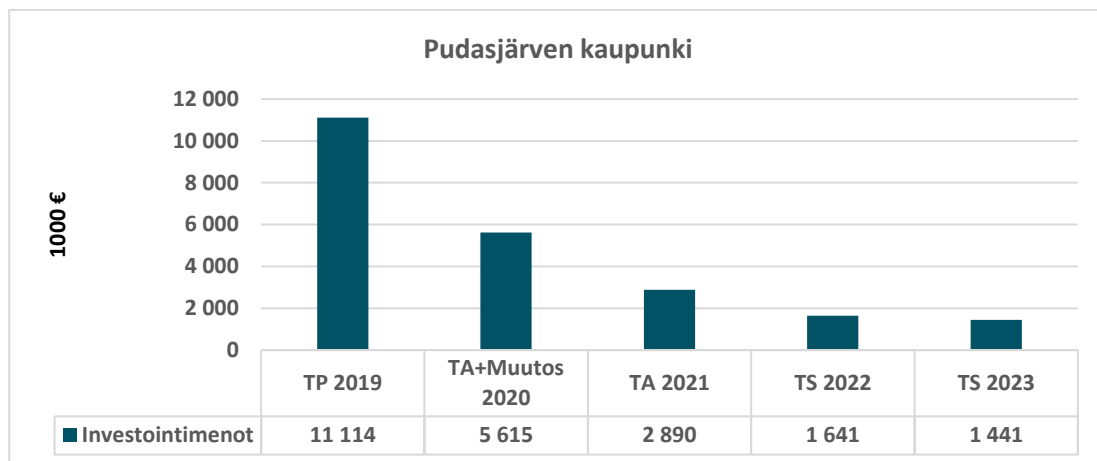
Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
MENOT	-8 140 059 €	-4 810 000 €	-2 385 000 €	-1 441 000 €	-1 241 000 €
TULOT	1 154 448 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-6 985 612 €	-4 810 000 €	-2 385 000 €	-1 441 000 €	-1 241 000 €

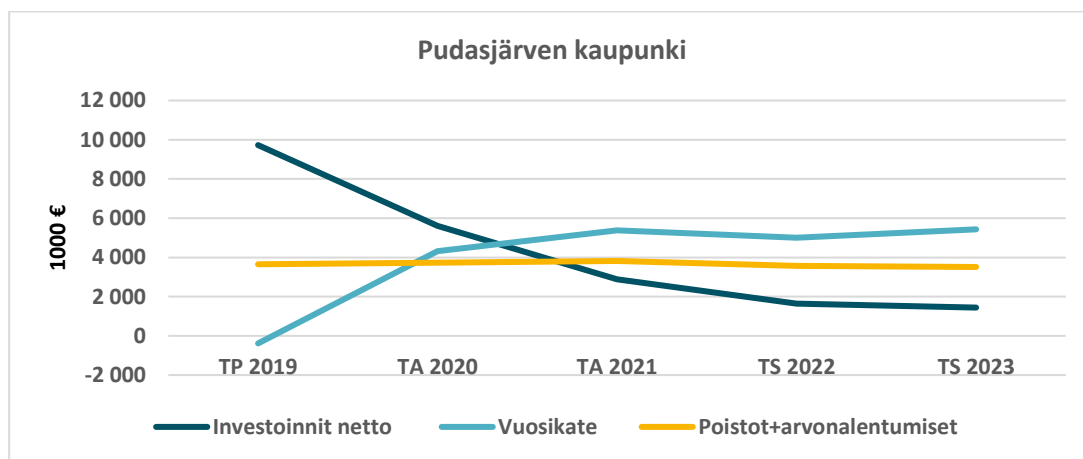
Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit yhteensä

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
MENOT	-11 113 865 €	-5 615 000 €	-2 890 000 €	-1 641 000 €	-1 441 000 €
TULOT	1 386 782 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-9 727 082 €	-5 615 000 €	-2 890 000 €	-1 641 000 €	-1 441 000 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki investoinnit yhteensä

Kuva: Pudasjärven kaupungin investointimenot 2019-2023

Kuva: Pudasjärven kaupungin nettoinvestoinnit, vuosikate sekä poistot ja arvonalentumiset 2019-2023

8. RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvai-
kutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ulkoinen	€	€	€	€	€
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	-384 510	4 312 725	5 385 856	5 002 215	5 431 585
Myyntivoitot ja tappiot	-7 000				
Muut korjaukset	578 681				
Tulo-rahoituksen korjaukset	571 681				
TOIMINNAN RAHAVIRTA	187 171	4 312 725	5 385 856	5 002 215	5 431 585
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-11 113 865	-5 615 000	-2 890 000	-1 641 000	-1 441 000
Rahoitusosuudet investointeihin	1 154 448				
Pys. vastaavien vars. myyntitulo	232 335				
Pys. vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	7 000				
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	239 335				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 720 082	-5 615 000	-2 890 000	-1 641 000	-1 441 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 532 911	-1 302 275	2 495 856	3 361 215	3 990 585
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000	9 420 000	4 500 000	2 500 000	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 908 331	-3 308 331	-4 240 808	-4 440 807	-4 412 235
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 764 437				
Lainakannan muutokset	6 856 105	6 111 669	259 192	-1 940 807	-2 412 235
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 156 839				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	9 012 944	6 111 669	259 192	-1 940 807	-2 412 235
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-519 967	4 809 394	2 755 048	1 420 408	1 578 350
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v (1000 €)	-12 694	-18 517	-11 828	-10 255	-988
Lainanhoitokate	-0,3	1,3	1,3	1,1	1,2

Taulukko: Kaupungin rahoituslaskelma

Vuoden 2020 investointimenojen talousarviolukuun -5 615 000 € sisältyy lisämääräraha Taajaman uuden sisään-
tulon rakentamiseen -800 000 € (valtuuston päätös 6.2.2020 § 7).

Vuoden 2020 pitkäaikaisten lainojen lisäys -talousarviolukuun 9 420 000 € sisältyy kaupungin pääomasijoitus
920 000 € Pudasjärven Vuokratalot Oy:n uudisrakennukseen, joka on rahoitettu nostamalla samansuuruinen
laina (valtuuston päätös 6.2.2020 § 5) ja 5,0 milj. €:n lisäys talousarviolainasummaan (valtuuston päätös
15.6.2020 § 18).

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja taikka tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Lainanhoitokate

(Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

LAINAMÄÄRÄ

Lainojen pääoma kauden alussa (1.1.2021) 28 788 309 €, lainoja nostetaan 4 500 000 €, lainojen lyhennykset 4 240 808 € ja pääoma kauden lopussa (31.12.2021) 29 047 501 €. Korkoja maksetaan arviolta 200 890 €. Kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi lasketaan lisäksi tarvittaessa liikkeelle kuntatodistuksia (lyhytaikaista lainaa), vuoden 2019 tilinpäätöksessä kuntatodistuksilla otetun lainan määrä on 8 milj. euroa.

SIJOITUSTOIMINTA

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin sijoitus-toiminnan perusteet 9.11.2016. Sijoitustoiminnassa huomioidaan taloudessa, kuntien toimintaympäristössä, rahoitusmarkkinoilla, rahoituspalveluiden toimijoissa, instrumenteissa ja palveluissa, sääntelyssä sekä riskeissä ja riskien hallinnan tarpeissa tapahtuneet suuret muutokset.

Sijoitustoiminnassa noudatetaan suunnitelmallisuutta ja sijoittamiseen liittyvät riskit ovat hallittavissa sekä toimialaan että kassavaroihin liittyvässä sijoittamisessa.

Pudasjärven kaupunki on tehnyt asiantuntijayrityksen kanssa sopimuksen sijoitustoiminnan jatkuvasta konsultoinnista vuosittaisena raportointina.

PUSKURIRAHAA

Kaupunginhallitus voi myöntää puskurirahaa valtuuston 25.9.2014 § 39 hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti ja määrärahojen puitteissa. Talousarvioon vuodelle 2021 varataan yhdistyksille myönnettävää puskurirahaa/lainaa 150 000 euroa.

9. KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

9.1. SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Syötteen vesi- ja viemärlaitoksesta on muodostettu kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2016 alkaen, valtuuston päätös 6.10.2016 § 39.

Pudasjärven kaupungin omistama Syötteen vesi- ja viemärlaitos on ollut kaupungin kirjanpidossa laskennallisesti eriytetty yksikkö, jonka kirjanpito on hoidettu erillistileillä kaupungin kirjanpidossa. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen talousarvion on sisällytetty kaupungin talousarvioon. Vesihuoltolain muutokset (681/2014) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Vesihuoltolain § 20 mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista.

Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Laskennallisen ja kirjanpidollisen taseyksikön talousarviokäsittelyt eivät eroa toisistaan, joten laskennallisen taseyksikön muuttaminen kirjanpidolliseksi taseyksiköksi ei sinänsä aiheuta talousarviomuutoksia. Taseyksiköksi muodostaminen on kirjanpidollinen toimenpide.

10. TYTÄRYHTEISÖT

PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on arajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 362 asuinhuoneistoa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	2 473 345	2 574 339	2 572 959	3 021 923	3 021 923
Henkilöstökulut	-316 650	-330 000	-335 000	-340 000	-340 000
Poistot ja arvonalentumiset	-513 165	-443 000	-443 000	-750 000	-750 000
Liiketoiminnan muut kulut	-1 524 312	-1 625 112	-1 695 621	-1 902 673	-1 902 673
Liikevoitto (-tappio)	119 218	176 228	99 338	29 250	29 250
Rahoitustuotot ja -kulut	-123 900	-121 404	-98 868	-234 973	-240 000
Tilinpäätössiirrot	-14 023	0	0	0	0
Välittömät verot	-207	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAP- PIO)	-18 912	54 824	470	-205 723	-210 750
Tase	12 821 299	13 172 000	25 529 000	24 779 000	24 029 000
Käyttökate	632 384	619 228	542 338	779 250	779 250
Investoinnit netto	-344 436	3 300 000	9 500 000	0	0
Lainakanta	10 566 809	11 997 772	19 687 772	19 172 132	18 646 492

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	5	4	5	5	5

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Asukkaat	Asukastyytyväisyys kyselyt.	Asukastyytyväisyyskyselyt
Rakennukset	Kehitysvammaisten palvelukodin ja keskustan kerrostalojen rakennuttaminen.	Valmistuminen vuoden 2021 aikana.

Talous ja omistajuus	Käyttöasteen pitäminen korkealla. Käyttöastetta seurataan kuukausittain, käyttöaste tulee olla yli 96%. Kassan seuraaminen. Kassan hallintaa seurataan kuukausittain. Luottotappioiden seuraaminen. Tietojärjestelmien kehittäminen. Vuokrasopimusten uudistaminen	Käyttöaste, maksuvalmius, saatavien pituus.
----------------------	---	---

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Käyttöaste tulee pysymään korkeana jatkossakin. Kerrostalohankkeet ovat aikataulussa ja saamme uudet rakennukset käyttöön vuoden 2021 aikana. Kehitysvammaisten palvelukoti päästään todennäköisesti aloittamaan keväällä 2021 ja rakentamisaika on 1 vuosi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kiinteistöihin kohdistuva vahinko vuokralaisten aiheuttamissa vahingoissa. Kiinteistöt on vakuutettu. Luottotappioiden nousu koronavahingoista johtuen.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Vuokratalot Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden, että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuosittain talousarvion toteutumisesta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

Pudasjärven Vuokratalot Oy on arvioinut toimintaansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan ja kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Arvioinnissa esille tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuvan korjaustarpeen rahoittaminen.

KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNANKUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Toisessa rakennuksessa toimii myös hotellihuoneita 6kpl. Yhtiö kuuluu 100 % Pudasjärven kaupungin konserniin tytäryhtiönä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	214 923	216 065	262 200	262 200	262 200
Liiketoiminnan muut tuotot	-16 403	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-105 570	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
Poistot ja arvonalentumiset	-2 427	-95 000	-101 000	-101 000	-101 000
Liiketoiminnan muut kulut	-129 547	-90 460	-85 700	-85 700	-85 700
Liikevoitto (-tappio)	-39 024	23 105	68 000	68 000	68 000
Rahoitustuotot ja -kulut	7 281	-34 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tilikauden verot	31 742	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	-10 895	38 000	38 000	38 000
Tase	2 400 158	2 011 000	1 910 000	1 809 000	1 708 000
Käyttökate	-36 597	118 105	169 000	169 000	169 000
Investoinnit netto					
Lainakanta	1 563 525	1 440 901	1 301 901	1 162 901	1 023 901

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	1	0	1	1	1

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Rakennusten kunto	Hotellihuoneiden hallinnan saaminen ja remontointi.	
Talous	Yhtiön talousseuranta.	

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Yhtiöjärjestyksen muutos on tehty. Oikeudenkäynti hotelliyrittäjän häätämiseksi on käynnissä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vuokralaisen aiheuttamat vauriot. Hotellihuoneisiin ei ole oikeutta mennä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Yhtiö noudattaa Pudasjärven kaupungin konsernin ohjetta.

KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS

TOIMINNANKUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	72 253	76 000	67 000	67 000	67 000
Liiketoiminnan muut tuotot	1 078	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Poistot ja arvonalentumiset	-22 336	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-60 670	-74 600	-66 000	-66 000	-66 000
Liikevoitto (-tappio)	-10 174	400	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	10 204	-400	0	0	0
Välittömät verot	-30	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	0	0	0	0
Tase	758 160				
Käyttökate	11 083				
Investoinnit netto	63 061				
Lainakanta	27 674	27 675	20 062	12 437	5 200

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	0	0	0	0	0

Liikevaihto: Todennäköisesti yhtiö kykenee alentamaan yhtiövastikkeita ta-vuoden 2021 heinäkuusta lähtien. Rahoituskulut peritään osakkailta, joten yhtiölle ei jää niistä vastuuta (lainapääoma ja kulut). Rakennuksen korjauksiin on varattu talousarviossa 10 000 euroa vuosittain. Suurimmat investoinnit on tehty.

Lainakanta on vuoden 2019 tilinpäätöksessä 27 675 €, joka summa on talousarviossa 1.1.2020.

Vuoden 2017 laina tulee kokonaan maksetuksi vuonna 2022 ja vuoden 2019 laina vuoden 2024 aikana.

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Yhtiökokous on asettanut päämääräksi kunnostaa rakennusta vuosittain.	Hallitus harkitsee yhtiön saunatilojen korjausta sekä sähkö- ja kaukolämpölaitteistojen huoltoa. Tarkoituksena on rakennuksen ilman tutkiminen.	Lämmönkulutus

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Yhtiö kykenee huolehtimaan kaikista tulevista korjaustoimenpiteistä. Todennäköisesti myös yhtiövastikkeita kyetään edelleen alentamaan 1.7.2021 lukien.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Operatiivisella johdolla ei ole tiedossa suurempia riskejä tai epävarmuustekijöitä. Suurimpana ongelmana on ollut edelleen, että vuoden 2014 tehtyjen virheellisten tutkimustulosten tulkinnan pohjalta etenkin liikkuu käsityksiä, että Harjuksessa olisi jotenkin huono ilmanlaatu. Tähän on tarkoitus vuoden 2021 aikana paneutua tosissaan ja teettää asianmukaiset tutkimukset perusteettomien ”huhujen” kitkemiseksi.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Taloudellisia tai hallinnollisia riskejä ei ole tässä vaiheessa näkyvissä. Yhtiön talous on kunnossa.

KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

TOIMINNANKUVAUS

Pienteurastustila, jossa pääasiassa teurastetaan poroja. Teurastamotilan yhteydessä on myös jatkojalostustilat.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	39 742	40 000	41 000	42 000	43 000
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-613	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-28 708	-35 000	-36 000	-37 000	-38 000
Liikevoitto (-tappio)	10 421	5 000	5 000	5 000	5 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-499	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	9 922	5 000	5 000	5 000	5 000
Tase	21 959				
Käyttökate	11 033				
Investoinnit netto					
Lainakanta					

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	0	0	0	0	0

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Ylläpitää ja kehittää teurastamon tiloja ja toimintaedellytyksiä.	Tarjotaan toimivat tilat ja koneistus teurastamoa tarvitseville, esim. osakas paliskunnille.	Teurasmäärä

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Poroteurastusten määrää ei pystytä tulevaisuudessa lisäämään, joten laitoksen tulevaisuuden kannalta tulee kehittää myös muiden eläinten teurastusmahdollisuuksia, sekä lähiruoan jatkojalostusmahdollisuuksia.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Teurastamorakennuksen korjausvelka aiheuttaa kustannuspaineita, johon yhtiön tulee varautua tulevina vuosina.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo on pieni yhtiö, jonka operatiivista toimintaa valvoo yhtiön hallitus. Ulkopuolisia valvojia ovat tilintarkastus ja konsernissa toimivat sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit.

Rakennukseen laadittu kuntoarvio ja PTS-suunnitelma.

KAIRAN KUITU OY

TOIMINNANKUVAUS

Kairan Kuitu Oy on teleoperaattori, joka myy ja rakentaa valokuituliittymiä Pudasjärven kaupungin ja Taivalkosken kunnan alueella.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kairan Kuitu Oy	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	1 057 135	1 100 000	1 130 000	1 140 000	1 150 000
Liiketoiminnan muut tuotot	2 737	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-111 209	-144 000	-150 000	-152 000	-154 000
Poistot ja arvonalentumiset	-223 144	-221 000	-225 000	-227 000	-230 000
Liiketoiminnan muut kulut	-624 761	-637 000	-639 761	-640 000	-640 000
Liikevoitto (-tappio)	100 757	98 000	115 239	121 000	126 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-100 278	-97 200	-97 000	-97 000	-97 000
Tilikauden verot	-398	-160	-3 600	-5 000	-6 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	81	800	14 639	19 000	23 000
Tase	6 968 503	6 500 000	6 400 000	6 300 000	6 200 000
Käyttökate	323 901	319 000	340 239	348 000	356 000
Investoinnit netto	-139 409	-190 000	-125 000	-177 000	-180 000
Lainakanta	5 269 480	5 049 000	4 829 260	4 609 520	4 389 780

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	3	3	3	3	3

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kustannustehokkuus	Uusien liittymien rakentaminen Toiminnan tehostaminen Uusien tuotteiden ja asiantuntija-palveluiden tuotteistus ja myynti.	Rakennetut uudet liittymät kustannusten määrä uusien tuotteiden myyntitulo
Strategiset toiminnalliset tavoitteet.	Strategiatapaamisten järjestäminen yhdessä omistajien ja hallituksen kanssa.	Tapaamisten määrä
Toimivat sähköiset palvelut	Lisätä tietoisuutta erilaisista sähköisistä palveluista Lisätä tietoisuutta valokuituverkon mahdollisuuksista sähköisten palveluiden näkökulmasta.	Viestintä ja yhteistyötapaamisten määrä

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Valokuituyhteydet tunnistetaan entistä selvemmin Pudasjärvellä ja Taivalkoskella tarpeelliseksi infraksi ja sitä hyödynnetään aiempaa enemmän kotitalouksien, yritysten ja julkisyhteisöiden sähköisten palveluiden käytössä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnan kannalta merkittävimmät riskit muodostuvat yleisestä korkokannasta sekä verkon käyttöasteesta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kairan Kuitu Oy kuuluu Pudasjärven kaupungin konserniin. Yhtiö noudattaa konserniohjeita ja määräyksiä, ml. sisäisen valvonnan ohjeistusta.

PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNANKUVAUS

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	2 811 852	2 950 000	2 990 000	3 000 000	3 000 000
Liiketoiminnan muut tuotot	251 438	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-442 155	-480 000	-490 000	-490 000	-490 000
Poistot ja arvonalentumiset	-425 985	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
Liiketoiminnan muut kulut	-1 941 870	-1 730 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Liikevoitto (-tappio)	253 280	90 000	100 000	110 000	110 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 169	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tilinpäätössiirrot	-26 819	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tilikauden verot	-36 923	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	139 368	5 000	15 000	25 000	25 000
Tase	9 705 967	10 500 000	10 000 000	9 500 000	9 000 000
Käyttökate	679 265	740 000	750 000	760 000	760 000
Investoinnit netto	2 241 904	-750 000	-350 000	-250 000	-100 000
Lainakanta	6 012 146	7 950 000	7 400 000	6 850 000	6 000 000

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	7	7	7	7	7

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Lisätä kotimaisen polttoaineen käyttöä.	Fossiilisten polttoaineiden kulutus suhteessa biopolttoaineisiin.	
Pitää kaukolämpö varteenotettava vaihtoehtona.	NPS, vertailu maan keskiarvohintaan.	
Toiminnan tehostaminen	Liiketoiminnallinen tulos.	
Varmistaa jatkuva, häiriötön lämmöntuotanto ja jakelu.	Lämmönjakohäiriöiden lukumäärä.	

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pariisin ilmastopöytäkirjan ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisista polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Tulevan laitosinvestoinnin ansiosta pystymme kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä pysyy tasaisena. PIPO-asetuksen voimaantulo 1.1.2018 vaatii investoimaan ympäristönsuojeluun keskustan sekä Törönkankaan lämpökeskuksilla.

Valmistuneet Investoinnit tulevat olemaan ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Polttoaineiden markkinahintakehitys, sekä tehdyt ja tulevat investoinnit ohjaavat kaukolämmön hinnan tarkastamiseen maltillisesti ylöspäin (n. 3 %) vuonna 2021.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Keskustan lämpökeskuksen KPA1 ja KPA2 kattilat apulaitteineen ovat teknisen käyttöiän lopussa, kattiloiden toimintavarmuus on tyydyttävällä tasolla. Yhtiö investoi KPA1 ja KPA2 kattilat korvaavaan lämpökeskusyksikköön vuosina 2018 - 2019. Investointi saatiin valmiiksi 2019 loppuun mennessä.

Kaukolämpöverkosto on paikoitellen ikääntynyttä ja vuotoja ilmenee vuosittain. KL- verkoston käyttöön investoidaan etäluettavilla mittareilla, joista saadaan myös diagnostiikka analysoitavaksi, jolloin energiatehokkuuteen voidaan kiinnittää huomiota tehokkaammin. Järjestelmä saatiin käyttöön 2019 alussa.

Myös henkilöstön ikärakenne vaatii välittömiä strategisia linjauksia lähitulevaisuudessa, jotta tulevaisuuden haasteisiin pystytään vastaamaan. vuonna 2020 yhtiömme palveluksesta eläköityy 1 henkilö joka tullaan korvaamaan uudella työntekijällä. Myös sähkömiehen rekrytointi on kesken edelliseltä vuodelta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Käyttämällä toiminta- ja menettelytapoja joilla varmistetaan toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus, lainsäädännön, viranomaisohjeiden päätösten noudattaminen.

Riskien hallinta perustuu toimintaympäristön analysointiin, liiketoimintastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallintaan sisältyy uhkaavien riskien tunnistaminen, arviointi sekä tuloksellinen hallinta hyvän hallintotavan mukaisesti.

PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kyläverkot Oy omistaa valokuituverkon tilaajayhteyksiä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	145 000	169 000	170 000	170 000	170 000
Henkilöstökulut	-4 963	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Poistot ja arvonalentumiset	-70 602	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Liiketoiminnan muut kulut	-3 237	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Liikevoitto (-tappio)	66 198	89 000	90 000	90 000	90 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 070	-50 018	-49 000	-49 000	-49 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	16 128	38 982	41 000	41 000	41 000
Tase	2 326 324	2 200 000	2 130 000	2 060 000	1 990 000
Käyttökate	136 800	159 000	160 000	160 000	160 000
Investoinnit netto	-70 602	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Lainakanta	2 712 000	2 542 500	2 429 500	2 316 500	2 203 500

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	0	0	0	0	0

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Kustannustehokkuus	Kannattavuuden lisääminen	Yhtiön liiketoiminnan tulos

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevina vuosina yhtiön tulos kääntyy positiiviseksi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön kannalta suurimman riskin muodostaa rahoitusten korkokannan muutokset.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Kyläverkot Oy on Pudasjärven kaupungin tytäryhtiö ja se noudattaa kaupungin konserniohjetta, ml. sisäisen valvonnan ohjeistus.

PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kehitys Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä liiketoimintaansa kehittäville pk-yrityksille. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Yrityskohtaisia kehittämistarpeita kartoitetaan ja autetaan asiakkaita erityisesti erilaisten yritystukien hakemisessa kunkin asiakkaan oman liiketoiminnan kehittämiseksi.

Kehitysyhtiö on aktiivinen viestijä ja tiedonvälittäjä. Yrittäjille tarjotaan tietoa yrityskehitystä koskevista ajankohtaisista asioista, tuista ja palveluista sekä järjestetään yritystarpeiden ja -toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta. Tilaisuuksia järjestetään hyödyntäen tehokkaasti sidosryhmiä, yritystukiverkostoa ja alueella toimivia kehittämishankkeita. Nämä kehittämistoimet voivat kohdistua yrityksiin toimialan, yrityksen kehitysvaiheen, sijainnin ja/tai tietyn teeman perusteella.

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen sekä yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin esille tuomiseen ja kaupungin yrittäjäystävällisen imagon kehittämiseen. Tuodaan esille uusia investointeja ja markkinoidaan kaupungin ja kehitysyhtiön omistamia liiketontteja sekä uusia liiketiloja. Kehitysyhtiö toimii linkkinä kaupunkiin toimintaansa laajentaville ja sinne etabloituville uusille yrityksille. Viestintää ja viestintäyhteistyötä kehittämällä markkinoidaan Pudasjärveä samalla potentiaalisille uusille asukkailla sekä osaavan työvoiman houkuttelemiseksi alueelle. Kaupungin markkinoinnissa ja erilaisissa kampanjoissa tehdään yhteistyötä kaupungin sekä Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa synergiaetujen varmistamiseksi. Markkinointitoimenpiteillä tavoitellaan yhdessä uusia asukkaita, lisää yrityksiä, osaavaa työvoimaa sekä matkailijoita Pudasjärvelle.

Pudasjärven Kehitys Oy:n painopisteinä ovat kaupunkistrategian kärkialat eli erityisesti matkailualan, hirsi- ja puutuotealan sekä lähiruoka-alan kilpailukyyn kehittäminen. Näiden painopisteiden alle tavoitellaan eri tahojen toteuttamia vaikuttavia kehittämistoimenpiteitä, aktivoidaan yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, kannustetaan tiivistämään yritys-yhteistyötä sekä hoidetaan tarvittaessa edunvalvontaa. Kaupunkistrategia uudistuu vuoden 2021 kuluessa, minkä johdosta kaupungin kärkitoimialoihin ja painopisteisiin voi tulla muutoksia jatkossa.

Elinkeino-ohjelmaan on koottu eri tahojen toteuttamia elinkeinoelämään ja kaupungin vetovoimaan vaikuttavia kehittämistoimenpiteitä. Matkailun puitesopimuksen kautta vahvistetaan erityisesti matkailualan kilpailukykyä ja tavoitellaan uusia investointeja alueelle. Autetaan matkailutoimijoita myös käynnistämään mahdollisuuksien mukaan uusia kehittämishankkeita alueella. Kehitysyhtiö on kumppanina Koillismaahan ja Lapin alueella toimivassa matkailun kehittämishankkeessa sekä koko maakunnassa pk-yrityksille asiantuntijapalveluja tarjoavissa hankkeissa. Lähiruokatoimialalla tarjotaan yritysneuvontaa ja ohjataan yrityksiä hyödyntämään olemassa olevia elintarviketuotannon ja maaseutuelinkeinojen asiantuntijaverkoston palveluja. Hirsi- ja puutuotealalla kehitysyhtiö ylläpitää viestinnän avulla Pudasjärven hirsipääkaupunki-imagoa ja tuo esille hirsi- ja puurakentamisen merkitystä Pudasjärven ilmastotekona. Muilla kuin kärkitoimialoilla toteutetaan kehittämistoimia yrityskehityksestä nousevan tarpeen ja yhtiön resurssien mukaan.

Kehitysyhtiö tähtää myös toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaupungin kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistämällä samalla puurakentamista.

Pyritään kehittämään myös erilaisia prosesseja, kuten julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua. Yhteistyötä näissä asioissa tehdään kaupunkiorganisaation kanssa. Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin toimitiloja ja tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Tuetaan yksityisten investointien eteenpäinviemistä, public-private-yhteistyötä sekä yhteistyöverkostojen syntyä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2019 €	TA 2020 €	TA 2021 €	TS 2022 €	TS 2023 €
Liikevaihto	198 000	300 000	270 000	300 000	300 000
Liiketoiminnan muut tuot	1 727	10 000	6 000	6 000	6 000
Henkilöstökulut	-146 009	-201 500	-208 000	-250 000	-250 000
Poistot ja arvonalentumiset	-6 640	-5 287	-6 000	-5 000	-5 000
Liiketoiminnan muut kulut	-81 334	-120 000	-80 000	-90 000	-90 000
Liikevoitto (-tappio)	-34 256	-16 787	-18 000	-39 000	-39 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 351	-5 800	-6 000	-6 000	-6 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-40 607	-22 587	-24 000	-45 000	-45 000
Tase	1 394 475	1 450 000	1 420 000	1 400 000	1 380 000
Käyttökate	-27 616	-11 500	-12 000	-34 000	-34 000
Investoinnit netto	-486	-5 287	-6 000	-5 000	-5 000
Lainakanta	280 000	245 000	210 000	175 000	140 000

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukumäärä	3	3	3	4	4

STRATEGISET TAVOITTEET

Strateginen linjaus	Talousarviotavoite	Arviointimittari
Asiakastyytyväisyyden varmistaminen	Kartoitamme asiakaskentän toiveita ja tarpeita.	Asiakaspalautekysely palveluja käyttäneille yrityksille.
Järjestämme yritystilaisuuksia ja -tapahtumia yrityskentän tarpeiden pohjalta	Välitämme tietoa yrityksille ja tuemme yritys yhteistyön ja verkostojen syntyä.	7 tapahtumaa.
Kehitämme aluemarkkinointia ja markkinointiyhteistyötä sekä kaupungin yrittäjäm ynteistä imagoa	Toteutamme viestintää ja markkinointitoimenpiteitä.	Aktiivinen viestintä eri kanavissa.
Päivitämme kaupunkistrategian uudistuessa elinkeino-ohjelman	Osallistumme elinkeino-ohjelman ja kaupunkistrategian uudistamiseen.	Päivitetään elinkeino-ohjelma.
Toteutamme toimialakohtaisia kehittämistoimenpiteitä uudistuvan kaupunkistrategian mukaisesti	Edistämme eri sidosryhmien yhteistyön kautta uusia kehittämistoimenpiteitä.	Matkailun puitesopimuksen päivitys ja aktiivinen osallistuminen uusien kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle	Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Toteutuneet neuvontatapaamiset, 20 uutta yrittäjää.
Tuetaan yritysten omistajanvaihdosten toteutumista paikkakunnalla	Viestimme omistajanvaihdospalveluista ja neuvotaan yrityksiä omistajanvaihdostilanteissa.	Aktiivinen viestintä ja neuvonta.
Vahvistamme verkostoitumista ja kehitysyhtiön henkilöstön osaamista	Kehitämme henkilöstön osaamista toteuttamalla henkilökohtaisia koulutussuunnitelmia.	Perehdytään parhaisiin käytäntöihin muualla, osallistutaan yritystukiverkostolle suunnattuihin tapahtumiin ja koulutuksiin.
Varmistamme paikkakunnalla laadukkaan yrityspalvelun saatavuuden	Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Toteutuneet yrityskontaktit 225 kpl.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kehitysyhtiö tarjoaa asiakkailleen maksuttomia kehittämispalveluja alueen yritysten ja Pudasjärven kaupungin vetovoiman tukemiseksi. Vuonna 2021 henkilöresurssina kehitysyhtiössä on toimitusjohtaja, yritysneuvoja ja matkailun yrityskehittäjä. Yhtiön päätehtävä on yritysneuvonta ja yhtiö pyrkii varmistamaan laadukkaan yritysneuvontapalvelun saatavuuden paikkakunnalla. Kehitysyhtiö tukee ja kannustaa asiakkaitaan liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystuki hakemiseen ja hyödyntämiseen, sillä yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinotoiminnan kehittymiseen.

Kehitysyhtiön palvelutoimintaa pyritään kehittämään asiakaskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta ja yhtiön resurssien puitteissa. Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja, hankkeita ja hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Kehitysyhtiön omat resurssit eivät näillä näkymin jatkossakaan lisäännä ja vuonna 2021 yhtiössä on yksi toimialakohtainen asiantuntija vähemmän verrattuna vuoteen 2020, joten asiakkaita ohjataan myös muun yritystukiverkoston tarjoamien palvelujen piiriin.

Pudasjärven kärkitoimialoina ja painopistealueina tällä hetkellä ovat matkailu, lähiruoka, sekä puutöte- ja hirsiteollisuus. Vuonna 2021 kaupunkistrategiaa ja elinkeino-ohjelmaa päivitetään, mitä kautta valikoituvat elinkeinojen kehittämisen päätoimenpiteet jatkossa. Yhtiö suunnittelee uusia kehittämistoimia uudistuvan kaupunkistrategian ja elinkeino-ohjelman mahdollisten uusien linjausten mukaisesti. Mahdollisuuksien mukaan vuonna 2021 jatketaan Pudasjärven yrityspalvelusetelien tarjoamista paikkakunnan yrityksille, mikäli kaupunki varaa tähän tarvittavat määrärahat.

Mahdollisia uusia kehittämishankkeita suunnitellaan ja valikoidaan elinkeinoelämän kehittämistarpeiden perusteella, yritysten tarpeet ja lähtökohdat sekä kehitysyhtiön resurssit huomioiden. Kehitysyhtiö on nyt kumppanina hankkeissa, jotka kohdistuvat matkailualan ja kasvuhakuisten yritysten kehittämiseen. Yhteistyötä tehdään laajan ja monipuolisen yritystukiverkoston, hankekumppanien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Eri tahojen toteuttamien kehittämishankkeiden kautta on mahdollista tarjota monipuolisia asiantuntijapalveluja paikkakunnan yrityksille. Kehitysyhtiö viestii yrityksille näistä mahdollisuuksista ja toimii tarvittaessa hanketoimijoiden kumppanina erilaisten toimenpiteiden toteutuksessa Pudasjärvellä.

Yhtiö tekee tiiviisti yhteistyötä kaupunkimarkkinoinnin kehittämisessä kaupungin sekä Syötteen matkailuyhdistys ry:n kanssa. Markkinointiyhteistyötä jatketaan esimerkiksi erilaisten kampanjoiden avulla ja tukemalla tarvittaessa Matkailuyhdistystä uusien yhteismarkkinointia koskevien kehittämishankkeiden suunnittelussa ja rahoituksen haussa.

Toimintaympäristön kehittämisessä sekä tontti- ja liiketilojen markkinoinnissa tehdään yhteistyötä ja kehitetään prosesseja kaupungin teknisen toimen kanssa. Virkistysalueiden ja reitistöjen kehittämissuunnitelmissa tehdään yhteistyötä esimerkiksi kaupungin liikuntatoimen ja erilaisten kehittämishankkeiden sekä yhdistysten kanssa.

Kaupungin kanssa yhteistyössä pyritään kehittämään paikkakunnalla julkisia hankintoja ja vahvistamaan markkinavuoropuhelua Pudasjärven kaupungin ja yritysten välillä. Yritysten ja Pudasjärven keskuskeittiön välistä markkinavuoropuhelua tuetaan myös tarpeen mukaan.

Kaupungin työllisyyspalvelut kehittää Pudasjärvellä Ohjaamo-tyyppistä toimintaa ja kehitysyhtiö tekee yhteistyötä tarpeen mukaan työllisyyspalvelujen sekä mahdollisten alueellisten työllistämiskokeilujen kanssa. Kehitysyhtiön tavoitteena on aluemarkkinoinnin avulla edistää osaavan työvoiman houkuttelua ja saatavuutta paikkakunnan yrityksissä, mutta kehitysyhtiö välttää toteuttamasta palveluja, jotka olisivat päällekkäisiä kaupungin työllisyyspalvelujen, TE-palvelujen, alueella toimivien koulutusorganisaatioiden tai muiden toimijoiden kanssa, joiden ensisijaisena kohderyhmänä ovat työttömät työnhakijat. Tarvittaessa näiden tahojen kanssa järjestetään yhteisiä infotilaisuuksia tai muita tapahtumia.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön toimintaan liittyy operatiivisia riskejä. Yritysneuvonnan ja kehittämispalvelujen toteuttaminen vaativat resursseja ja kehitysyhtiöllä on vuonna 2021 vain kolme työntekijää. Hallinnollisten tehtävien hoitamiseen ei ole hallinto- ja tukipalveluja, joten kyseiset tehtävät vievät asiantuntijoiden työaika. Henkilöresurssien vähäisyyden vuoksi sijaisia ei käytännössä ole, mikäli osa henkilöstöstä tai koko henkilöstö joutuisi esimerkiksi pitkälle sairauslomalle. Riskinä on myös mahdollinen asiantuntijoiden vaihtuvuus, mikä vaikuttaisi yhtiön toimintaan ja palvelujen toteutukseen käytännössä. Vähäisen henkilömäärän ja sijaisuusjärjestelyjen vuoksi sisäisiä prosesseja ja resursseja tulisi jatkossa tarkastella.

Yrityskentän tarpeisiin pyritään vastaamaan resurssien puitteissa. Yleinen taloustilanne on heikko ja koronan vuoksi yritysten tulevaisuusnäkymät ovat sumeita. Tästä voi aiheutua maineriski, mikäli yritykset eivät koe palvelutarjontaa riittävän laajaksi ja saamaansa apua riittäväksi. Yhtiön mahdollisuudet estää esimerkiksi konkurssesja tai yritysten toiminnan lopettamista paikkakunnalla ovat tosiasiaassa rajalliset. Yhtiö ei rahoita yrityksiä suoraan, eikä voi taata yritysten saavan ulkopuolista rahoitusta tai yritystukia, vaan voi olla yritysten apuna rahoituskanavien löytämisessä ja tukien hakemisessa.

Ulkoiisiin prosesseihin liittyy haasteita ja mahdollista maineriskiä. Yhtiön toivotaan houkuttelevan paikkakunnalle erityisesti uusia isoja työllistäviä yrityksiä, mutta yhtiö ei voi tonttitarjonnan ja vapaiden liiketilojen lisäksi luvata potentiaalisille yrityksille suoraan muita etuja. Kilpailu uusista yrityksistä paikkakuntien välillä on kovaa ja siihen liittyy useita tekijöitä, joihin kehitysyhtiö ei voi vaikuttaa, kuten logistiset kysymykset, osaavan työvoiman saatavuus, markkina- ja taloustilanne sekä potentiaalisten etabloitujien omat tavoitteet ja strategiat.

Elinkeinojen kehittämiseen ja kaupungin yritysmyönteiseen imagoon liittyy kaupunkiorganisaation eri hallinnonalojen toiminta ja erilaisten koulutusorganisaatioiden toiminta, joihin kehitysyhtiöllä ei ole suoranaisesti vaikutus- eikä päätöksentekovaltaa. Asiakaskenttä odottaa kehitysyhtiön tuovan ratkaisuja erilaisiin ongelmiin, joista kehitysyhtiö ei käytännössä voi päättää. Toimintansa puitteissa kehitysyhtiö voi kuitenkin mahdollisesti vaikuttaa neuvotteluteitse asioiden kehittymiseen yhteistyössä omistajansa ja eri sidosryhmien kanssa pitkällä aikavälillä. Kaupungin liiketonttien luovutuskriteerejä ja koko prosessia pyritään kehittämään jatkossa kaupungin kanssa, jotta kaupungin yritysmyönteinen imago vahvistuu.

Yhtiö ei luovuta yritysten yhteystietoja eikä yritysten liikesalaisuuksiin kuuluvia tietoja ulkopuolisille tahoille. Yhtiöllä on asiakasrekisteri, johon kootaan yritysten yhteystietoja omista asiakkaista ja uutiskirjeen tilaajista. Tietojärjestelmiin liittyy yleinen tietoturvariski mahdollisten tietomurtojen vuoksi.

Taloudellisena riskinä on yhtiön rahoituksen täydellinen riippuvuus kaupungin päätöksistä. Yhtiö on 100-prosenttisesti kaupungin omistama ja saa rahoituksensa kaupungilta. Yleinen tiukka taloustilanne ja kuntien rahoitukseen vaikuttavat valtakunnalliset uudistukset ja muutokset vaikuttavat kaupungin talouden kautta myös kehitysyhtiön vuosibudjettiin. Vuosittaisten yhteistyösopimuksen vuoksi kehittämissuunnitelmia voidaan tehdä vain lyhyellä tähtäimellä. Pitkän tähtäimen kehittämisoperaatioiden ja toiminnan jatkokehittämisen suunnittelu on epävarmuuden vuoksi haasteellista. Vuosiperusteinen toiminta vaikuttaa myös henkilöstön sitoutumiseen eli osaajien mielikuvaan yhtiöstä ja kaupungista työpaikkana. Resurssien riittävyys tuleviin kehittämisoperaatioihin tulee varmistaa ajoissa. SEKES ry suosittelee kuntien ja kehittämisyritysten välille vuotta pitempiä perussopimuksia.

Yhtiön omistamien tonttien ja liiketilojen vuokrauksesta ja myynnistä aiheutuvat tulot ovat epävarmoja ja tulot voivat vaihdella vuosittain huomattavasti. Liiketonttien vuokraukseen ja myyntiin paikkakunnalla vaikuttaa myös epävarma yleinen taloustilanne, mikä jarruttaa yleisesti yritysten investointeja. Yhtiön kiinteistölainan velkasumma on merkittävä ja velkaa on lyhennettävä kaupungille vuosittain, mutta yhtiön omistuksessa olevista kiinteistöistä saatavat tulot eivät kokonaisuudessaan kata kiinteistölainan kuluja, kiinteistöistä aiheutuvia ylläpitokuluja ja kiinteistöveroja. Yhtiön omistamaan Kipinän Kalastusmatkailukeskukseen vuokralaisen tai uuden omistajan löytäminen on pitkälläkin tähtäimellä epätodennäköistä. Kohteen vuokraus on mahdollista, mutta todennäköisesti kannattamatonta, eikä se mahdollista kiinteistön kehittämistä.

Hankeistukseen ja hankkeiden käynnistämiseen liittyy taloudellisia ja operatiivisia epävarmuustekijöitä, sillä tarvittavien yritysryhmien kokoaminen riippuu paikallisten yritysten mielenkiinnosta ja aktiivisuudesta sekä vaatii yrittäjiltä vahvaa sitoutumista hankkeisiin. Pudasjärvellä kriittinen massa jää pieneksi. Rahoituksen saaminen kehittämissankkeille riippuu luonnollisesti kulloinkin käytettävistä olemista rahoituskanavista ja –mahdollisuuksista sekä rahoittajaviranomaisten sekä kaupunginhallituksen tekemistä linjauksista ja rahoituspäätöksistä. Rahoittajat suosivat laajoja alueellisia tai maakunnallisia hankkeita, joiden toteuttamiseen kehitysyhtiöllä ei ole taloudellisia tai henkilöstöresursseja käytettävissä. Alueellisissa hankkeissa ollaan siis mukana kumppaneina, mikäli hankkeiden koetaan hyödyttävän alueen yrityksiä ja elinkeinoelämän kehittämistä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Yhtiö kuuluu kaupunkikonserniin, joka määrittelee yhtiön valvonnan periaatteet ja käytössä olevat järjestelmät, joiden kautta omistaja toteuttaa konsernin tytäryhtiöiden toiminnan ohjausta ja seuranta.

Yhtiö laatii vuosittaisen toimintakertouksen lisäksi kaupungille neljä osavuositarkastusta toiminnastaan ja saavutetuista tuloksista. Toimitusjohtaja raportoi tarvittaessa näiden raporttien lisäksi kaupunginhallitukselle, -valtuustolle sekä valiokunnille. Tarvittaessa kuullaan lisäksi suoraan yhtiön työntekijöiden ja toimiala-asiantuntijoiden omia raportteja heidän toimintakentästään.

Hallitus vastaa yhtiön sisäisestä valvonnasta. Yhtiön tilintarkastusta hoitaa KPMG ja tilitoimistopalveluja Tili-Tekno Oy.

11. LIITTEET

LIITE NRO 1 KUSTANNUSTENJAKORAPORTTI

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Pudasjärven perhepalvelut					
Tuotot	1 670 464	1 755 600	2 146 925	391 325	22,3
Kulut	-9 723 237	-8 979 234	-10 671 218	1 691 984	18,8
Kate	-8 052 773	-7 223 634	-8 524 293	1 300 659	18,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-3 612 083	-3 732 515	-3 750 740	18 225	0,5
<i>Palvelut</i>	-4 121 407	-3 584 219	-5 107 172	1 522 953	42,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-525 048	-490 790	-503 689	12 899	2,6
Pudasjärven terveysterveyst					
Tuotot	2 188 604	1 537 048	1 494 875	-42 173	-2,7
Kulut	-9 200 442	-8 299 428	-8 702 380	402 952	4,9
Kate	-7 011 838	-6 762 380	-7 207 505	445 125	6,6
<i>Henkilöstömenot</i>	-5 294 621	-4 698 344	-4 812 243	113 899	2,4
<i>Palvelut</i>	-2 257 257	-1 958 980	-2 080 287	121 307	6,2
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-991 576	-990 764	-1 153 460	162 696	16,4
Pudasjärven vanhuspalvelut					
Tuotot	3 064 180	3 535 038	3 816 462	281 424	8,0
Kulut	-12 513 383	-12 469 429	-12 146 627	-322 802	-2,6
Kate	-9 449 203	-8 934 391	-8 330 165	-604 226	-6,8
<i>Henkilöstömenot</i>	-7 634 757	-7 273 651	-6 969 903	-303 748	-4,2
<i>Palvelut</i>	-2 264 927	-2 440 064	-2 638 363	198 299	8,1
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-2 320 748	-2 333 273	-2 189 471	-143 802	-6,2
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	6 923 248	6 827 686	7 458 262	630 576	9,2
Kulut	-31 437 062	-29 748 091	-31 520 225	1 772 134	6,0
Kate	-24 513 814	-22 920 405	-24 061 963	1 141 558	5,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-16 541 461	-15 704 510	-15 532 886	-171 624	-1,1
<i>Palvelut</i>	-8 643 591	-7 983 263	-9 825 822	1 842 559	23,1
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-3 837 372	-3 814 827	-3 846 620	31 793	0,8
Esh					
Tuotot	405 050	357 600	381 100	-23 500	6,6
Kulut	-12 055 691	-11 657 600	-11 654 206	-3 394	0,0
Kate	-11 650 641	-11 300 000	-11 273 106	-26 894	-0,2
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-155 010	-164 478	-166 081	-1 603	1,0
Yhteensä					
Tuotot	7 328 298	7 185 286	7 839 362	-654 076	9,1
Kulut	-43 492 753	-41 405 691	-43 174 431	1 768 740	4,3
Kate	-36 164 455	-34 220 405	-35 335 069	1 114 664	3,3
Soten hankkeet	-29 250	-42 595	-54 631	12 036	28,3
Yhteensä	-36 193 705	-34 263 000	-35 389 700	1 126 700	3,3

Asukkaat 01.01.2020	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 844	7 873	2 676	2 792	2 988	26 173
%	37,61	30,08	10,22	10,67	11,42	100,00
Asukkaat POPsote	9 844	7 873	2 676	2 792	1 494	24 679
%	39,89	31,90	10,84	11,31	6,05	100,00
Asukkaat	9 844	7 873	2 676	2 792		23 185
%	42,46	33,96	11,54	12,04		100,00
Asukkaat	9 844	7 873	2 676			20 393
%	48,27	38,61	13,12			100,00

HALLINTO

HALLINTO	Kunnat						Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	26 940	10 132	8 104	2 754	2 874	3 076	26 940
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	32 680	12 291	9 830	3 341	3 486	3 731	32 680
1103	Yhtymähallitus, tiimit	x	x	x	x	x	42 890	16 131	12 902	4 385	4 575	4 896	42 890
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	376 446	141 586	113 237	38 489	40 157	42 976	376 446
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	46 540	17 504	14 000	4 758	4 965	5 313	46 540
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	93 480	35 159	28 119	9 558	9 972	10 672	93 480
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	126 404	47 542	38 023	12 924	13 484	14 431	126 404
HALLINTO YHTEENSÄ							745 380	280 347	224 215	76 210	79 513	85 095	745 380

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	703 580	129 065	92 454	57 834	45 973	38 720	364 046	339 534	703 580
Talouspalvelut	1 123 060	235 275	188 910	142 917	100 619	77 186	744 907	378 153	1 123 060
Tietopalvelut	2 082 920	543 379	317 775	139 947	176 236	120 500	1 297 837	785 083	2 082 920
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 909 560	907 719	599 139	340 698	322 828	236 406	2 406 790	1 502 770	3 909 560

Oulunkaaren työterveys Oy:n maksuosuus 22.044 € Tietopalveluiden palveluista on sisällytetty Oulunkaaren lukuun. Mahdolliset kuntien tytäryhtiöiden luvut on sisällytetty peruskuntien lukuun.

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET	Kunnat						Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4802	SOTE-osallisuushankkeet	x	x	x	x	x	89 024	35 510	28 400	9 653	10 072	5 389	89 024
4836	Vetoa ja pitoa kuntatyöhön	x	x	x	x	x	26 587	10 000	7 998	2 718	2 836	3 035	26 587
4837	Lähde! Taiteesta osallisuutta	x	x	x	x	x	37 913	14 260	11 404	3 876	4 044	4 328	37 913
4839	POPsote, sote-palvelustrategia	x	x	x	x	x	11 976	4 777	3 821	1 299	1 355	725	11 976
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	10 000	3 761	3 008	1 022	1 067	1 142	10 000
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							175 500	68 307	54 631	18 569	19 374	14 619	175 500

Simon maksuosuus on kustannuspaikoilla 4802 ja 4839 poikkeuksellisesti 50% asukasluvun mukaan.

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	25 949 417	8 548 980	8 524 293	2 850 665	3 826 283	2 199 196	25 949 417
Terveyspalvelut	22 547 515	7 019 209	7 207 505	2 610 675	3 128 731	2 581 395	22 547 515
Vanhuspalvelut	23 272 911	6 387 565	8 330 165	2 627 494	2 869 327	3 058 360	23 272 911
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	71 945 343	22 024 061	24 116 594	8 107 403	9 843 715	7 853 570	71 945 343
Erikoissairaanhoido	36 280 606	11 570 000	11 273 106	3 355 000	5 082 500	5 000 000	36 280 606
SOTE YHTEENSÄ	108 225 949	33 594 061	35 389 700	11 462 403	14 926 215	12 853 570	108 225 949

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2021	111 378 119	34 782 127	36 213 054	11 879 310	15 328 556	13 175 072	111 378 119

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI KÄYTTÖOMAISUUDEN SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET Valtuusto 24.1.2013 § 10, kaupunginhallitus 15.10.2013 § 366					
	Yleisohje suositus ohjeellinen	Voimassa olevat poistoaajat	Poistoaajat 1.1.2013 alkaan	Poisto- menetelmä	Perustelu
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot					
Tutkimus ja kehittämismenot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Muut	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet				ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat					
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Taloussrakennukset	10-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta		20 vuotta	tasapoisto	
Vesilaitoksen rakennukset	20-30 vuotta	25 vuotta	25 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymältä siirtyneet rakennukset		40 vuotta	samat kuin kaup.omis- tamat rak.	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Kaukolämpöverkko	10-15 %	15 %	15 %	menoj.	
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Puhelinverkko, kesk.asema, alakeskus	10-12 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut putki- ja kaapeliverkostot	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Sähkö, vesi- yms. Laitosten koneet ja laitt	15-25 %	25 %	25 %	menoj.	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Muut kiinteät koneet ja laitteet ja rakente	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Koneet ja kalust					
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut liikkuvat työkonet	5-10 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	alarajan mukaan
Sairaala-, terv.huolto yms.laitteet	5-15 vuotta	10 vuotta	7 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-laitteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat				ei poittoa	
Arvo- ja taide-esineet				ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet				ei poistoa	